

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

09-15 OCAK 2023 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	3
09-15 OCAK 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
ALTI SİYASİ PARTİ GENEL BAŞKANININ ORTAK AÇIKLAMASI	7
YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	10
ENFLASYONUN DEĞİL MEMURUN, EMEKLİNİN BELİNİ KIRDILAR	15
İTO ENFLASYONU İLE TÜİK ENFLASYONU ARASINDAKİ MAKAS REKOR KIRDI	16
'MÜJDE' ASGARİ ÜCRETİ BİLE YAKALAYAMADI	17
2022 YILINDA 125 BİN 892 ESNAF İFLAS ETTİ	19
DIŞ BORÇLAR	20
ENERJİ BEDELİNDE İNDİRİM, DAĞITIM BEDELİNDE FAHİŞ ZAM, ŞİRKETLERE KIYAK	21
KİT'LER DÖVİZ BATAĞINDA	22
İKTİDAR İSTESE ELEKTRİK FATURASINI 3'TE 1 ORANINDA DÜŞÜREBİLİRDİ	23
1 TRİLYON DOLAR HESABININ NEYE GÖRE YAPILDIĞI BELİRSİZ	23
CHP'DEN TOPLU TAŞIMA DOĞALGAZINA VERGİ İNDİRİMİ TEKLİFİ	24
SOĞAN SADECE GÖZÜ DEĞİL CEBİ DE YAKIYOR!	25
MİLYONLAR YÖNETİME AKTI	25
SARAY DİYEREK DEVLETİ SOYDULAR	26
MİLYONLUK MENFAAT!	27
AKP'Lİ GENÇİN İHALE BAŞARISI	27
AKP'Lİ VEKİL GÖZÜNÜ BU KEZ PENDİK'E DİKTİ!	28
ARAZİYE 'ÇÖKTÜ', SAYIŞTAYA YAKALADI	29
HALK, DİYANET'İ SIRTINDA TAŞIYACAK	29
METİN OKTAY TESİSLERİ DE RANTA AÇILACAK	30
SGK'DAN ESNAFA YÜZDE 123 ZAM	30
YASSIADA BOMBOŞ!	31
ŞEKER GİBİ İHALE	33
KİŞİYE ÖZEL KADRO	33
ÜNİVERSİTELERDE VEKÂLET CENNETİ	34
KİŞİYE ÖZEL İLANDAN GEÇİLMİYOR	34
MAARİF'E AYRICALIK ÜZERİNE AYRICALIK	35
OECD EĞİTİME AYRILAN FİNANSAL KAYNAK	36
SAĞLIKÇILAR BÜYÜK ŞEHİRLERDEN KAÇIYOR	40
AKP İKTİDARINDA GÜNDE 253 KIZ ÇOCUĞU DOĞUM YAPTI	41
AKP'NİN "2022 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ" KARNESİ	43
AFGANİSTAN GİBİ OLMAYACAĞIZ	47
İZMİR'İN TALAN EDİLMESİNE SESSİZ KALMAYACAĞIZ!	48
2023 YILINDA DOĞA ÜZERİNDEKİ KÖTÜ BULUTLARI DAĞITACAĞIZ	49
HAYALLER & HAYATLAR	49
SARAYIN BEYİN ÖLÜMÜ GERÇEKLEŞTİ	52

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda

duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

*Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

*Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracacağız.

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

*KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

*15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

*Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.

- *Ziraat Bankası kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.
- *Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.
- *Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.
- *Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.
- *Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.
- *Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.
- ***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.
- ***Tarım destekleri ve araçları hacedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.
- *Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.
- *Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

- *Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.
- ***Aritma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.
- *FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.
- *Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.
- ***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz
- ***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.
- *Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.
- *Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

- ***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.
- *KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini sıfırlayacağız**.
- ***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.
- *KOBİ'lerin **devletten alacaklarını ödeyeceğiz**.
- *OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.
- *KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.
- ***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

- *Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.
- ***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.
- ***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracacağız.
- ***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.
- *Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

- *Gençlerin alacağı **ilk sıfır otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi** kaldıracacağız.
- *Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracacağız.

*Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.

*İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**

*ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.

***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz

*Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.

***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.

*Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.

*Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak.**

***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**

***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.

*Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.

*Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağiz.

***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.

*Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

*Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.

***Kira stopajını** kaldıracacağız.

*BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.

*Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.

***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'**nu kuracağız.

ÖĞRETMENLER

*Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı kaldıracağız.**

***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.

***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.

*Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.

*Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.

***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.

*Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.

*Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave **ücret ve fark ücretlerini** kaldıracağız.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak.**

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak.**

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek.**

*"**Türkiye Muhtarlar Birliği**" kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.

***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

***Eğitim parasız** olacak çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.

***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞILAR

***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracamız.

***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracamız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil** olanağı sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demens hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracamız.

09-15 OCAK 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***08-09 Ocak 1996** – 09 Ocak günü Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe'nin cesedi Eyüp Spor Salonu'nun yakınındaki arsada bulundu. Gazeteci Metin Göktepe bir gün önce görevini yaparken polisçe engellenmiş ve gözaltına alınmıştı.

*9 Ocak 1964'de eğitimci, yazar, siyasetçi **Halide Edip Adıvar hayatını kaybetti.**

***10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü** Gazetecilerin işverenleriyle ilişkileri; 13 Haziran 1952 tarih ve 5953 sayılı: "Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunla (kısaca Basın İş Kanunu) düzenlendi. Bu Kanun 1954 yılında 6253 ile 04 Ocak 1961 tarihli 212 sayılı Kanunlarla önemli değişikliklere uğradı. Belirlenen 10 Ocak 1961'de ise 212 sayılı Kanun yürürlüğe girdi.

Doğru söyleyenin 9 köyden kovulduğu, halkın haber alma, gazetecinin haber yapma hürriyetinin sınırlandırıldığı, yandaş kalem ve yandaş gazeteci alanının beslendiği günler Millet İttifakı ile son bulacak, gazetecilik ülkemizde evrensel standartlarda ve güvence ile yapılacaktır. Gazetecilik değil, yandaşlık suç olacaktır.

***10 Ocak İdareciler Günü** Yönetmek hizmet etmektir. Yönetmek alınan eğitim ve tecrübe neticesinde oluşan bir kabiliyet gerektirmektedir. Yönetmek, liyakatle olur. Bugün yaşadığımız birçok sorunun arkasında ülkemizde liyakatin kalmaması, yandaşlık ve torpilin esas alınması yatmaktadır. Millet İktidarında liyakat esas olacak, yandaşlık son bulacaktır.

***10 Ocak Dünya Ziraat Mühendisleri Günü**

***13 Ocak 2012** - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı, **Rauf Denktaş solunum yetmezliği nedeniyle kaldırıldığı hastanede vefat etti.**

***14 Ocak 1923** – Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi **Zübeyde Hanım, İzmir'de hayatını kaybetti.**

ALTI SİYASİ PARTİ GENEL BAŞKANININ ORTAK AÇIKLAMASI

05 Ocak 2023

Aziz Milletimiz,

Altı siyasi partinin Genel Başkanları olarak Cumhuriyetimizin 100. Yılına girdiğimiz bu hafta içinde 5 Ocak 2023'te Gelecek Partisi'nin ev sahipliğinde bir araya geldik. 2023 yılının ve Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ülkemize ve milletimize mutluluk, adalet ve refah getirmesini diliyoruz.

Bu yılın ilk toplantısı ile Altılı Masa olarak başlattığımız iş birliği sürecinin ilk yılını da tamamlamış olduk. Bu bağlamda toplantımıza bir yılın genel değerlendirmesi ile başladık. Üstlendiğimiz tarihi sorumluluğumuzun bilincinde olarak iş birliğimizi 12 Şubat 2022'deki ilk zirvemizde kamuoyuna duyurduğumuz ilke ve hedefler doğrultusunda sürdürme kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz.

İki yüzyıllık modernleşme, 150 yıllık Meclis, 100 yıllık Cumhuriyet ve 75 yıllık demokrasi tarihimizdeki bütün ana akımların temsil edildiği bu iş birliği süreci siyasi tarihimizde bir ilk niteliği taşımaktadır. Bütün bu tecrübe birikimimizden hareketle temel amacımız bir taraftan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin devlet ve kamu hayatında yol açtığı tahribatı gidermek diğer taraftan Cumhuriyetimizi gerçek ve kâmil bir demokratik düzen ile taçlandırarak bir dönemi başlatmaktır.

Bu bağlamda, son bir yıl içinde kat ettiğimiz mesafeyi, elde ettiğimiz kazanımları ve karşı karşıya olduğumuz meydan okumaları son derece samimi bir ortamda ve yapıcı bir şekilde değerlendirdik. Her şeyden önce memnuniyetle ifade etmek isteriz ki bu iş birliği süreci ülkemizin siyasi ikliminde psikolojik bir dönüşüme öncülük etmektedir. İktidarın kendisinden farklı düşünen kesimleri düşmanlaştırma ve kutuplaştırma üzerinden tahakkümünü sürdürme çabasına karşı farklı düşünceleri ve yaklaşımları bir masa etrafında bir araya getirerek yeni bir siyasi iklim oluşturduk.

Oluşturduğumuz bu yeni siyasi iklim temelinde önümüzdeki kritik süreçlerde rehber olacak referans metinler ortaya koyduk. Uzun mesailer sonucunda üretilen *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni*, *Temel İlkeler ve Hedefler*, *Seçim Güvenliği*, *Kurumsal Reform* ve *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Anayasa Değişikliği Önerisi* metinleri siyasi tarihimizde altı siyasi partinin ortak bir zemin inşası için ortaya koyduğu ve demokratik olgunluk seviyemizi gösteren birer başarı örneği olmuştur.

Otoriter yolsuzluk düzenini sürdürmek isteyen iktidar demokratik özgürlüklerin kısıtlanması, kutuplaştırma, yargının siyasallaşması ve medya tekeli üzerinden siyasi mühendislik peşindeyken bizler uzlaşya, ortak akla, siyasi nezakete ve kapsayıcı demokrasiye dayalı yeni bir siyaset mimarisi inşa etme çabası içine girdik ve bu alanda önemli bir mesafe kat ettik.

Değerli vatandaşlarımız,

Bu çerçevede, bugün işbirliği sürecimizin somut adımlar bağlamında son derece önemli iki ortak metnini daha tamamlama aşamasına getirdik. Ayrıca bundan sonraki adımlarımızı ve çalışma takvimimizi de oluşturduk.

Bugün tamamlama aşamasına getirdiğimiz *Geçiş Süreci Yol Haritasını* ve *Ortak Politikalar Metnini* 30 Ocak'ta yapacağımız ortak bir tanıtım toplantısı ile kamuoyunun bilgilerine sunacağız.

Bu iki metin ile birlikte partilerimizin siyasi iş birliği mimarisi önemli ölçüde tamamlanmış olacaktır.

- *Temel İlkeler ve Hedefler* metni ile iş birliğimizin dayandığı zemini,
- *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni* ile iş birliğimizin siyasi iskeletini,
- *Seçim Güvenliği* metni ile siyasi sigortasını,
- *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Anayasa Değişikliği Önerisi* ile hukuki sütunlarını,
- *Kurumsal Reform* metni ile kurumsal altyapısını,

açıkladıktan sonra şimdi de *Yol Haritamız* ile süreç yönetim mekanizmalarını, *Ortak Politikalar Metni* ile her alandaki ortak somut adımlarımızı tanımlamış olacağız.

Değerli vatandaşlarımız,

Çetin siyasi şartlar altında bir yıllık yoğun bir çaba ile ortaya koyduğumuz bu vizyonun hayata geçirilmesinin iki gerekli şarta bağlı olduğunun da bilincindeyiz: Ortak Adayımızın Cumhurbaşkanı seçilmesi ve TBMM'de Anayasa reformu için gerekli çoğunluğun elde edilmesi.

Bu temel şartların sağlanabilmesi için,

- Seçim güvenliği için oluşturulan komisyonun aralıksız çalışarak sandıkların tamamındaki her oyun korunmasını temin edecek tedbirlere yoğunlaşmasına,
- Ortak bir komisyon tarafından genel başkanların kararlarına baz teşkil etmek üzere TBMM'de anayasal çoğunluğu elde edebilmek için milletvekili seçimlerinde uygulanabilecek alternatiflerin çalışılmasına ve nihai kararı vermek üzere genel başkanlara sunulmasına,
- Genel Başkanlar arasında ortak Cumhurbaşkanı adayının tespiti ile ilgili istişarelerin başlatılmasına,

karar verdik.

Cumhurbaşkanı adayı ve Milletvekili seçimleri konusunda tam bir uzlaşma kültürüyle hareket edecek ve seçimlerden sonra hem yürütmede hem yasamada yeni bir dönemi başlatacağız.

Bu çalışmaların kısa sürede tamamlanabilmesi amacıyla liderler arası toplantıların daha sık aralıklarla yapılmasına karar verdik. Bu bağlamda, bir sonraki toplantımız İYİ Parti'nin ev sahipliğinde 26 Ocak tarihinde yapılacaktır.

Bu vesile ile ayrıca vurgulamak isteriz ki son günlerde gündeme gelen erken seçim tartışmaları bağlamında da ortak tutumumuz açıktır: Geçen sene bir siyasi mühendislik çabası olarak devreye sokulan seçim sistemi ile yapılacak hiçbir erken seçime destek vermeyeceğiz. 2018 seçimlerinde geçerli olan sistemle gerçekleşecek -yani 6 Nisan'dan önce yapılacak- bir erken seçime ise destek vermeye hazırız.

Değerli vatandaşlarımız,

Toplantımızda ayrıca gündemdeki siyasi ve ekonomik konuları da ele aldık.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu hakkında verilen ve siyaset yasağını da içeren ceza hükmü, yargının siyasallaşmasının son çarpıcı örneği olmuştur. Yargının siyasallaşması karşısındaki tutumumuzu Saraçhane'de sergilediğimiz dayanışmayla bir kez daha göstermiş olduk. Sayın Erdoğan'ın kendi yaşadığı mağduriyeti başkalarına da yaşatacak adımlar atması güç yozlaşmasının en hazin örneklerinden birini teşkil etmektedir. Seçim sürecini etkilemek üzere yargıya müdahale niteliği taşıyacak benzer siyaset mühendisliği çabalarına karşı da bu dayanışmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Son aylarda gündemde yer alan başörtüsü konusunu da son derece samimi bir istişare ortamı içinde ele aldık. 12 Eylül'ün darbeci ve 28 Şubat'ın vesayetçi zihniyetinin eseri olan ve milyonlarca kadının hayatını karartan bu çağdışı yasağın bir daha gündeme gelmesini engelleyecek hukuki bir teminatın sağlanması konusunda tam bir mutabakata sahibiz.

Ancak, insan hakları ve inanç özgürlüğü ile ilgili bir konuyu ve başörtüsü gibi bir sembolü "göllük pas" olarak gören zihniyete de esastan karşıyız. Başörtüsü yasağı dolayısıyla ağır mağduriyetler yaşayan kadınlar için hakaret niteliği taşıyan bu tanımlama Sayın Erdoğan'ın bu meseleyi bir seçim malzemesi olarak gördüğünü açık bir şekilde ortaya koymaktadır. İktidar samimi ise, bu düzenlemeler konusunda muhalefetten gelecek önerilere önyargısız şekilde yaklaşarak metinlerin uzlaşması ile çıkmasını desteklemelidir.

Toplantımızda ekonomideki son gelişmeleri de ele aldık. Akıl, bilim ve rasyonalite ile tüm bağlarını koparan, Merkez Bankası bağımsızlığını yok sayan iktidar ülkemize dünyada 7. Avrupa'da 1. en yüksek enflasyona sahip olma utancını yaşatmıştır. TÜİK'in enflasyon hesaplamalarının gerçek hayat ve bağımsız hesaplamalarla hiçbir tutarlılığı kalmamıştır. Ücret ve maaş artışlarında TÜİK'in verilerinin esas alınması milletimize karşı ağır bir hak gaspıdır. İktidarın daha işçinin eline geçmeden bu ay sonunda açlık sınırının altında kalacak olan yeni asgari ücreti bir övünç kaynağı olarak görmesi en hafif tabiriyle hazindir.

Seçimleri kaybedeceğini anlayan hükümet, panik içinde henüz mürekkebi dahi kurumamış olan 2023 bütçesinde yer vermediği ve 24 saat geçmeden değişen adımlar atarak devlet ve bütçe yönetimindeki ciddiyetsizliğini ve umursamazlığını ortaya koymaktadır. Öte yandan hükümet çalışanların zaten hakkı olan EYT düzenlemesini ve alım gücündeki erime karşısında hiçbir anlam ifade etmeyen maaş artışlarını bir müjde gibi sunmaktadır. Bu durum, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte ortaya çıkan keyfiliğin, kuralsızlığın ve kamu yönetimindeki çöküşün en somut örneğidir.

Toplantımızda ayrıca, geçtiğimiz hafta içinde Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı Sinan Ateş'in Ankara'da güpegündüz sokak ortasında katledilmesi ile daha da aşikâr bir şekilde ortaya çıkan kamu düzenindeki bozulma konusunu da kapsamlı bir şekilde ele aldık. Her şeyden önce Sinan Ateş'in ailesine ve sevenlerine taziyelerimizi sunuyoruz. Bu vahşeti daha da vahim kılan husus ise, cinayet sonrasında başta Cumhurbaşkanı, İçişleri Bakanı, Adalet Bakanı ve MHP Genel Başkanı olmak üzere ilgili yetkililerin derin bir sessizlik içine girmeleridir. Daha önce siyasilere, akademisyenlere ve gazetecilere yönelik saldırıların faillerinin hiçbir ceza almadan serbest kalmalarının da verdiği cüretle kendileri gibi düşünmeyen herkese saldıran çetelerin elini kolunu sallayarak gezdiği, mafyatik yapıların karşılıklı infazlar gerçekleştirdiği bir ülkede kamu düzeninden ve demokratik hukuk devletinden bahsetmek mümkün değildir.

Bu cürümleri işleyenlerin ve onların arkasındaki güçlerin hak ettikleri cezaları almasının takipçisi olacağız. Kimse ülkemizi her kesimden gençlerin feda edildiği yetmişli yılların karanlıklarına da, seksenli yılların darbeci 12 Eylül şartlarına da, doksanlı yılların faili meçhullerine de geri götürmeyecektir.

Bizi bir araya getiren en önemli saik olan özgürlükçü kamu düzeni ve hukuk devleti ilkeleri ülkemizde egemen oluncaya kadar ortak bir mücadele vermeye kararlıyız. Bu bağlamda, otoriter düzeni sürdürmek için seçimlere olağanüstü şartlarda gitme senaryolarına karşı adil ve objektif seçim şartlarının korunması yönündeki çabalarımızı da yoğunlaştıracacağız.

Bu gelişmeleri kaygı ile izleyen Aziz Milletimiz,

Asla ümitsizliğe kapılmayınız.

Siyaseti bir rant ve güç paylaşımı olarak değil, hak ve adalet temelli bir alan olarak gören bizler bu kara bulutları dağıtmaya kararlıyız.

Kimsenin Cumhuriyetimizin 100. Yılı'nı yolsuzluklarla, yasaklarla, baskılarla ve yoksullukla karartmasına izin vermeyeceğiz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı toplumsal barışın, insan hak ve özgürlüklerinin, adaletin, demokratik hukuk devletinin, temiz siyasetin ve refah toplumunun gerçekleşmesi yönünde yeni bir başlangıcın yılı olacaktır.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı** aralık ayında yüzde 76,5 olarak gerçekleşti. Aralık kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0,6 puan artarken, geçen yılın aynı ayının ise 2,2 puan altında kaldı. Sektör bu yıl kasım ayında yüzde 75,9, geçen yıl aralık ayında ise yüzde 78,7 oranında kapasiteyle üretim gerçekleştirmişti.

• Türkiye, "rekabetçi kurla daha az **dış ticaret açığı** ve dolayısıyla cari işlemler fazlası verme" hayaliyle başladığı 2022 yılında tarihinin en büyük dış ticaret açığını vermesi kesinleşti.

• Bankalardaki döviz mevduatlarında 5 milyar dolar civarında bir azalmanın yaşandığı 16-23 Aralık haftasında **Merkez Bankasının, brüt rezervi** 1,1 milyar dolar azalarak 128,4 milyar dolara gerilerken, eksi durumdaki net rezervi ise 590 milyar dolar daha azalarak -43,9 milyar dolara indi.

• **Dış borç stoku:** Kamu, Merkez Bankası ve özel sektörün dış borçları Eylül 2022 sonu itibarıyla 442,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Borç stokunda geçen yılın sonuna göre 404 milyon dolarlık artış yaşanırken, uzun vadeli dış borçlanmada sorunlar yaşayan Türkiye'nin kısa vadeli dış borçlarının stok içerisindeki payı ise yüzde 31,6'ya kadar yükseldi,

• **Yabancı portföy yatırımcılarının** Türkiye piyasalarından çıkışı 311 milyon dolarla 16- 23 Aralık haftasında da devam etti, son üç haftadaki net çıkış 862 milyon dolar oldu. Yabancıların bu yıl hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net 7,5 milyar dolarlık satış gerçekleştirdiler.

• **BDDK bankacılık sektörünün** bu yıl ocak-kasım döneminde net olarak 389 milyar lira **kar** ettiğini açıkladı. Sektörün karı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 416,5 oranında artış kaydetti. Bankalar, Merkez Bankası politika faizinin eylül ayına kadar nispeten yüksek seyrettiği 2021 yılının aynı döneminde 75,3 milyar lira net kar elde etmişti.

• **Küçük ve orta boy işletmelerin** bankacılık sektörüne olan **kredi borçları** kasım ayında 98,5 milyar lira daha artarak 1 trilyon 946 milyar liraya ulaştı. KOBİ'lerin toplam kredi borcunda yıl başından bu yana ise 815,8 milyar liralık artış yaşandı.

• **Tarım sektörünün** bankacılık sektörüne olan **kredi borçları** kasım ayında 40,2 milyar lira daha artarak 301,6 milyar lirayı geçti.

• **Bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki** artış hızlanarak devam ediyor. Negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu bir haftada 32 milyar lira daha artarak 23 Aralık itibarıyla 1 trilyon 533 milyar liraya yükseldi.

• Türk-İş dört kişilik bir ailenin açlık sınırını aralık ayı için 8 bin 130 lira, yoksulluk sınırını ise 26 bin 485 lira olarak hesapladı. Türk-İş'e göre hem açlık sınırı hem de yoksulluk sınırı 2022 yılında önceki yıla göre yüzde 102,5 oranında arttı.

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANI

• İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı aralık ayında yüzde 76,5 olarak gerçekleşti. Aralık kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0,6 puan artarken, geçen yılın aynı ayının ise 2,2 puan altında kaldı. Sektör bu yıl kasım ayında yüzde 75,9, geçen yıl aralık ayında ise yüzde 78,7 oranında kapasiteyle üretim gerçekleştirmişti.

• Geçen yıl aralık ayına göre yatırım malları hariç tüm mal gruplarında kapasite kullanımı düştü.

• 2022 yılındaki 12 aylık ortalama kapasite kullanım oranı ise 2021 yılı ortalamasına göre 0,5 puan artarak yüzde 77,1 olarak gerçekleşti. Bu 2017 yılından sonraki dönemin en yüksek yıllık kapasite kullanım oranı oldu.

• 2022 yılında dayanıklı tüketim malları ve ara malları mal gruplarının üretiminde kapasite kullanımı sırasıyla 1,6 ve 1,2 puan azalırken, dayanıksız tüketim malları, tüketim malları, gıda ve içecek ile yatırım malları üreten sektörlerde ise azaldı.

DIŞ TİCARET AÇIĞINDA TİM YILLARIN REKORU

- Türkiye, "rekabetçi kurla daha az dış ticaret açığı ve dolayısıyla cari işlemler fazlası verme" hayaliyle başladığı 2022 yılında tarihinin en büyük dış ticaret açığını vermesi kesinleşti.
- TÜİK'in yaptığı açıklamaya göre kasım ayında ihracat sadece yüzde 2,1 oranında artarak 21,9 milyar dolar olurken, ithalat yüzde 14 oranında artarak 30,7 milyar dolara yükseldi. Aylık dış ticaret açığı ise yüzde 60,7 oranında artarak 8,8 milyar dolar oldu.
- Ocak-Kasım dönemindeki dış ticaret açığı ise yüzde 153,4 oranında büyüyerek 99,8 milyar dolara kadar yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 69,97a kadar indi.
- Kasım ayı sonu itibariyle son 12 aylık dönemde verilen dış ticaret açığı ise 106,4 milyar dolara ulaştı. Türkiye şimdiye kadar en fazla yıllık dış ticaret açığını 2011 yılında (105,9 milyar dolar) vermişti. Eğer bu yıl aralık ayı dış ticaret açığı 6,6 milyar doların altında kalmaz ise Türkiye 2022 yılını tüm yılların rekorunu kıracak bir dış ticaret açığıyla tamamlamış olacak.

MERKEZ BANKASI REZERVİ

- Bankalardaki döviz mevduatlarında 5 milyar dolar civarında bir azalmanın yaşandığı 16-23 Aralık haftasında Merkez Bankasının, brüt rezervi 1,1 milyar dolar azalarak 128,4 milyar dolara gerilerken, eksi durumdaki net rezervi ise 590 milyon dolar daha azalarak -43,9 milyar dolara indi.
- **Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 82,9 milyar doları döviz, 45,5 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor. Son hafta döviz varlıklarında 2,7 milyar dolarlık azalış, altın varlıklarında ise 1,6 milyar dolarlık artış oldu.**
- Merkez Bankasının, 23 Aralık itibariyle toplam 185 milyar dolar döviz ve altın borcu (dış yükümlülüğü) bulunuyor.
- Bu borcun 114,4 milyar doları bilanço içi (bankalara, Hazineye, diğer ülkelere v.b) olan borçlardan oluşuyor. Bilançoda gözükmeyen Türkiye'deki bankalara ve bazı ülkelerin merkez bankalarına olan swap borçları ise 915 milyon dolar azalarak 70,5 milyar dolar oldu.
- Kamunun, Merkez Bankasındaki döviz mevduatı, Merkez Bankasının yükümlülüğü sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi geçen hafta 1,5 milyar dolar azalarak 26,6 milyar dolar oldu. Swap borcu dahil edildiğinde ise net rezerv 590 milyon dolar daha azalarak -43,9 milyar dolara geriledi.
- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 23 Aralık itibariyle yüzde 54,9 olarak hesaplandı.

DIŞ BORÇ STOKU 443 MİLYAR DOLAR

- Kamu, Merkez Bankası ve özel sektörün dış borçları Eylül 2022 sonu itibariyle 442,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Borç stokunda geçen yılın sonuna göre 404 milyon dolarlık artış yaşanırken, uzun vadeli dış borçlanmada sorunlar yaşayan Türkiye'nin kısa vadeli dış borçlarının stok içerisindeki payı ise yüzde 31,6'ya kadar yükseldi,
- Ocak-Eylül 2022 döneminde kamu sektörünün dış borcu 6,5 milyar dolar azalarak 173,8 milyar dolara gerilerken, brüt rezervini arttırmak için yurt dışından swap ve benzeri yöntemlerle kısa vadeli borçlanma politikası yürüten Merkez Bankasının dış borcu ise 5,9 milyar dolar artarak 32 milyar dolarla tarihinin en yüksek noktasına çıktı.
- Özel sektörün dış borcu ise 984 milyon dolar artarak 237 milyar dolar oldu.
- 2022 yılı sonuna göre neredeyse yerinde sayan dış borç stoğuyla ilgili en olumsuz gelişme ise kısa vadeli dış borçlarda gözlenen yüksek artış oldu. Tüm kesimlerin toplam orta ve uzun vadeli dış borçların 18 milyar dolar azalarak 303 milyar dolara gerilediği bu dönemde bir yıl ve daha kısa vadeli olarak alınabilen kısa vadeli dış borçlar ise 18,4 milyar dolar artarak 140 milyar doları buldu.
- Bu seviyesiyle tüm zamanların rekorunu kıran kısa vadeli dış borçların toplam borç stoğu içerisindeki payı ise yüzde 27,5'ten yüzde 31,6'ya ulaştı. Diğer bir ifadeyle dış borçların sürdürülebilirliğiyle ilgili risk arttı.
- Bu arada dış borç stokunun milli gelire oranı önceki yıla göre 2,2 puan azalmakla birlikte yüzde 52,6 ile yine çok borçluluk sınırının üzerinde kalmaya devam etti.

YABANCI YATIRIMCILARIN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

- Yabancı portföy yatırımcılarının Türkiye piyasalarından çıkışı 311 milyon dolarla 16- 23 Aralık haftasında da devam etti, son üç haftadaki net çıkış 862 milyon dolar oldu. Yabancıların bu yıl hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net 7,5 milyar dolarlık satış gerçekleştirdiler.
- Net satıcılı olmalarına rağmen hisse senedi fiyatlarında yaşanan artışın etkisiyle söz konusu hafta yabancıların Türkiye'deki hisse senedi portföyleri 768 milyon dolar değerlendirilerek 28,2 milyar dolara yükseldi. İç borçlanma kâğıtları portföyü ise 2,1 milyar dolarda kaldı. Yabancıların, bankalardaki TL ve yabancı para mevduatları ise 37,9 milyar dolar oldu.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki mevduat, bir önceki hataya göre 54 milyar lira artarak 23 Aralıkta 8,79 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK'nın istatistiklerine göre yılbaşından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 148 oranında arttı.
- Döviz mevduatlarının, 5,2 milyar dolar daha azalarak 221,5 milyar dolara gerilediği 23 Aralıkla biten haftada, TL mevduatlarda ise 140 milyar lira artış oldu.
- Gerçek kişilerin, döviz mevduatında 1,9 milyar dolarlık azalma, TL mevduatlarında da 53,7 milyar liralık artış yaşandı.
- Son haftalarda bankalardaki döviz mevduatlarında yaşanan azalmanın altında bankaların TL mevduatın payını artırabilmek için, müşterilerini döviz mevduatlarının bir kısmını KKM'ye dönüştürmek koşuluyla, kalan kısma çok yüksek oranda faiz uygulamalarından kaynaklandığı ileri sürülüyor.
- Kur korumalı mevduatlar ise 1 trilyon 463 milyar liraya geriledi.
- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 46,9 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 51,1 oldu.
- Dövizde endeksli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dahil edilerek hesaplanan **gerçek dolarizasyon** oranı ise yüzde 63,6 oldu.

Krediler

- Kredi stoku ise bir haftada 79 milyar lira genişleyerek 23 Aralıkta 7,49 trilyon liraya yükseldi. TL kredilerin 83,4 milyar lira arttığı haftada, döviz kredilerinin TL karşılığında 4,3 milyar liralık düşüş oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 551 milyon dolar azalarak 133,5 milyar dolara indi.
- *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 53 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 77 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 14,8 oranında azalma oldu.*
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 159,1 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

"SÖZDE FAİZ KARŞITI" POLİTİKALAR BANKALARA YARADI

- BDDK bankacılık sektörünün bu yıl ocak-kasım döneminde net olarak 389 milyar lira kar ettiğini açıkladı. Sektörün karı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 416,5 oranında artış kaydetti. Bankalar, Merkez Bankası politika faizinin eylül ayına kadar nispeten yüksek seyrettiği 2021 yılının aynı döneminde 75,3 milyar lira net kar elde etmişti.
- Bu dönemde kamu bankalarının karı yüzde 508 oranında artarak 16 milyar liradan 97,4 milyar liraya çıkarken, özel bankaların karı ise yüzde 392 oranında artarak 59 milyar liradan 292 milyar liraya tırmandı.
- **Bankacılık sektörünün bu yıl bu ölçüde yüksek bir kar düzeyine ulaşmasının altında, hemen hemen tümü de iktidarın sözde faiz karşıtı politikalarından kaynaklanan birçok unsur bulunuyor.** o 1,5 trilyon liraya yaklaşan kur korumalı mevduat (KKM) hesaplarının faiz maliyetinin 200 milyar liradan fazla bir bölümünün Hazine ve Merkez Bankası tarafından karşılanması,

o İktidar tarafından politika faizini düşürmeye zorlanan Merkez Bankasının bankaları bu düşük faizle fonlaması ve bankaların da uzunca bir süre bu düşük faizle aldığı parayı Hazine'ye ve kredi müşterilerine çok daha yüksek faizlerle satması,

o Mevduat faizlerini düşük tutmaya zorlanan bankacılık sektörünün, bu yolla topladığı fonları uzunca bir süre çok daha yüksek faizlerle şirketlere ve vatandaşlara kredi olarak satması. (Son aylarda ticari kredi faizleri düştü ancak, bankalar yüzde 12-16 arasında yıllık faizle topladığı mevduatı hala vatandaşa yüzde 30 faizle kredi olarak satıyor) ▪ (Nitekim, Ocak-Kasım döneminde bankaların faiz gelirleri yüzde 120,8 oranında artarak 1 trilyon224,4 milyar lira olurken, faiz giderleri ise sadece yüzde 66 oranında artarak 566,7 milyar lira oldu. Dolayısıyla net faiz gelirleri yüzde 196 oranında artarak 221,8 milyar liradan 657,7 milyar liraya tırmandı)

o Enflasyonun yüzde 85,5'e kadar tırmanması nedeniyle, Hazinesinin, enflasyona endeksli olarak borçlanmak amacıyla ihraç ettiği iç borçlanma kağıtlarından elde edilen yüksek getiri.

o Yine Hazine'nin önceki yıllarda yaptığı altın ve dövizle endeksli borçlanmalar nedeniyle ihraç ettiği iç borçlanma kağıtlarından oldukça yüksek miktarlarda kur farkı ve değer artış kazancı elde etmeleri.

KOBİ'LERİN BANKALARA BORCU 2 TRİLYONA YAKLAŞTI

- Küçük ve orta boy işletmelerin bankacılık sektörüne olan kredi borçları kasım ayında 98,5 milyar lira daha artarak 1 trilyon 946 milyar liraya ulaştı. KOBİ'lerin toplam kredi borcunda yıl başından bu yana ise 815,8 milyar liralık artış yaşandı.
- KOBİ'lerin vadesinde geri ödeyemedikleri için bankalar tarafından takibe alınan kredi borçları ise 58,2 milyar lira olarak açıklandı. Bankaların takibindeki KOBİ sayısı ise 355 bin olarak açıklandı.

TARIM SEKTÖRÜNÜN BANKALARA BORCU

- Tarım sektörünün bankacılık sektörüne olan kredi borçları kasım ayında 40,2 milyar lira daha artarak 301,6 milyar lirayı geçti.
- Bu borcun 238,6 milyar liralık kısmı sektörün kamu bankalarına olan borçlarından kaynaklanıyor. Yerli özel ve yabancı bankaların tarım sektöründe olan kredi alacakları ise 63 milyar lirayı buluyor.
- Tarım sektörünün zamanında ödeyemediği için bankaların icra takibine aldıkları borcu ise 2,9 milyar liraya kadar geriledi.

VATANDAŞ BORÇLANMAYA DOYMUYOR

- Bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki artış hızlanarak devam ediyor.
- Negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu bir haftada 32 milyar lira daha artarak 23 Aralık itibarıyla 1 trilyon 533 milyar liraya yükseldi.
- Vatandaşların bu borcunun 1 trilyon 103 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 430 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 16,4 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 16 milyar liralık artış kaydedildi.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerin devretmedikleri takipteki borçları ise 30,8 milyar lira oldu. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine olan borçları son bir yılda 5,3 milyar lira artarak eylül sonunda 36 milyar liraya yükseldi. TOKİ'ye olan konut kredisi borçları da 28 milyar lira oldu. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 565 milyar lira düzeyinde seyrediyor.
- Vatandaşların bankalara olan borcunda yılbaşından bu yana 507 milyar liralık, toplam borçlarında ise 513 milyar liralık artış yaşandı.

VATANDAŞIN BANKALARA ÖDEDİĞİ FAİZ

- Diğer faiz oranlarının aksine, tüketici kredisi faizleri geçen yıla göre artarken, tüketicilerin bankalara ödediği faiz miktarı da hızla artıyor.
- BDDK'nın verilerine göre vatandaşlar bu yıl ocak-kasım döneminde kredi kartı ve tüketici kredisi borçları için bankalara toplam 166,1 milyar lira faiz ödediler. Ödenen faiz geçen yılın aynı dönemine göre 59,3 milyar lira arttı.

FAİZ ORANLARI

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- Bankaların, 16 - 23 Aralık günleri arasında açılan **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 16,86'dan yüzde 17,37'ye çıktı.
- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,4 puan azalarak yüzde 28,44'e geriledi.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 29,96, taşıt kredisini yüzde 24,44, konut kredisini ise yüzde 20,07 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- TL cinsinden ticari kredi faizi yüzde 13,69'a kadar geriledi. Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 8,92 oldu. Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 7,46'ya çıktı.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası geçen hafta bankaları yüzde 9 faiz oranıyla fonladı.*

Risk Primi (CDS)

- Merkez Bankası ve BDDK'nın bankaları ticari kredi faizlerini düşük tutmaya yönelik önlemleri bankaları kredi vermek yerine Hazine iç borçlanma kağıtları almaya zorladığı için, piyasada iç borçlanma kağıtlarının faizi önemli ölçüde geriledi. İki yıl vadeli iç borçlanma kağıdının faizi yüzde 8,75, 5 yıl vadelinin faizi yüzde 8,59 ve on yıl vadelinin faizi de yüzde 8,85 oldu.
- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 1,91 oranında azalarak 518,83'ten 508,9'a indi. Dünyada artan risk iştahına rağmen Türkiye, Rusya ve Mısır'dan sonra en yüksek CDS primine sahip ülke olma konumunu sürdürüyor.
- Hazinesin 5 yıl vadeli dış borçlanma tahvillerinin piyasa faizi yüzde 8,53 olarak gerçekleşti.

HİZMET ÜRETİCİ FİYATLARINDAKİ YILLIK ARTIŞ YÜZDE 98,8

- Hizmet fiyatları esas alınarak oluşturulan hizmet üretici fiyatları endeksinde kasım ayında önceki aya göre yüzde 0,25 oranında artış yaşanırken, son bir yıllık dönemdeki artış ise yüzde 98,8 olarak gerçekleşti.
- Geçen yıl kasım ayında hizmet üretici fiyatlarında önceki aya göre yüzde 3, bir önceki yılın aynı ayına göre de yüzde 38,08 oranında artış yaşanmıştı.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA 2022'Yİ NEREDE TAMAMLADI?

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru bir önceki hafta sonuna yüzde 0,21 oranında artarken, Euro kurunda yüzde 0,66 oranında artış yaşandı. Kurlar 2022 yılının son iş gününde sırasıyla 18,70 TL ve 19,93 TL oldu. Dolar 2022 yılında yüzde 44,1, Euro kurunda yüzde 35,8 oranında artış oldu.
- 2022 yılı ortalama dolar kuru 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 86,4 oranında artarak 16,56 TL'ye çıktı.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 1,47 oranında artarak 1.096 lira oldu. Altın fiyatı geçen yılın sonuna göre ise yüzde 40,7 oranında arttı.
- Borsa endeksi ise (BİST100) yılın son haftasında yüzde 1 oranında arttı. Endekste 2022 yılında yüzde 197,5 oranında artış kaydedildi.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,2 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre 1 Ocak – 30 Aralık 2022 tarihleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 8 milyon 599 bin yeni dosya geldi. Gelen dosya sayısı 2021 yılına göre 588 adet bin arttı. Bu dönemde 7 milyon 928 bin dosya da sonuçlandırıldı. Sonuçlanan dosya sayısı da bir önceki yıla göre 303 bin adet artış gösterdi.
- **Yeni gelen dosya sayısı 2021 yılının aynı dönemine göre yüzde 7,3 oranında arttı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise 640 bin adet artarak 30 Aralık 2022 itibarıyla 23 milyon 236 bine çıktı.

- Bu arada, kuruluşların elektrik, su, haberleşme, doğalgaz gibi faturalardan kaynaklanan ve bakiyesi 2 bin liranın altındaki icrada bulunan alacaklarından vazgeçmelerine ilişkin yasanın icra dosya sayılarına henüz yansımadağı gözleniyor. Yasanın önemli miktarda icra dosyasının işlemde kaldırılmasına yol açması bekleniyordu.

AÇLIK VE YOKSULLUK SINIRI

- Türk-İş dört kişilik bir ailenin açlık sınırını aralık ayı için 8 bin 130 lira, yoksulluk sınırını ise 26 bin 485 lira olarak hesapladı. Türk-İş'e göre hem açlık sınırı hem de yoksulluk sınırı 2022 yılında önceki yıla göre yüzde 102,5 oranında arttı.
- Birleşik Kamu-İş ise aralık ayı açlık sınırını 9 bin 59 lira, yoksulluk sınırını da 26 bin 124 lira olarak belirledi. Birleşik Kamu-İş'in araştırmasına göre 2022 yılında açlık sınırı yüzde 98,4, yoksulluk sınırı da yüzde 93,3 oranında arttı.

BANKALARDAKİ MEVDUATIN YÜZDE 69'U MİLYONERLERİN

- Bir milyon lira ve üzerinde para bulunan mevduat hesaplarında tutulan paranın toplam mevduat içerisindeki payı kasım ayında yüzde 69 olarak gerçekleşti.
- BDDK'nın verilerine göre, kasım ayı sonu itibarıyla bankalarda yurt içi yerleşiklere ait toplam 9 trilyon 916 milyar liralık Türk lirası ve döviz mevduatı bulunuyor.
- Bu mevduatın yüzde 69'unu oluşturan 5 trilyon 453 milyar lira sadece 729 bin 271 hesapta tutuluyor.
- Yılın ilk 11 aylık döneminde yurt içi yerleşiklere ait toplam mevduatlar yüzde 59 artarken, bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesaplardaki artış ise yüzde 74 olarak gerçekleşti.

SEKTÖRLER MEMNUN TÜKETİCİ GÜVENSİZ

- Aralıkta tüketici güven endeksi önceki aya göre yüzde 1,3 oranında azalarak, 75,6 ile güven sınırının oldukça altında kalırken, güven sınırının üzerinde seyreden reel kesim güven endeksinde yüzde 0,3, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 1,7, perakende sektörü güven endeksi yüzde 4,6, güven sınırının altında bulunan inşaat sektörü güven endeksi de yüzde 1,1 oranında arttı.
- Bunların bileşiminden oluşan ekonomik güven endeksi ise yüzde 0,7 oranında artarak 97,6 ile güvensizlik alanında kalmaya devam etti.

ENFLASYONUN DEĞİL MEMURUN, EMEKLİNİN BELİNİ KIRDILAR

TÜİK adım adım tüm ücretleri asgari ücret seviyesine çekmekte kararlı.

Enflasyonun değil memurun ve emeklinin belini kırdılar.

YIL	ORTALAMA MEMUR MAAŞI	ASGARİ ÜCRET	ORTALAMA MEMUR MAAŞININ ASGARİ ÜCRETE ORANI
2015	2.407 TL	1.000,54 TL	2,4
2016	2.703 TL	1.300,99 TL	2,07
2017	2.977 TL	1.404,06 TL	2,12
2018	3.419 TL	1.603,12 TL	2,13
2019	4.014 TL	2.020,90 TL	1,98
2020	4.509 TL	2.324,71 TL	1,94
2021	5.277 TL	2.825,9 TL	1,86
2022	9.385 TL	5.500,35 TL	1,70
2023	10.924 TL	8.506 TL	1,28

TÜİK'in Makyajlı verilerine baz etkisi de eklenince 2023 yılının ilk 6 ayı için memura ve emekliye verilecek zam farkı yüzde 16,4 oldu. Yıllık enflasyon yüzde 64,27'ye gerilerken aylık enflasyondaki artış ise sadece yüzde 1,18 ile sınırlı kaldı.

2015 yılında ortalama memur aylığı asgari ücretin 2,4 katı iken 2023 yılı için ortalama memur aylığı yüzde 16,4'lük zam ile asgari ücretin 1,28 katına geriledi. TÜİK, tüm ücretleri asgari ücret seviyesine çekmekte

Memur ve emeklilere asgari ücret artışı oranında zam verilmeli.

İktidar yetkilileri memura ve emeklilere daha önce resmi enflasyon üzerinde zam verileceğini açıklamıştı. Şuan resmi zam oranı yüzde 16,4. İktidar yetkilileri muhtemeldir ki birkaç puan ek zam verip memurlarımıza ve emeklilerimize resmi enflasyonun üzerinde zam verdik açıklaması yapacaktır. Yıl boyunca enflasyonun altında ezilen memur ve emeklilerimize verilecek birkaç puanlık ek zam, memur ve emeklilerimizin sofradaki kaybını telafi etmeyecektir.

İktidara çağırımız; memur ve emeklilerimize bir kaç puanlık ek zam sefaleti değil asgari ücret artışı kadar zam verilmelidir. Memur ve emeklilerimizin sofrasındaki kayıplar ancak ve ancak bu şekilde telafi edilir.

İTO ENFLASYONU İLE TÜİK ENFLASYONU ARASINDAKİ MAKAS REKOR KIRDI

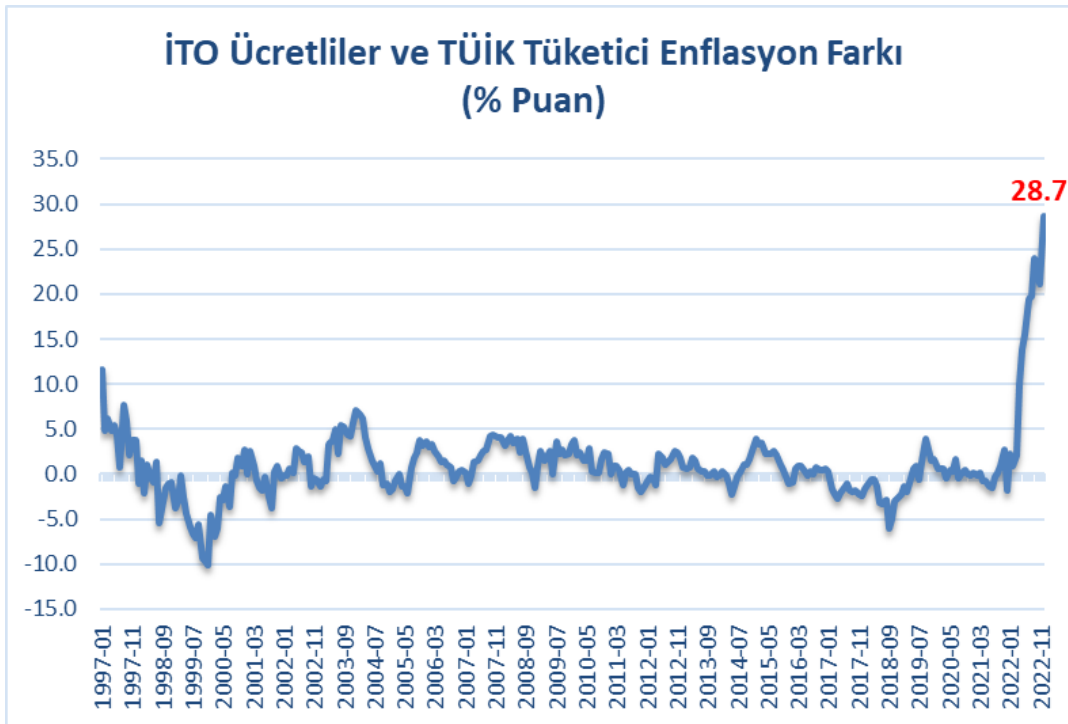
İstanbul Ticaret Odası'nın açıkladığı enflasyon verileri ile TÜİK'in resmi enflasyon verileri arasındaki fark tarihte görülmemiş bir seviyede açıldı. Açıkta işlenen günahın tehada özrü olmaz. Emeklinin, emekçinin, dul ve yetimin yenen kul hakkının hesabı elbet sorulur.

Üç Yalana Dördüncüsü Eklendi

Meşhur sözdür: "Üç çeşit yalan vardır: Yalan, Kuyruklu Yalan ve İstatistik..." Buna dördüncüsü eklendi: "Kuyruklu Saray İstatistiği!" Yaşattıkları yıkımı yok sayıp, TÜİK 'in makyajlı rakamlarına inanırsanız 2022'de enflasyon yüzde 64,27!

Tarihte Görülmemiş Makas

İstanbul Ticaret Odası'na (İTO) göre 12 aylık enflasyon yüzde 93, TÜİK 'e göre 12 aylık enflasyon yüzde 64,3. Tarihin hiç bir döneminde iki enflasyon rakamı arasındaki makas bu kadar açılmadı. Açıkta işlenen günahın tehada özrü olmaz. Emeklinin, emekçinin, dul ve yetimin yenen kul hakkının hesabı elbet sorulur.

'MÜJDE' ASGARİ ÜCRETİ BİLE YAKALAYAMADI

TÜİK, aralık enflasyonunu yüzde 1,18 olarak açıkladı, yıllık enflasyon baz etkisiyle 20 puan geriledi. Emekli ve memur maaşları yüzde 15,4'lük enflasyon farkı ve refah payı ile yüzde 30 zam yapılacak. Zamla ortalama emekli maaşları asgari ücreti yine yakalayamıyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), memur ve emeklilerin beklediği aralık ayı enflasyon oranını açıkladı. TÜİK'e göre tüketici fiyatları aralıkta yüzde 1,18 artarken yıllık enflasyon yüzde 64,27 oldu. Aralık ayı enflasyon beklentisi yüzde 2'nin üzerindedir.

Açıkladığı her veri ile güvenilirliğini daha da yitiren TÜİK'in beklentinin çok altında kalan yüzde 1,18'lik aylık enflasyonu da tartışmalara neden oldu. Düşük gelen aylık enflasyon nedeniyle kasımda yüzde 84,39 olan yıllık enflasyon 20 puan geriledi. Aralık 2021'de tüketici fiyatlarındaki yüzde 13,58'lik anormal artışa karşın geçen ay gelen yüzde 1,18'lik artış enflasyonun matematik hesabıyla düşmesine neden oldu. Ekonomistler baz etkisinin önümüzdeki aylarda da sürmesini bekliyor. İktidar fiyatlarında düşüş yaşanmış gibi sunsa da fiyatlar değil fiyatların artış hızı baz etkisi nedeniyle yavaşladı. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati de enflasyondaki bu düşüşün baz etkisinden değil de Yeni Ekonomi Modeli sayesinde olduğunu savunarak "2022 yılını OVP hedefimizin altında bir noktada kapatıyoruz" dedi.

Açıklanan enflasyon bu haliyle bile 2022 enflasyonu 2001'den bu yana en yüksek enflasyon oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup ise yüzde 25.87 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 79.83 ile konut oldu.

Emeklinin Gıda Enflasyonu Farklı

TÜİK tarafından yayımlanan resmi enflasyon oranları farklı gelir gruplarını yansıtmıyor. Resmi enflasyon oranları düşük gelirli emeklilerin, emeklilerin günlük yaşamda karşılaştığı ve hissettiği oranlar değil. DİSK-AR, emeklilerin, dar gelirli emeklilerin, düşük gelirli emeklilerin hissettiği enflasyonu yeniden hesapladı. Hesaplamaya göre gıda enflasyonu ortalama yüzde 77,9 olarak gerçekleşirken emeklilerde gıda enflasyonu yüzde 99,2 oldu.

Meşru bir enflasyon istatistiği kalmadı

TÜİK'in açıkladığı yüzde 1,18 aralık ayı tüketici enflasyonunun hiçbir inandırıcılığı yok. AA'nın anketi yüzde 2,6, Bloomberg'in ise yüzde 2,8'lik tahmin içeriyordu. Kamuoyu bu oranlara değmeyen absürt bir veriyle karşılaştı.

Yüzde 3 aylık enflasyonlarla baz etkisi sonucu 2021 Aralık ve 2022 Ocak enflasyonlarının aradan çıkmasıyla enflasyon yüzde 55'e inecekti. Şimdi bu veri hükümet yetkililerinin zaten inandırıcı olmayan açıklamalarını iyice geçersiz kılacak. Asgari ücretin yüzde 55 civarı artırılması, ulaştırmadaki fiyat artışları, alkollü içecek ve sigaraya otomatik yüzde 22,3 zam vb. nedeniyle 2023 Ocak enflasyonunun zaten yüzde 5'ten düşük gelmesi olanaksız. Bence böyle mantıksız bir oran açıklayarak TÜİK hem yıllık enflasyonun baz etkisiyle düşük çıkmasının propaganda etkisini sıfırladı. Hem de kamu çalışanlarına ve emeklilere yönelik ücret artışının dayanacağı 6 aylık enflasyonu iyice anlamsız hale getirdi. Yüzde 1,18 oranının teknik ve ekonomik bir geçerliliği olmadığı gibi politik anlamda da geri tepeceğini düşünüyorum. Ortada meşru bir enflasyon istatistiği olmayınca aşırı yüksek enflasyon tahminleri havada uçuşacak. Bu da keyfi zamların önünü açacak. Aksine enflasyon iyice çığırından çıkacak.

Görünürde iyileştirme

Yılın son ayında ve haziran ayında, zamların yapılacağı dönemlerde bu tip düşük enflasyonlar zaman zaman oluyor. Bu sefer de düşük çıkması, memur maaşını, emekli maaşını etkileyeceği için beklentinin, olabileceğinin oldukça aşağısında çıktı. Bu ocak ayında yapılacak bütün maaş zamlarını aşağı çekti. O açıdan da yönlendirilmiş, düşük çıkması istenmiş gibi. En azından 6 aylık enflasyonun 17,5/18 çıkması bekleniyordu.

Memur ve emekli maaşlarında asgari ücret artışının çok altında bir artış olacak. Bu da tabii memur maaşlarının asgari ücrete daha fazla yaklaşmasına, emekli aylıklarının da asgari ücretin çok altına inmesine yol açacak. Asgari memur maaşı ve asgari emekli maaşının asgari ücret kadar artırılması gerekirdi. İki tane örtülü faktör var. Birincisi, ek gösterge nedeniyle bir artış olacak, bu memur sınıflarına göre değişiyor. İkincisi de, aralık ayındaki net ücret vergi nedeniyle çok düştüğü için ocak ayında net ücretler vergi indirimi nedeniyle biraz artmış olacak. Ona da güveniyorlar. Asgari ücret yükselecek, asgari ücrete vergi muafiyeti de uygulanacak. Dolayısıyla net ücret biraz artmış olacak. Görünürde bir iyileştirme olacak bu. Muhtemelen bir de ona güveniyorlar. Asgari ücret artışıyla brüt 10 bin lira civarındaki gelir vergiden muaf olacak, onun üstünde de ilk dilim uygulanacak. Bu da net geliri biraz artıracak.

ÖTV Zammı Gelecek

Türkiye İstatistik Kurumu'nun(TÜİK) Aralık ayı Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (YİÜFE) verilerini açıklamasıyla birlikte, alkol ve tütün ürünleri üzerinden alınan maktu ve asgari maktu ÖTV tutarlarındaki otomatik artış oranları da belli oldu. Geçen yılın ikinci yarısında Yİ-ÜFE yüzde 22,29 oranında artış gösterdi. Bununla birlikte alkol ve tütün ürünleri üzerinden alınan maktu ve asgari maktu ÖTV tutarları da bu oranda artırılabilecek.

2001'DEN BU YANA EN YÜKSEK YILLIK ENFLASYON (%)

BAZI TEMEL GIDA ÜRÜNLERİNDE AYLIK FİYAT ARTIŞ (%)

Kuzu eti: %8,3
Patates: %6
Dana eti: %4,2
Pirinç: %4
Tavuk eti: %3,5
Makarna: %3,3
Ekmek: %2,9

Peynir: %2,6
Yumurta: %2,6
Balık: %2,6
Süt: %2

TÜİK tüketici fiyatlarındaki aylık artışı yüzde 1,18 olarak açıklasa da bazı temel gıda ürünlerindeki bir aylık artış bu oranın çok üzerine çıktı.

Memur ve Emekli Maaşı Zammı Hayal Kırıklığı Yarattı

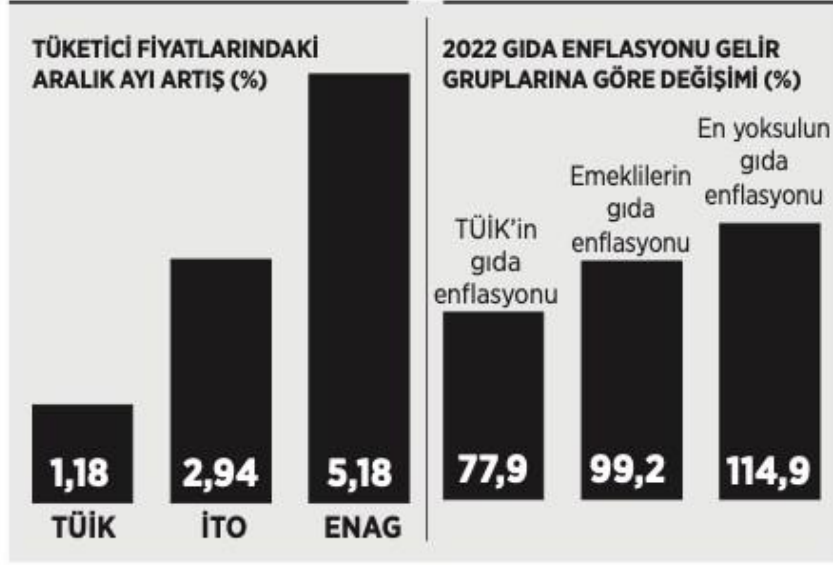
Enflasyon verileri ile birlikte memur maaşlarına ve emekli aylıklarına yapılacak enflasyon farkı belli oldu. Temmuz – Aralık dönemini kapsayan 6 aylık enflasyon yüzde 15,4 olarak gerçekleşti. Buna göre, SSK ve Bağ-Kur emekli aylıklarına ocak ayında yüzde 15,4 oranında enflasyon farkı verilecek.

Memur maaşlarına temmuz ayında yüzde 41,69 oranında zam yapıldı. Bunun 7 puanı toplu sözleşme zammından oluşuyor. Toplu sözleşme zammının üzerine gerçekleşen temmuz – aralık dönemindeki enflasyon farkına bu yılın ilk yarısındaki yüzde 8'lik toplu sözleşme zammı eklenecek. Böylece memur maaşlarına yüzde 16,5 oranında zam yapılacak. Emekli memur aylıkları da memur maaşlarına paralel olarak yüzde 16,5 oranında artacak.

Ankara'da "Sözleşmeliye Kadro Şöleni" programına katılan Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, memur ve emekliye refah payı ile yüzde 25 zam yapılacağını açıkladı. Ardından bu oranı yüzde 30'a çıkardı.

Böylece emekli ve memurlara yapılan zam asgari ücrete yapılan yüzde 54'lük zammın gerisinde kaldı. Yüzde 30'luk zamlarla dahi ortalama emekli aylıkları asgari ücreti yakalayamadı.

Birleşik Emekliler Sendikası üyesi emekliler, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) emekli aylıklarının artışında esas alınacak enflasyon verilerine, çektikleri bir video ile tepki gösterdi. Emekliler, "TÜİK'in sahte verilerine göre değil, gerçek çarşı-pazar enflasyonuna göre artış istiyoruz. En düşük emekli aylığı 11 bin 500 lira olmalı" dedi.

Ek Gösterge Geliyor

Ayrıca 3600 ek gösterge düzenlemesi de 15 Ocak'tan geçerli olmak üzere yürürlüğe girecek. Ek gösterge uygulamasından dolayı, ek göstergesi 600 puan artanların emekli aylığına 230 TL ilave artış yapılacak.

Ek göstergesi 3000'den 3600'e çıkan ve 25 hizmet yılı bulunanların emekli aylıklarında bin 641 TL, 30 yıllık hizmeti bulunanların aylıklarında ise bin 750 TL ilave artış olacak.

Nebati'nin Gafı

Katıldığı bir TV programında emekli ve memur zamlarını değerlendiren Hazine Bakanı Nurettin Nebati, memur maaşlarına ilişkin açıklamalarda bulundu. Nebati zamlarla birlikte en düşük memur maaşının 7 bin 597 liraya yükseldiğini söyledi. Bakan Nebati'nin gafına göre devlet, personeline 8 bin 500 lira olan asgari ücretin 903 lira altında maaş veriyor.

2022 YILINDA 125 BİN 892 ESNAF İFLAS ETTİ

2022 yılında 125 bin 892 esnaf iflas ederek ekmek teknesini kaybetti. Bu, geçtiğimiz yıl her ay 10 bin 491 esnaf iflası anlamına geliyor. Ayrıca 2018 yılından 2022 yılına kadar aradan geçen sürede iflas eden esnaf sayısı 548 bini geride bıraktı. Erdoğan'ın indirimli faiz müjdesi bile esnafı iflastan kurtaramadı.

2022 yılsonu iflas sayısı son dört yılın yılsonu iflas sayısından daha fazla.

YIL	SİCİL TERKİN	MESLEK TERKİN	TOPLAM İFLAS
2022	99.706	25.892	125.892
2021	81.159	20.591	101.750
2020	80.166	19.422	99.588
2019	90.565	24.412	114.977
2018	88.826	17.341	106.167

2022 yılında sicilden ve meslekten terkinini yaparak iflas eden esnaf sayısı 125 bin 892 olarak kayıtlara geçti. 2022 yılında 99 bin 706 esnaf sicilden, 25 bin 892 esnaf ise meslekten terkinini gerçekleştirdi. Geçtiğimiz yıl her ay 10 bin 491, her gün ise 349 esnaf iflas ederek işsiz kalmış oldu.

Son 4 yılda iflas eden esnaf sayısı 548 bin 374 oldu.

2022 yılında gerçekleşen 125 bin 892 iflas son dört yıldaki yılsonu iflaslarını da geride bıraktı. **2018 -2022 yılları arasındaki toplam esnaf iflası sayısı ise 548 bin 374'e yükseldi.** Başkanlık sistemi esnafa ne yazık ki bolluk değil açlık getirdi. AKP yeni ekonomi modelini başarı diye sunarken, bu başarıda esnafın payına ise bol bol iflas

düştü. Erdoğan'ın indirimli faiz müjdesi bile esnafı iflastan kurtaramadı. İktidarın kaderine terk ettiği esnafın borcunu borçla kapatmaya çalıştı. Bunun sonucu ise esnafımıza açlık ve işsizlik olarak geri döndü.

İflas sayısında rekor İstanbul'un oldu.

ŞEHİR	TOPLAM İFLAS
İSTANBUL	13.160
İZMİR	8.400
ANKARA	6.811
ANTALYA	5.912
BURSA	5.163

2022 yılında beş büyük şehir içerisinde en yüksek iflas oranı her yıl olduğu gibi yine İstanbul'da oldu. Geçtiğimiz yıl İstanbul'da toplam 13 bin 160 esnaf, meslekten ve sicilden terkinini gerçekleştirerek iflas bayrağını çekti.

İstanbul'dan sonra en çok iflasın yaşandığı il ise İzmir oldu. İzmir'de geçtiğimiz yıl iflas eden esnaf sayısı 8 bin 400 olarak kayıtlara geçti. Ankara'da geçen yıl iflas eden esnaf sayısı 6 bin 811 olurken, Antalya'da ise bu sayı 5 bin 912 oldu.

DIŞ BORÇLAR

Ülkenin dış borç yükünün giderek kamuya yıkıldığı görülüyor. Son 5 yılda toplam dış borçlarda kamunun ağırlığı yüzde 26,5'ten yüzde 46,5'e yükselmiş durumda. Gelecek kuşakların sırtında büyük yük anlamı taşıyor.

2023 seçimleri için son düzleme girerken isterseniz dış borç istatistiklerine bir göz atalım. Dış borçlar 2022 3'üncü çeyrek itibarıyla 442.9 milyar dolar. AKP döneminde 2002'den bu yana 131,9 milyar dolardan yüzde 236 artışla bu noktaya geldi. Diğer bir ifadeyle 2002'de kişi başına dış borç 2025 dolar iken, bugün 5208 dolara çıktı. Türkiye'nin brüt dış borçlarının GSYH'ye oranı ise 2002'de yüzde 55,4'ten 2020 sonunda yüzde 60,4'e yükseldikten sonra bugün yüzde 52,6'ya kadar indi.

İki Kırılma Noktası

Dış borçların kompozisyonuna göz attığımızda ise, son 10 yılda kamu+TCMB'nin dış borçlardaki ağırlığının arttığını, özel sektörün ise dış borçlarının azaldığını görüyoruz. Burada iki kırılma noktası dikkat çekiyor. Birincisi, 2013'te dönemin ABD MB Başkanı Bernanke'nin tahvil alımlarının yavaşlayacağı yolundaki açıklaması, böylelikle bir devrin bittiğinin anlaşılması ve uluslararası piyasalardan borçlanma maliyetlerinin yükselmesi. 2013'te 121,4 milyar dolar olan özel sektörün kısa vadeli borçları 2020'de 56,3 milyar dolara düştükten sonra bugün 81,9 milyar dolarda. Burada en dikkat çeken nokta, bankaların dış borçlanmalarını keskin bir şekilde azaltmaları. 2014 sonunda 84,6 milyar dolardan, 2020'de 28,3 milyar dolara kadar indirmeleri. Bugünkü düzey ise 32,5 milyar dolar.

Finansal olmayan kuruluşlardan ise daha istikrarlı bir seyir gözleniyor. 2013 sonunda 39 milyar dolardan 2016'da 31,1 milyar dolara iniyor. Bugün ise 51 milyar dolarda seyrediyor.

Özel sektörün kısa vadeli borçlarına ticari kredileri dahil etmeden baktığımızda ise bankaların 2014'te 39,5 milyar dolar olan dış borcunun bugün 6,3 milyar dolara kadar indiğini görüyoruz. Bunun temel nedeni, reel sektör şirketlerinin yerel bankalardan döviz cinsi borçlanmadan vazgeçmeleri. Öte yandan dış ticaretin finansmanı kapsamındaki borçlar otomatikman devreye giriyor ve daha istikrarlı seyrediyor. Buna karşın özel sektörün uzun vadeli dış borçları 2002'deki 29,3 milyar dolardan, 2007-2008 dönemindeki iki yıllık bir daralma parantezini bir yana bırakırsak, kesintisiz bir artışla 2017'de 223,1 milyar dolara kadar yükseliyor. O tarihten sonra ise ikinci kırılma noktası yaşanıyor ve özel sektör borçlarını kademeli bir biçimde azaltarak, 2022'nin son çeyreğinde 155,1 milyar dolara kadar çekiyor.

2017 ila 2022 Ekim arasındaki bankaların 96,4 milyar dolar uzun vadeli dış borcu 47,2 milyar dolara kadar düşüyor. Finansal olmayan firmaların dış borçları ise daha istikrarlı bir seyirle aynı dönemde 115,1 milyar dolardan 97,7 milyar dolara geriliyor. Alt kırılımlarda imalat sanayisi 29 milyar dolardan 22,4 milyar dolara; elektrik, gaz ise 19.9 milyar dolardan 13 milyar dolara çekiliyor. Hizmetlerde ise inşaat 12,2 milyar dolardan 19,9 milyar dolara sıçrarken, ulaştırma-depolama 19,7 milyar dolardan 11.2 milyar dolara daralıyor. Özetle,

imalat sanayi yatırımlarındaki yavaşlama, inşaata dayalı büyüme arayışı dış borç bakiyelerinden de gözlemlenebiliyor.

TABLO 1- TÜRKİYE BRÜT DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR DOLAR)

	Kamu Sektörü		TCMB		Özel Sektör		Toplam
	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	
2002	0,9	63,6	1,7	20,4	16,1	29,3	131,9
2014	20,5	100,8	0,3	20,4	12,2	170,5	416,2
2017	19,4	117,8	1,8	0	88,8	223,1	450,9
2020	24,9	153,5	21,3	0	67,7	165,5	433
2022	26,0	147,8	32	0	81,9	155,1	442,9

TABLO 2- REEL SEKTÖRÜN DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ (MİLYAR DOLAR)

	Yurtdışı	Yurtdışı	İthalat Borçları
2017	186	100,4	27,1
2020	146,5	98,9	24,4
2002-9	113,1	103,3	39,5

Reel Sektörün Yurtdışı Döviz Borçları Geriliyor

Hem reel sektör şirketleri yatırımlarını yavaşlatıp daha az kredi talep ettikleri için, hem de döviz kurundaki oynamaların döviz kredilerinin riskini artırması nedeniyle kendileri de ihtiyatlı davrandıkları için bankaların döviz kredileri 2017 sonundan itibaren keskin biçimde azalıyor. Reel sektör şirketlerinin yurtdışından sağladığı döviz kredileri 5 yılda tam 73 milyar dolar daralmayla 186 milyar dolardan 113.1 milyar dolara geriliyor. Yurtdışından sağlanan krediler ise bu dönemde 100.4 milyar dolardan 103,3 milyar dolara çıkarak istikrar sergiliyor.

Kamu Borcu Tırmanışta

Kamunun dış borçları ise 2016'dan başlayarak belirgin bir biçimde tırmanıyor. 2016'daki 123,7 milyar dolardan 2021'in 3'üncü çeyreğinde 190 milyar dolara kadar fırlıyor. 2021'in sonundaki döviz sarsıntısı dış borçlanmayı zorlaştırıyor, cari açık büyük ölçüde rezervlerden finanse ediliyor. Böylece 2022'nin 3'üncü çeyreğinde kamunun dış borcu 173,9 milyar dolarla daha düşük bir düzeyde bulunuyor. TCMB'nin swap ve diğer borçlanmalarla dış borcu 2016 sonunda sadece 1,1 milyar dolar iken, bugün 32 milyar dolara kadar çıkmış bulunuyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı 2023'te 10 milyar dolar dış borçlanma öngördü. CDS primlerinin göreceli gerileyerek 505 puanı görmesi nedeniyle dış borçlanmanın 2023'ün ilk aylarında gerçekleşmesini bekleyebiliriz. ABD 5 yıllık tahvil faizlerinin yüzde 4'e çıkmasıyla bu yine yüzde 9-10 aralığında ağır bir faiz yükü demektir.

Özetle, Türkiye'nin dış borç yükünün giderek kamuya yıkıldığı görülüyor. 2017 sonunda toplam dış borçlarda kamunun ağırlığı yüzde 26,5 iken 2022 3'üncü çeyreğinde yüzde 46,5'e yükselmiş durumda. Yakın dönemde bir dış borç krizi beklemesek dahi, küresel anlamda faizlerin de yükselmesiyle bu önümüzdeki yıllarda ciddi bir risk, gelecek kuşakların sırtında da büyük bir yük anlamı taşıyor.

ENERJİ BEDELİNDE İNDİRİM, DAĞITIM BEDELİNDE FAHİŞ ZAM, ŞİRKETLERE KIYAK

1 Ocak 2023 tarihinden geçerli olan elektrik tarifelerinde, mesken aboneleri için herhangi bir artış olmadığı buna karşılık sanayi abone grubunda ise yüzde 16 oranında bir indirim yapıldığı açıklandı. EPDK'nın, içinde hizmet bedelleri ile elektrik tarifelerinin de yer aldığı bir dizi Kurul Kararı 30 Aralık 2022 günü Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Mesken abonelerinde düşük tarifede 1 lira 21 kuruş olan enerji bedeli 78,8 kuruşa düşürülürken; 33,5 kuruş olan dağıtım bedeli ise 77,8 kuruşa yükseltildi. Buna göre enerji bedeli düşürülmesine karşın dağıtım bedelinde artış yaşandığı için vatandaşın faturasına herhangi bir indirim yansımazken, düzenleme doğrudan özel dağıtım şirketlerine yarayacak.

2023 yılında geçerli olmak üzere; güvence bedeli, kesme-bağlama bedeli, şebeke işletmecisine başvuru bedeli, teknik kalite ölçüm hizmet bedeli, sayaç kontrol bedeli, GES proje onay ve kabul işlemleri bedeli gibi bir dizi hizmet bedelleri EPDK tarafından belirlenmiş ve Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu hizmet bedellerinin, 2022 yılı fiyatlarına göre yıllık TÜFE oranı (yüzde 84,4) göz önüne alınarak artırılmıştır.

Bir Tarafda Tüfe Oranı, Diğer Tarafda Şirketlerin İhtiyaçları

Bilindiği üzere elektrik tarifeleri, ENERJİ ve DAĞITIM fiyatlarından oluşmaktadır. 1 Ocak 2023 tarihinden geçerli EPDK onaylı elektrik tarifelerinde sanayi abonelerine yapılan yaklaşık yüzde 16 oranındaki indirim dışında diğer abone gruplarında artış olmadığı ifade edilmişti.

Tarifeler incelendiğinde, elektrik üretim maliyetleri düşmüş olmalı ki tarife içindeki ENERJİ bedelinde, abone gruplarına göre yüzde 13 ile 35 oranlarda değişiklik gösteren indirimler yapılmıştır. Buna karşılık tüm abone gruplarının DAĞITIM bedellerine yaklaşık yüzde 132,4 oranında zam yapılmıştır.

Kısaca ifade etmek gerekirse enerji bedelinde yapılan indirim dağıtım bedeline zam olarak yansıtılmış, görevli tedarik şirketinden indirim ile alınan pay, aynı sermaye grubu bünyesindeki dağıtım şirketine aktarılmıştır.

AK Parti iktidarı 2022 yılında vatandaşın enerji faturalarına yaptığı Cumhuriyet tarihinin en büyük zammının ardından KDV indirimi ve kademe değişikliği gibi sahte indirim algısı yaratmayı amaçlamıştı. AK Parti iktidarı; yeni yılla birlikte doğalgaz ve elektrikte indirim olacağı algısı yaratmaya çalışırken; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yayınlanan elektrik tarifesiyle yeni yılda özel dağıtım şirketlerine büyük bir kıyak yapıldı.

Vatandaşa İndirim Yok, Şirketlere Dağıtım Kıyağı Çok

EPDK tarafından yayınlanan elektrik tarifesinde tüm abone gruplarında enerji bedelinde yüzde 35'e varan indirim yapılırken; enerji bedelinden elde edilen düşüş doğrudan özel dağıtım şirketlerine ödenen dağıtım bedeline eklendi. Böylece vatandaşa hiçbir indirim yansıtılmazken, vatandaşın faturası üzerinden özel dağıtım şirketlerine ödenen dağıtım bedeli yüzde 134 oranında zamlanmış oldu.

İktidarın Tercih Vatandaştan Değil, Şirketlerden Yana

Yeni yılla birlikte yürürlüğe giren tarifeyle; AK Parti iktidarı tercihini vatandaşlarımızın faturalarını düşürülmesinden değil, özel dağıtım şirketlerinin kasasının dolmasından yana kullandı. İktidar isteseydi vatandaşların faturalarında en az üçte bir oranında indirim yapabilirdi. Geçen yıl elektrikte yapılan fahiş zamlarla vatandaş perişan eden iktidar, yeni yılda vatandaş değil, özel dağıtım şirketlerini kolladığını bir kez daha gösterdi. Elektrik tarifesinde dağıtım bedeli yüzde 134 oranında artırılırken; bu tutar enerji bedelinden karşılanmasıyla şirketlere vatandaşın cebinden büyük bir kaynak transferi yapıldı.

KİT'LER DÖVİZ BATAĞINDA

Ekonomide 'tek adamın' kararları ile hayata geçirilen uygulamalar nedeniyle Türk lirasında yaşanan değer kaybı TRT, DHMİ, TCDD ve EÜAŞ'a toplam 2 milyar 406 milyon TL'lik kambiyo zararı olarak yansdı.

9 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi eğitimden sağlığa, adaletten sosyal yaşama kadar hemen her alanda büyük bir enkaz yarattı. Muhalefetin, "Tek adam rejimi" diyerek eleştirdiği yeni sistem, Türkiye'nin ekonomisini de alt üst etti. Saray'da alınan ve uygulamaya geçirilen kararlar nedeniyle Türkiye'nin uluslararası itibarı yerle bir oldu.

Başkanlık rejimi sonrasında hem genel ekonomik göstergelerde hem de emek açısından yaşamsal öneme sahip göstergelerde ciddi bozulmalar yaşandı. Türk Lirası da giderek değer kaybetti.

Borç Yüğü Arttı

Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı, kötü yönetim ve liyakati göz ardı eden görevlendirmeler nedeniyle borç batağına saplanan kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT) borç yükünü daha da artırdı. Kritik öneme sahip KİT'ler arasında yer alan TRT, DHMİ, TCDD ve EÜAŞ'ın kambiyo zararı, Türkiye'deki kötü ekonomi yönetimine ayna tuttu.

Anayasa gereği tarafsız yayıncılık yapmakla yükümlü olan ancak "İktidara yakın yayın yaptığı" gerekçesiyle eleştirilen TRT'nin 2020 yılında 21 milyon 366 bin TL olan kambiyo zararları, TL'de yaşanan değer kaybının hız kazandığı 2021 yılında 62 milyon 816 bin TL'ye ulaştı.

Gelirleri büyük oranda dövizle bağlı olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi'nin (DHMI) kambiyo zararları ise dudak uçuklattı. 2020 yılında 1,6 milyar TL kambiyo zararı bulunan DHMI'nin 2021 yılı kambiyo zararı kayıtlara 2 milyar 87 milyon 826 bin TL olarak geçti.

Zarar Raydan Çıktı

Kaybedilen belediyelerden gelen eski bürokratların istihdamı nedeniyle "İktidarın arka bahçesi" olarak nitelendirilen TCDD de astronomik kambiyo zararına imza atan KİT'ler arasında yer aldı. 2020 yılı kambiyo zararı 71 milyon 369 bin TL olan TCDD'nin 2021 yılında kambiyo zararı 168 milyon 482 bin TL olarak gerçekleşti. TCDD, 2021 yılında toplam 4 milyar 24 milyon TL'lik dönem zararına imza attı.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nin (EÜAŞ) kambiyo zararları da mali raporlar ile ortaya konuldu. 2021 yılında 7,6 milyar TL'lik zarar açıklayan EÜAŞ'ın 2020 ve 2021 yılındaki kambiyo zararları ise sırasıyla 21 milyon 728 bin TL ve 107 milyon 126 bin TL olarak kaydedildi.

İKTİDAR İSTESE ELEKTRİK FATURASINI 3'TE 1 ORANINDA DÜŞÜREBİLİRDİ

İktidar tercihini vatandaştan değil, şirketlerden yana kullandı

Elektrik tarifesinde yapılan düzenlemeyle konutlarda enerji bedeli yüzde 35 oranında düşürülürken, bu tutar özel şirketlere ödenen dağıtım bedeline aktarıldı. Geçen yıl elektrikte yapılan fahiş zamlarla vatandaşları perişan eden iktidar, yeni yılda vatandaşları değil, özel dağıtım şirketlerini kolladığını bir kez daha gösterdi. Elektrik tarifesinde dağıtım bedeli yüzde 134 oranında artırılırken; bu tutar enerji bedelinden karşılanmasıyla şirketlere büyük bir kıyak yapıldı. Aslında iktidar istese enerji bedelini düşürüp, dağıtım bedelini artırmayarak vatandaşın faturasının yüzde 35 oranında indirim sağlayabilirdi.

Mesken abonelerinde düşük tarifede 1 lira 21 kuruş olan enerji bedeli 78,8 kuruşa düşürülürken; 33,5 kuruş olan dağıtım bedeli ise 77,8 kuruşa yükseltildi. Buna göre enerji bedeli düşürülmesine karşın dağıtım bedelinde artış yaşandığı için vatandaşın faturasına herhangi bir indirim yansımazken, düzenleme doğrudan özel dağıtım şirketlerine yarayacak. İktidar yeni yılda da elektrik tarifesi üzerinden vatandaşları algi siyasetiyle kandırmaya çalışırken, özel dağıtım şirketlerine kıyak yapıyor.

Vatandaşa Algi, Şirketlere Dağıtım Bedeli Zammı

AK Parti iktidarı 2022 yılında vatandaşın enerji faturalarına yaptığı Cumhuriyet tarihinin en büyük zammının ardından KDV indirimi ve kademe değişikliği gibi sahte indirim algısı yaratmayı amaçlamıştı. AK Parti iktidarı; yeni yılla birlikte doğalgaz ve elektrikte indirim olacağı algısı yaratmaya çalışırken; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yayınlanan elektrik tarifesiyle yeni yılda özel dağıtım şirketlerine büyük bir kıyak yapıldı.

Vatandaşa İndirim Yok, Şirketlere Dağıtım Kıyağı Çok

EPDK tarafından yayınlanan elektrik tarifesinde tüm abone gruplarında enerji bedelinde yüzde 35'e varan indirim yapılırken; enerji bedelinden elde edilen düşüş doğrudan özel dağıtım şirketlerine ödenen dağıtım bedeline eklendi. Böylece vatandaşa hiçbir indirim yansıtılmazken, vatandaşın faturası üzerinden özel dağıtım şirketlerine ödenen dağıtım bedeli yüzde 134 oranında zamlanmış oldu.

İktidarın Tercihi Vatandaştan Değil, Şirketlerden Yana

Yeni yılla birlikte yürürlüğe giren tarifeye; AK Parti iktidarı tercihini vatandaşlarımızın faturalarını düşürülmesinden değil, özel dağıtım şirketlerinin kasasının dolmasından yana kullandı. İktidar isteseydi vatandaşların faturalarında en az üçte bir oranında indirim yapabilirdi. Geçen yıl elektrikte yapılan fahiş zamlarla vatandaşları perişan eden iktidar, yeni yılda vatandaşları değil, özel dağıtım şirketlerini kolladığını bir kez daha gösterdi. Elektrik tarifesinde dağıtım bedeli yüzde 134 oranında artırılırken; bu tutar enerji bedelinden karşılanmasıyla şirketlere vatandaşın cebinden büyük bir kaynak transferi yapıldı.

1 TRİLYON DOLAR HESABININ NEYE GÖRE YAPILDIĞI BELİRSİZ

Karadeniz doğalgazı millet için değil AK Parti'nin siyasi şovu için değil kullanılıyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz; amasız, fakatsız ülkemiz ve milletimiz yararına bulunan her bir metre küp doğalgaz keşfinden sevinç duyuyoruz.

Doğalgazın şirketlerin değil, milletimizin menfaatine sunulmasını isteriz. Doğalgazı milletimizin kullanmasını talep ederiz. Karadeniz doğalgazıyla ilgili Ağustos 2020 tarihinde verilen müjdenin üzerinden 30 ay geçerken, faturaların düşmediği; tam tersine katlanarak arttığı bir gerçek.

AK Parti iktidarı Karadeniz doğalgazını algı siyaseti yaparak; ticari değerinin 1 trilyon dolar olduğu açıklaması çelişkilidir. AK Parti 1 trilyon dolar tutarında doğalgazımız var diyerek Karadeniz doğalgazı üzerinden seçimlerde yeni bir hikâye oluşturmak ve bunu oya çevirmek istiyor. 1 trilyon dolar tutarının nasıl hesaplandığına ilişkin formül nedir? 710 milyar metreküp doğalgaz rezervi henüz ispatlanmış ve işlenebilir rezerv olarak kanıtlanmadan rezerve 1 trilyon dolar değer biçmek doğru değil. Ticari değeri 1 trilyon dolar olduğu iddia edilen doğalgaz rezervi için belirlenen söz konusu tutar içinde doğalgazın karaya taşınması, işlenmesi ve sisteme aktarılmasıyla ilgili yatırımların var olup olmadığı da belirsizdir.

710 milyar metreküp doğalgazın tamamının ispatlanmış ve üretilebilir doğalgaz rezervi olarak kabul edilmesi halinde 1 trilyon dolar üzerinden 1000 metreküp fiyatı 1400 dolara gelmektedir. Avrupa piyasasına göre şu an 1000 metreküp doğalgazın fiyatı 900 dolar ile 1000 dolar arasında değişmektedir. Avrupa'nın doğalgazdan çıkış planları yaptığı bir dönemde biz bu gazı şu anki piyasa fiyatının yüzde 40 üzerine nasıl satacağız? Doğalgaz fiyatlarının daha da düşmeyeceğinin de garantisi yok. Dolayısıyla 1 trilyon hesabı tamamen algı yaratmaya yönelik bir açıklama.

İktidar her türlü yerlilik ve millilik söylemini kullanırken; Karadeniz'de SASB diye tanımlanan (Akçakoca) doğalgaz sahasının yüzde 49'u Kanadalı olduğu belirtilen bir şirkete verilmiş. Söz konusu saha hangi yöntemle verildi? İhale mi edildi? İhale edilmediyse hangi mevzuata göre verildi? Bu şirketin iktidara yakın gruplarla ilişkisi var mı yok mu? Bütün bunlar pek çok soru işareti barındırıyor. İktidar milletimiz için yerli ve milli doğalgaz derken, arka planda 85 milyonun ortak zenginliğini şirketlere mi pazarlıyor?

CHP'DEN TOPLU TAŞIMA DOĞALGAZINA VERGİ İNDİRİMİ TEKLİFİ

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, özellikle büyükşehir belediyelerinin toplu taşımada kullandığı sıvılaştırılmış doğalgazdan (CNG) alınan özel tüketim vergisinin (ÖTV) kaldırılması ve katma değer vergisinin indirilmesini düzenleyen kanun teklifini TBMM Başkanlığı'na sundu. CHP'li Akın, "Belediyelerimizin gelir gider kalemlerinde özellikle doğalgaz giderlerinin son yıllarda aşırı artış göstermesi nedeniyle belediyelerin sübvanses ettiği toplu taşımada sistemin sürdürülebilirliği kalmamıştır. Özellikle Ankara Büyükşehir Belediyesi'nde toplu taşımada kullanılan otobüslerin yüzde 84'ü CNG'li olması nedeniyle acilen CNG'den alınan ÖTV'nin kaldırılması ve KDV'nin de indirilmesi gerekiyor" değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın tarafından hazırlanıp TBMM Başkanlığı'na sunulan kanun teklifinde toplu taşımada kullanılan CNG'den alınan KDV'nin oranı yüzde 18'den yüzde 1'e düşürülmesi, ÖTV'nin de sıfırlanması öngörüldü. Kanun teklifinin gerekçesinde şu ifadeler yer verildi:

"Ülkemizde tüketilen doğalgaz ithal edilmektedir. Doğalgazda; artan döviz kuru, petrol fiyatları ve enflasyon nedeniyle ciddi bir maliyet baskısı bulunmaktadır. Doğalgazda dışa bağımlılığın etkisi her şeyden önce vatandaşlarımıza pahalılık olarak yansımaktadır. Özellikle toplu taşımada kullanılan doğalgaz, belediyelerimizde ciddi bir maliyet oluşturabilmektedir. Çevre sorunları açısından belediyelerimizin hava kirliliği ile mücadele başta olmak üzere toplu taşımada kullandıkları doğalgazın özellikle vergiden doğan maliyeti toplu taşımaya aksatabilecek ciddi sorunlara yol açabilmektedir. Sosyal Belediyecilik İlkeleri gereği toplu taşımada kâr amaçlı bir hizmet yapılmamakta, belediyelerimiz bu anlamda toplu taşımaya sübvanses edilmektedir. Belediyelerimizin gelir gider kalemlerinde özellikle doğalgaz giderlerinin son yıllarda aşırı artış göstermesi nedeniyle sistemin sürdürülebilirliği kalmamıştır."

Özellikle Ankara'da Toplu Taşımaya Darbe Vuruyor

Kanun teklifinin acilen gündeme alınması çağrısı yapan CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, özellikle Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin toplu taşıma hizmetinde kullandığı otobüslerin yüzde 84'ünde kullanılan CNG'deki fiyat artışının sistemi zora soktuğuna işaret etti. CHP'li Akın, "Belediyelerin toplu taşıma için kullandığı CNG'den alınan ÖTV kaldırılmalı, KDV de yüzde 1'e indirilmesi gerekiyor. Bu sorun özellikle Ankara'da toplu taşımaya adeta darbe vurur noktaya ulaştı. AK Parti iktidarı milyonlarca vatandaşımızın kullandığı toplu taşıma sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye atmamalı ve bu adımı derhal atmalıdır" diye konuştu.

SOĞAN SADECE GÖZÜ DEĞİL CEBİ DE YAKIYOR!

2022’de fiyatı en çok artan ürün yüzde 314 ile kuru soğan oldu. TZOB Başkanı Bayraktar, “Fiyat artışındaki en önemli etken artan üretim maliyetleri oldu. Kuru soğanda arzın azalması da fiyata yansıyan faktör” dedi.

Yemeklerin olmazsa olmazı soğanın fiyatı bir yılda 4’e katlandı. Tarım ürünlerinde üretim maliyetlerinin artmasıyla fiyatlarda rekor artış yaşandı. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, 2022 yılına ilişkin üretici ve market arasındaki fiyat değişimlerini analiz etti. Bayraktar marketlerde takip edilen 42 ürünün tamamında fiyat artışı olduğunu, bunun önemli kısmının girdilerdeki yüzde 100 ile yüzde 400 arasında değişen maliyet artışından kaynaklandığını bildirdi. Bayraktar, geçen yıl fiyatı en çok artan ürünün yüzde 314,6 ile kuru soğan olduğunu söyledi.

2022 yılında, üreticide takip edilen 32 ürünün tamamında da fiyat artışı yaşandığının altını çizen Bayraktar, “Geçen yıla göre bu yıl, üreticide en fazla fiyat artışı yüzde 603,3 ile kuru soğanda görüldü. Kuru soğandaki fiyat artışını yüzde 528,4 ile mandalina, yüzde 208,4 ile limon, yüzde 204,3 ile portakal, yüzde 202,3 ile kuru fasulye ile pirinç izledi” ifadelerini kullandı. Üretici fiyatlarındaki artışların en önemli sebebi girdi maliyetlerinin artması olduğunu belirten Bayraktar, “2022 yılında genel olarak üretici fiyatlarındaki artışta en önemli etken artan üretim maliyetleri oldu. Girdilerde yüzde 100 ile yüzde 400 oranları arasında artışlar yaşandı. Kuru soğanda arzın azalması da fiyat artışında diğer bir faktör oldu. Turunçgillerdeki yaşanan don afeti nedeniyle üretimin azalması fiyatların yükselmesine neden oldu. Kuru fasulyede üretimin düşmesi fiyatları artırdı” değerlendirmesinde bulundu.

ÜRÜNLER	29.ARA. 2021 (TL/KG)	29.ARA. 2022 (TL/KG)	DEĞİŞİM (YÜZDE)
KURU SOĞAN	3,08	12,77	314,6
LİMON	5,00	15,14	202,8
TOZ ŞEKER	10,62	28,09	164,5
YEŞİL SOĞAN	4,55	12,00	163,7
ISPANAK	6,80	17,89	163,1
LAHANA	3,87	10,03	159,2
BEYAZ PEYNİR	60,02	128,67	114,4
KABAK	8,28	17,75	114,4
KURU FASULYE	21,58	45,03	108,7
PIRASA	7,86	16,23	106,5
DOMATES	8,98	18,52	106,2
KAŞAR PEYNİRİ	79,07	162,81	105,9
TAVUK ETİ	28,11	56,56	101,2

ESK’den Üreticiden Alınan Ete Zam

Önündeki kuyruklarla gündeme gelen Et ve Süt Kurumu, üreticiden aldığı karkas ete zam yaptı. ESK, büyükbaş hayvan eti alımında kilo başına 13-26 lira ile 13 lira arasında, küçükbaş hayvan eti alımında ise kiloda 5-8 lira arasında fiyat artışı yaptı. Alım fiyatları piyasa fiyatlarının çok gerisinde kalan Et ve Süt Kurumu’nun bu zamdan sonra et satış fiyatına da zam yapması bekleniyor.

MİLYONLAR YÖNETİME AKTI

2021’de 179 milyar TL zarar eden BOTAŞ’ın aylık yönetim gideri 12 milyon TL’ye ulaştı. Kurum 2021’de yönetim kurulu ve denetçilere 148,6 milyon TL harcadı.

Türkiye Varlık Fonu’na devredildikten sonra rekor zararlara imza atan BOTAŞ, şimdi de aylık 12 milyon TL’lik yönetim gideriyle gündeme geldi. BOTAŞ’ta bir yıllık yönetim giderinin 148 milyon TL’ye ulaştığını açıklayan CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, “Bu hesapla ya 6 kişilik yönetim kurulu aylık 2 milyon TL maaş alıyor ya da başka kayıtdışı harcamalar yönetim gideri altında gösteriliyor, yani bir yolsuzluk var” dedi.

Emir, 2021 yılında 17,9 milyar TL zarar açıklayan BOTAŞ'ın yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler için bir yılda harcadığı parayı açıkladı. Kurumun mali yapısının Türkiye Varlık Fonu'na devrinin ardından altüst olduğuna dikkati çeken Emir, "BOTAŞ'ın yöneticilerine yalnızca 2021 yılında 148 milyon 644 bin TL ödeme yapılmış. Bu para kimlere verildi, nereye harcandı?" diye sordu. Emir, BOTAŞ'ın yönetim kurulu üyeleri ile denetçilere 2021 yılında harcadığı paranın 2020'ye oranla yüzde 161 arttığına da dikkat çekti.

Para Nereye Harcandı?

BOTAŞ'ın Türkiye açısından kritik öneme sahip olduğuna dikkati çeken Emir, kurumun kötü yönetim nedeniyle adeta batağa saplandığını ifade etti. Emir, BOTAŞ'ın Varlık Fonu'na devredildiği 2017 yılındaki kârlılığının 2016'ya oranla yüzde 62,7 oranında azaldığını belirtti. BOTAŞ'ın 2017 yılı itibarıyla dramatik şekilde artan ve 2021 yılında 17,9 milyar TL'ye ulaşan zararına karşın yöneticileri için kesenin ağzını açtığını kaydeden Emir, şunları söyledi:

"Sayıştay'ın 2021 yılı mali denetimleri kapsamında BOTAŞ'a yönelik hazırladığı raporu incelediğimizde, yöneticiler için harcanan paranın büyüklüğünü tespit ettik. Kurum, altı kişiden oluşan yönetim kurulu üyeleri ile sayıları açıklanmayan kuruluş dışı denetçiler için 2021 yılında tam tamına 148 milyon 644 bin TL'lik harcama yapmış. Bu paranın 2020 yılında 56 milyon 948 bin TL olduğunu biliyoruz. Yani yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler için harcanan para bir yılda yüzde 161 oranında artmış. Buradan soruyoruz, bu para ne için harcandı?"

Dünyayı Gezse Açıklayamaz

Yurtdışı görevlendirmelerde ödenen harcırahı da hesaba katsanız için içinden çıkamıyorsunuz. Yönetim kurulu üyesi altı kişi, hadi denetçilerle birlikte bu sayı 10 olsun, tüm dünyayı 365 gün gece gündüz gezseler yine de 148,6 milyon TL'lik harcamayı açıklayamazlar. Bu hesapla ya altı kişilik yönetim kurulu aylık 2 milyon TL maaş alıyor ya da başka kayıtdışı harcamalar yönetim gideri altında gösteriliyor. Vatandaşın vergileri ile oluşturulan havuzdan vatandaş dışında herkes yararlandı. İktidarın arpalığı haline getirilen kamu iktisadi teşebbüslerinin yönetimleri için harcanan paralar vicdanımızı yaralıyor.

SARAY DİYEREK DEVLETİ SOYDULAR

'Dünyanın en büyük adalet sarayı' denilerek 9 yıl önce açılan İstanbul Anadolu Adliyesi dökülüyor. 350 milyon TL'ye mâl olan adliye binası için 27 ayrı tadilat ve onarım ihalesi düzenlendi. İhalelerle 32 milyon TL harcandı.

Büyüklüğü ve karmaşıklığı nedeniyle açıldığı günden bu yana eleştirilen İstanbul Kartal'daki Anadolu Adliyesi'nde bir skandala imza atıldı. 'Dünyanın en büyük adliyesi' denilerek 9 yıl önce açılan İstanbul Anadolu Adliyesi adeta dökülüyor. 350 milyon TL'ye inşa edilen adliye binası için peş peşe tadilat, onarım ve güçlendirme ihaleleri düzenleniyor.

İstanbul Anadolu Adalet Sarayı'nın inşaatına 2006'da başlandı. Adalet sarayı 126 dönümlük araziye inşa edildi ve 350 milyon liraya mal oldu. Dört yıl gecikmeli olarak inşaatı tamamlanan adliye, 5 Şubat 2013'te geçici kabulü yapılarak hizmet vermeye başladı. Dev binaya Kadıköy, Üsküdar, Ümraniye, Kartal, Pendik, Tuzla, Sultanbeyli ve Adalar adliyeleri taşındı. Binlerce kişinin çalıştığı ve her gün on binlerce yurttaşın gittiği bina skandallarla gündem oldu.

9 Yılda 27 Ayrı İhale

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, Anadolu Adliyesi'ndeki eksikliklerin tamamlanması için 2013 ile 2022 yıllarını kapsayan 9 yıllık dönemde 27 ayrı ihale yapıldı. Bu ihalelerle de yaklaşık 32 milyon TL harcandı. İhalelerin söndürme sistemleri, izolasyon, havalandırma sistemleri, zeminlerin onarımı, tavan güçlendirmesi ile ısıtma ve soğutma sistemleri gibi işlerin yapımı için düzenlendiği açıklandı.

810 Kalem Eksik İmalat

İstanbul Anadolu Adliyesi'nin inşaatının yapımında kusurlu ve noksan imalatlar bulunmasına rağmen bu işleri tamamlanmış göstererek, tutanak düzenlemek suretiyle geçici kabul işlemini sağladığı öne sürülen 7 kişi hakkında 3 yıldan 7 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açılmıştı. 2013 yılında geçici kabul işlemlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nce oluşturulan komisyon tarafından kontrol edildiği ifade edilen iddianamede, kontrollerin ardından inşaat işlerinde 280, mekanik tesisat işlerinde 202 ve elektrik tesisat işlerinde de 328 kalem olmak üzere toplam 810 kalem eksik imalatın tespit edilmişti.

10 Yıl Dayanır Denildi

480 tuvalet odasının tamamında izolasyon sorunu bulunduğu ve pis suyun koridorlara aktığının tespit edildiği belirtilen iddianamede, bazı bloklarda yağmur suyu tahliyelerinin yapılamaması nedeniyle bazı hâkim ve savcı odalarının su dolduğu, mobilya ve duvarlarının tahrip olduğu anlatılmıştı.

Yangına Korunaksız

Bina içerisindeki elektrik tesisatının ve panoların ciddi tehlike doğurduğu ifade edilen iddianamede, binanın yangına karşı tamamen korunaksız olduğu belirtilmişti. Ayrıca mutfak ve kazan dairesindeki doğalgaz kaçağını algılayıp ana vana akışını kesecek sistemin çalışmadığı da vurgulanmıştı. G blok ve H blok üzerinde izolasyon olmaması nedeniyle oluşan akıntıların taşıyıcı kolonlarda korozyona yol açacağı ve müdahale olmaması halinde binanın söz konusu bölümlerinin 10 yıllık bir dayanma süresinin olduğu ifade edilmişti.

AKP'linin Kardeşi Yaptı

Türkiye'nin en büyük kamu binasının inşaat ihalesi de çok konuşuldu. Saray'ın yapımını, 2006'da CHP'den vekil seçildikten sonra AKP'ye geçen ve adı Enerji Bakanlığı'ndaki ihale yolsuzluğuna karıştıktan sonra istifa eden Cemal Kaya'nın kardeşi Hâkim Kaya ve Şira Elektrik sahiplerinden Şakir Bakır almıştı.

MİLYONLUK MENFAAT!

KİT'lerin 'aralık' haline geldiği eleştirisi haklı çıktı. Et ve Süt Kurumu, TRT, ÇAYKUR ve Türkşeker'in, büyük bölümü AKP'lilerden oluşan yöneticilerine bir yılda sağlanan menfaatlerin toplamı 3,5 milyon TL'ye dayandı.

Kamu iktisadi teşebbüsleri arasında (KİT) faaliyetleri itibarıyla göz önünde olan kurumların üst düzey yöneticilerine yapılan ödemeler açığa çıktı. Türkşeker, ÇAYKUR, TRT ve Et ve Süt Kurumu'nun üst düzey yöneticilerine 2021 yılı cari döneminde toplam 3 milyon 465 bin 30 TL'lik ödeme yapıldığı belirlendi.

Yönetim kurulu başkanı, üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında en fazla menfaat sağlayan kurum ÇAYKUR oldu. 2021 yılında 503 milyon 840 bin TL'lik zarar açıklayan kurum, yarım milyarlık zarara karşın üst düzey yöneticilerine brüt 1 milyon 314 bin 499 TL'lik menfaat sağladı. ÇAYKUR'da üst düzey yöneticilik yapan bazı isimler, AKP Rize İl Başkanı İshak Alim'in kardeşi Ziya Alim, AKP'li Sakarya Büyükşehir Başkanı Ekrem Yüce ve eski AKP Rize Milletvekili Hikmet Ayar olarak sıralandı.

Kaplan Da Var

TRT'de, Hilal Kaplan ve Mücahit Eker'in de aralarında yer alan üst düzey yöneticilere 2021 yılında ödenen ücret ise 824 bin TL oldu. Bu ödemenin yapıldığı yöneticilerin sayısı ise açıklanmadı. Ucuza et almak isteyen yurttaşların mağazaları önünde uzun kuyruklar oluşturduğu Et ve Süt Kurumu'nda (esk) ise yönetim kurulu başkanı ve üyelerine 2021 yılında toplam 441 bin 949 TL ödeme yapıldı. Kurumun üst düzey yöneticilerden oluşan ve karar organı olan yönetim kurulunda toplam altı kişinin bulunduğu bildirildi. ESK yönetimine 2021 yılında sağlanan menfaatten yararlananlar arasında, eski Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin ağabeyinin üç maaşlı kayınbiraderi Hasan Hüseyin Aydemir'in de olduğu öğrenildi. Aydemir, Nisan 2022'de ESK'deki görevinden alındı.

Şeker Gibi Ödeme

Şeker fabrikalarının haraç mezat özelleştirilmesinin ardından batağa saplanan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'deki üst düzey yöneticilere ödenen ücretler, 884 bin 582 TL oldu. Türkşeker'in Haziran 2021'de baştan aşağıya değişen yönetim kurulundaki isimlerden bazıları kamuoyunun gündemine kamuda birden fazla yerden maaş almaları nedeniyle geldi.

AKP'Lİ GENCİN İHALE BAŞARISI

15 Temmuz Gazileri Platformu Başkanı Erol Bulut'un oğlunun şirketi, 36 günde üç AKP'li belediyeden ihale kaptı. Şirket, kasasına 175,9 milyon TL koydu.

İktidara yakın isimlerin üstlendiği dev maliyetli kamu ihalelerine yenileri eklendi. AKP idaresindeki İstanbul Pendik ve Gaziosmanpaşa ile İzmir Bergama belediyelerinin, araç kiralama için AKP Milletvekili aday adayı, 15 Temmuz Gazileri Platformu Başkanı Erol Bulut'un oğlu Yunus Emre Bulut'un şirketini tercih ettiği öğrenildi.

Yunus Emre Bulut'un başında olduğu "Jet Kar Turizm" isimli şirket, 36 gün içinde üç farklı AKP'li belediye ile imzaladığı sözleşmeler kapsamında 175 milyon 956 bin TL'lik ihale aldı.

Olmadığı Masa Yok

Jet Kar Turizm'in yüklenicisi olduğu toplam 175,9 milyon TL maliyetli üç ihaleden ilkinin anlaşması 23 Kasım 2022'de sağlandı. Hasan Tahsin Usta yönetimindeki AKP'li Gaziosmanpaşa Belediyesi, "Muhtelif Araç ve İş Makinesi Kiralama Hizmet Alımı İşi" ihalesinde, Jet Kar Turizm şirketi ile 109 milyon 987 bin TL'lik sözleşme imzaladı. AKP'li Hakan Koştu'nun başkanlığını yaptığı Bergama Belediyesi'nin de tercihi Jet Kar Turizm şirketi oldu. Belediye, şirketten 7 Aralık'ta toplam 45 milyon 892 bin TL'lik çöp kamyonu ve temizlik araçları kiraladı. Şirket, 29 Aralık 2022'de ise Pendik Belediyesi ile de masaya oturdu. AKP'li belediye, "2023 Yılı Ocak-Şubat-Mart Ayları Taşıt Kiralama ve Personel Servis Hizmeti Alımı" ihalesi kapsamında 20 milyon 75 bin TL'ye imza attı. Bulut'un şirketinin 36 gün içinde imzaladığı kamu ihalesi sözleşmelerinin toplam maliyeti 175,9 milyon TL'ye ulaştı.

Babasına Çekmiş

Şirketin kamudan aldığı ihalelerin büyüklüğü de dikkat çekiyor. 2011-2022 döneminde kamudan alınan ihalelerin maliyeti 515 milyon 711 bin TL ile ifade ediliyor. Erol Bulut ile ortağı eski AKP Eyüpsultan İlçe Yönetim Kurulu üyesi Hasan Alas'a ait, "Mavi Yeşil Turizm Gıda İnşaat" adlı şirket de kamu kurumlarından aldığı ihaleler ile biliniyor.

AKP'Lİ VEKİL GÖZÜNÜ BU KEZ PENDİK'E DİKTİ!

AKP Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'e ait olan şirket inşaatı doymuyor. Kiler GYO bu kez de İller Bankası'nın İstanbul'un Pendik ilçesindeki 78 bin 20 metrekaarelik arazisinin üzerine 513 konut ve 53 ticari alan inşa edecek.

AKP Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'e ait olan Kiler Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı (GYO) İstanbul Pendik'te İller Bankası'ndan "arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı" yöntemiyle aldığı araziye 513 konut ile 53 adet ticari alan kurma peşinde.

İller Bankası, Dolayoba Mahallesi'ndeki 90 bin 53 metrekaarelik arazi için 2021 yılında "arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı" yönetimiyle ihaleye çıktı. Söz konusu arsaya ilişkin en yüksek teklifi 3,1 milyar TL ile Kiler GYO verdi. Ardından AKP'li Vahit Kiler'in yönetim kurulu başkan yardımcısı olduğu Kiler GYO ve Biskon Yapı'yla İller Bankası A.Ş. arasında sözleşme imzalandı. Bu sözleşme uyarınca Kiler GYO'nun arsadaki payı yüzde 99 oldu.

Kiler GYO ve Biskon Yapı A.Ş. iş ortaklığı, söz konusu arazide inşa etmeyi planladığı "Referans Pendik" projesi için Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) başvurusunda bulundu.

513 Adet Konut Yapacak

Proje tanıtım dosyasında yer alan bilgilere göre, 78 bin 20 metrekaarelik araziye, "513 adet konut ile 53 adet ticari alan" kurulacak. İnşaat alanı, 158 bin 486 metrekaare olacak ve toplam 37 blok inşa edilecek. 36 ayda tamamlanması planlanan projeye birlikte bölgede toplam 2 bin 354 kişinin barınması ve yaşaması planlanıyor.

"Referans Pendik" in maliyetinin bir milyar 514 milyon 741 bin TL olduğu belirtilirken projenin yakınında Tavşantepe Metro İstasyonu, Pendik Millet Bahçesi, Aydos Ormanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı yer alıyor.

Alternatifi Yokmuş

Söz konusu parselin mülkiyetinin İller Bankası A.Ş. adına kayıtlı olduğunun aktarıldığı proje tanıtım dosyasında, şu ifadeler yer verildi: "Orta ve küçük ölçekli yatay projelerin hâkim olduğu Pendik, son yıllarda markalı konut üretiminin merkezlerinden biri haline geldi. Çevresinde okul-hastane, AVM, sanayi vb. imkânların yer alması, proje sahasına ulaşım kolaylığının olması, parselin güney sınırından 50 metre mesafede metro durağının bulunması, Pendik Millet Bahçesi'ne komşu olması, bölgede konuta duyulan ihtiyaç, proje ve yerinin seçiminde etkili olmuştur. Ayrıca kot avantajları ve imar durumunda yer alan düşük emsal değeri nedeniyle projenin ve yerinin başka alternatifi düşünülmektedir."

Şirketin internet sitesinde yer alan bilgilere göre, 'kot farkı' nedeniyle proje, tüm noktalarda deniz manzarası sunuyor.

Senelerdir AKP'den Vekil

Kiler GYO, Kiler Holding A.Ş.'ye bağlı bir şirket ve AKP Milletvekili Vahit Kiler'in ailesine ait. 4 dönem AKP'den Bitlis milletvekili seçilen Vahit Kiler, Kiler GYO'da da Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak bulunuyor. AKP döneminde 'yürü ya kulum' denilen Kiler Holding, birçok sektörde faaliyetlerini sürdürüyor. Kiler GYO, İstanbul'un en önemli finans merkezlerinden birisi olarak gösterilen, 261 metre yüksekliğindeki Sapphire'ı inşa etmişti. İçinde alışveriş merkezi, restoranlar, 54'üncü katında ise seyir terası olan Sapphire, Avrupa'nın Shard London Bridge'den sonra en yüksek 17'nci binası.

ARAZİYE 'ÇÖKTÜ', SAYIŞTAYA YAKALADI

Sayıştay, olimpiyat arazisinin AKP'li Başakşehir Belediyesi'ne devredilmesinde sorun tespit etti. Belediye'nin 300 bin metrekare alanı aldıktan sonra 30 bin metrekare alana daha el koyduğu belirlendi.

Sayıştay denetçileri, olimpiyat arazisinin "peşkeş, arsa yağması" iddialarına konu olacak şekilde AKP'li Başakşehir Belediyesi'ne devri ile ilgili çarpıcı tespitlerde bulundu. Raporda, devir için hazırlanan protokol ve uygulama planında hukuki sorunlar bulunduğu dikkat çekildi. Belediye'nin 300 bin metrekare alanı aldıktan sonra 30 bin metrekare alana daha hukuk dışı bir şekilde el koyduğu belirlendi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin imar yetkisinin ilçe belediyesine devredilmesi eleştirildi.

Sayıştay'ın İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu'na ilişkin 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan tespitlere göre, hukuki sorunların sürmesine karşın kamulaştırma işlemlerinin devam ettiği bildirildi.

İmar planlarında olimpiyat tesisleri için ayrılan ancak mülkiyeti özel şahıslarda olan 529 bin 620 metrekare büyüklüğünde bin 701 parsel bulunduğu belirtilen raporda, bunun 300 bin metrekarelik bölümünün mülkiyetinin Başakşehir Belediyesi'ne devredilmesine karar verildiği hatırlatıldı.

Devir protokolünde amacın, Olimpiyat Parkı alanında Spor Genel Müdürlüğü'ne tahsisli olmayan küçük parsellerin bulunmasının parselin bir bütün olarak ve etkin bir şekilde kullanıma engel oluşturması olarak açıklandığı belirtildi.

Protokolün amacı arazinin bütünlüğünü sağlamak ve sporcunun yetersiz tesis ihtiyacını karşılamak iken parselin bir bölümünün bölünerek satılmasının kamulaştırmanın gerekçesini etkileyebilecek bir sorun olarak görüldüğü belirtildi.

Büyükşehir'de Kalmalıydı

Ayrıca, "Olimpiyat Parkı alanında kalan tüm mülkiyetlere ilişkin ihtilafların Belediye tarafından giderilmesi" olarak ifade edilen yetki devri de raporda yer aldı. 3796 sayılı İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu Arsa Tahsisi başlıklı 9'uncu maddesinin son fıkrasında "Bu arazinin imarı ile ilgili işlemler İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca sonuçlandırılır" denildiği belirtildi. Dolayısıyla protokole imar işlemleri ile ilgili Başakşehir Belediyesi'nin yetkilendirilmesinin kanuna aykırı olduğu vurgulandı.

30 Bin Metrekare Peşkeş Daha

Denetimde, adliye, okul, park alanı gibi düzenleme ortaklık payı gereği ayrılması gereken alanların da Hazine'ye ait parselden karşılandığı, dolayısıyla yaklaşık 30 bin metrekare arazinin de olimpiyat arazisinden Düzenleme Ortaklık Payı olarak ayrıldığı belirlendi. Ancak protokolün belediyeye böyle bir genişletici hak tanımadığı belirtildi.

Geliri Amacına Uygun Kullanmıyor

Sayıştay raporunda, Protokole ve Uygulama İmar Planı'ndaki hukuki sorunların çözümü için, Başakşehir Belediyesi'ne devredilen alan ile ilgili hukuki eksikliklerin giderilmesi istendi.

Ayrıca, kamulaştırma işlemlerinin doğası gereği uzun sürmesi nedeniyle Başakşehir Belediyesi tarafından satışa konu olan alanlardan elde edilen gelirin öncelikle kamulaştırma işlemlerinde kullanılması için girişimlerde bulunulmasını da önerildi.

HALK, DİYANET'İ SIRTINDA TAŞIYACAK

Yaptığı harcamalarla dikkat çeken Diyanet'in 2022 yılı için 7,8 milyon TL olan personel servisi harcaması, bu yıl 27,8 milyon TL'ye fırladı. Personel servisi anlaşması, 2017 yılında bir ihaleden men edilen şirket ile yapıldı.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yalnızca Ankara'daki merkez teşkilatı personeli için anlaşma sağlanan servis araçları için yapacağı ödeme belli oldu. 2022 yılında 7,8 milyon TL'lik anlaşma yapan idare, 2023 yılı servis işi için aynı şirketle dört kat fiyata el sıkıştı. Diyanet İşleri Başkanlığı 22 Aralık'ta, "Personel Taşıma" başlıklı ihale düzenledi. Diyanet İşleri Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinesinde gerçekleştirilen ihaleye dört şirket teklif verdi. Tekliflerden ikisini çeşitli gerekçelerle geçersiz kılan Diyanet, teklif sayısını ikiye düşürdü.

2023'te 4 Kat Arttı

Teklifler üzerinde yapılan değerlendirmenin ardından 2 Ocak'ta Kaya Seyahat Turizm isimli Şirket ile 27 milyon 876 bin TL'lik sözleşme imzalandı. İhale kapsamında Diyanet İŞleri Başkanlığı'nın Ankara Bilkent KavŐaęı'ndaki merkez binasının personeline servis hizmeti sağlanacağı belirtildi. İhale kapsamında toplam 65 midibüs, minibüs ve otobüs kullanılacağı bildirildi.

Diyanet'in 2022 yılında 63 midibüs, minibüs ve otobüs ile aldığı personel taşıma hizmeti için 7,8 milyon TL dedi. Böylelikle Diyanet'in personel taşıma için ödediği para 2022 yılına göre 2023 yılında dört kat arttı.

FET Bağlantısı İddiası

Diyanet'in dev ihalesini kazanan Şirket hakkında daha önce alınan, "ihaleden men" kararı bulunuyor. 2017 yılında Türkiye Adalet Akademisi'nin personel servisi ihalesine giren Şirketin ihaleden men gerekçesi, Ankara Cumhuriyet BaŐsavcılıęı'nın Şu görüŐüne dayandırılıyor:

"Kaya Seyahat Turizm Şirketi'ne, Ő.D. Turizm Oto. Nak. Taah. Tic. Ltd. Őti. tarafından 2013-2016 döneminde yaklaşık 19 milyon TL havale gönderildiği, 2014-2016 döneminde 9 iŐlemdede 673 bin 689 TL EFT gönderildiği görülmüŐtür. İki Şirket arasında kurucular arasındaki kişilerin baba-oğul-eş oldukları, para transferleri ile de hukuki fiili ve ekonomik bağlantılarının bulunduğu dosyaya gelen bilgi ve belgelere göre Ő.D. Turizm Oto. Nak. Taah. Tic. Ltd. Őti'nin FET/PDY rgt ile irtibatlı ve iltisaklı olduğu hususunda yeterli delil bulunduğu anlaŐılmıŐtır."

METİN OKTAY TESİSLERİ DE RANTA AÇILACAK

Emlak Konut, Galatasaray'ın Florya Metin Oktay Tesisleri'ni de yapılaŐmaya amaya hazırlanıyor. Hazırlanan raporla, 972 milyon TL değer biçilen arsanın yapılaŐmaya açılması gerektiği savunuldu.

İstanbul'un en değerli arazileri ve yeşil alanları, kamu kuruluşu olan Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı tarafından hızla yapılaŐmaya açılıyor. Rantın ve talanın son adresi ise Galatasaray Spor Kulübü'nn kullandığı ve üzerinde Florya Metin Oktay Tesisleri'nin yer aldığı arazi oldu.

Kentin en kıymetli alanlarından biri sayılan ve Atatürk Havalimanı'nın oldukça yakınında yer alan arazinin evre, Şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığı'na ait olduğu ve imzalanan protokolle Emlak Konut'a devredileceği belirtildi. Emlak Konut, devralacağı arazi için "Gayrimenkul Değerleme Raporu" hazırlattı. Raporla, "TaŐınmaz üzerinde halihazırda Galatasaray Metin Oktay Tesisleri bulunmaktadır. Parselin büyük çoğunluğu futbol sahaları olarak düzenlenmiŐtir" denildi.

Arazinin yapılaŐmaya açılmasının gerektiğine de vurgu yapılan raporda, "Söz konusu taŐınmazın mevcut durumu dikkate alındığında imar durumuna uygun Şekilde yapılaŐarak kullanılmasının, en iyi ve verimli kullanımı olacağı düşünülmektedir. Değerleme konusu taŐınmaz üzerinde, imar planına göre 36 bin 650 metrekare emsal alanına sahip proje geliŐtirilebilmektedir" denildi.

Arazinin satış değerinin 972 milyon TL olduğunun da aımlandı raporda, "TaŐınmaza ulaşım toplu taşıma araçları ve özel araçlar ile ulaşım oldukça basittir. TaŐınmazın yakın çevresi konut nitelikli geliŐmiŐtir. TaŐınmaza yakın konumda Florya Atatürk Ormanı, İstanbul Teknik Üniversitesi Florya YerleŐkesi bulunmaktadır. Ayrıca taŐınmaz Atatürk Havalimanı'nın yanı başında yer almaktadır" ifadeleri yer aldı.

40 Yıl nce Yapılan Tesisler TaŐınacak

Galatasaray Kulübü'nün Kasım Ayı Olağan Divan Kurulu Toplantısı'nda konuŐan Kulüp Başkanı Dursun zbek, Florya Metin Oktay Tesisleri'nin Kemerburgaz'a taŐınacaęını belirterek, "Florya'da Emlak Konut'a ait 40 dönümlük araziye satın almak için son aŐamaya geldik. Orada da inşaata en kısa zamanda başlamak istiyoruz. Florya'daki tesisimiz 40 sene önce yapıldı. Değişen ekonomimize, futbol ihtiyaçlarına bakarak değerlendirirsek hâlâ 40 sene önce yapılan tesislerde baŐarılı olmaya çalışıyoruz. Kemerburgaz'a taŐınmamız, Galatasaray'a yakıŐan ve günün koŐullarına uygun bir tesisin yapılması bir mecburiyet" demişti.

SGK'DAN ESNAFA YÜZDE 123 ZAM

Kirayı ödeyecek gücümüz yok

Sosyal Güvenlik Kurumu, İzmir'de mülk sahibi olduğu dkknlara yüzde 122,93 oranında zam yaptı. Kira artış oranına tepki gösteren esnaflar, "Bu kiraları ödeyecek gücümüz yok" diyerek zammın geri çekilmesini talep etti.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), İzmir'in Konak ilçesinde yer alan Rant Tesisleri'ndeki dükkanlarının yeni yıl kiralarna yüzde 122,93 zam kararı aldı. TÜİK'in enflasyonu yüzde 64,27 olarak açıklamasına rağmen SGK'nin mülk sahibi olduğu dükkanlarda uyguladığı zam oranı esnafın tepkisini çekti.

SGK esnafı kapalı dükkanlarının cam ve kepenklerine "Bizler ticarethaneyiz, darphane değiliz", "Evimize ekmeğ götürmek istiyoruz. Yüzde 122,93 kira artışına hayır" gibi afişler asıldı. Pandemi döneminde kalan kira borçlarını dahi daha bitirmediklerini belirten esnaflar, yetkililerden çözüm bekliyor.

"Yetkililerden Çözüm Bekliyoruz"

Yapılan fahiş kira zammını kabul etmediklerini belirten esnaf, "SGK Rant tesisleri esnafı olarak yapılan bu kira zammı kabul etmiyoruz. Yüzde 122,93'lük zam hepimizin belini büker. Bu şartlarda bırakın evimize ekmeğ götürmeyi eve kendimiz gidemeyiz. Çünkü psikolojimiz bozuldu. Mevcut şartlarda ev kiralarna en fazla yapılan yüzde 25 artış, bize de uygulansın. Bu şartlarda bir kira artışı talep ediyoruz. Hükümetimiz lütfen yanımızda olsun. Bizim artık dayanacak gücümüz kalmadı. Hepimizin zaten yeterince kira borcu var. Mevcut kira borçlarımızı ödeyemezken yüzde 122,93 artışla yeni kiralari nasıl ödeyelim. Psikolojimizi kaybettik, iyi değiliz. Yetkililerden çözüm bekliyoruz" değerlendirmesinde bulundular.

Kira artışından geri adil atılmasını beklediklerini, bu olmazsa kepenk indireceklerini belirten esnaf, "Kira artışından geri adım atılmazsa, dükkanlarımızı bugün olduğu gibi kapatıp evimize gideceğiz. Ama çözümün kapatmaktan da geçmediğini de biliyoruz. Çözüm halka, vatandaşa, esnafa yardımcı olmak. Bize yardımcı olsunlar. Depremle birlikte biz de burada enkaz altında kaldık, bağıriyoruz, çığlık atıyoruz ama sesimizi, çığımızı duyan yok. Keşke biz de ölseydik, kurtulsaydık. 4-5 yıldır neler çekiyoruz, kimse bilmiyor. Evlerimizde huzur kalmadı. Bankalarla sıkıntılar yaşıyoruz. Biz de huzurlu bir yaşam istiyoruz" dedi.

"Kepenik İndireceğiz"

Bir diğer esnaf, "Dükkanların metre kareleri çok küçük. 8 buçuk-9 buçuk metre kareli dükkanlarda kirada kalıyoruz. Bu dükkanlardan 12-13 bin TL kira isteniyor. Çalışanlarla SSK'larla nasıl karşılayacağız bu kiralari. Kömürlük kadar yerlerden yüzde 122,93'lük zam istiyorlar. Destek bekliyoruz, yoksa hepimiz kapatıp gideriz. Makul oranda bir zam bekliyoruz. Böyle bir zam olur mu? Bugüne kadar dükkanlarımıza en fazla yüzde 10-25 aralığında yapılıyordu. Ama bu sene yüzde 122,93 zammıyla neye uğradığımızı şaşırдық. Yani şu an aylık kirası 6 bin TL olan bir dükkan yeni zamlarla birlikte aidatıyla beraber 13 bin TL olacak. Bir çalışanın gideri de 13 bin TL... Elektrik faturalarıyla birlikte aylık giderimiz 30 bin TL'yi buluyor. Kendimizi de sayarsak bu rakam 45 bin TL oluyor. Aylık kazancımız da yok gibi bir şey. Biz sadece günü kurtarmaya çalışıyoruz, ayakta kalmaya çalışıyoruz. Bizim bu giderle en az 4 bin TL ciro yapmamız lazım. Bu da kıta kıt geçinebilmek için gereken rakam... Bugün bu cironun dörtte birini bile yapamıyoruz. Bu artışla kimse kirasını ödeyemeyecek. En sonunda dediğim gibi kepenik indireceğiz" ifadelerine yer verdi.

"Hiçbirimizin Yüzü Gülmüyor"

Bir diğer esnaf ise şöyle konuştu: "Bugün benim kira günüm. 9 buçuk metre kare dükkanın 5 bin 650 TL öderken, 13 bin TL'ye yakın bir rakam isteniyor. Bugün benim bu kirayı ödemem gerekiyor ama ben ödeyemeyeceğim. Çünkü o kirayı kaldıracak gücüm yok. Pasajımızda bugün dükkanlarımızı açamıyoruz. Sesimizin duyulmasını istiyoruz. Bu kadar küçük metre karelerde hiç zammın olmaması gerekiyor ama makul oranlarda olmasını beklerdik. Şu oranı görünce şok geçirdik. Para mı basıyoruz, ufacık esnafız. Biz burada çay kahve satarak ayakta kalmaya çalışıyoruz. Bu zammı ben ürünlerime yansıtsam ne olacak? İnsanların alım gücü yok. Altın satmıyoruz, içecek satıyoruz. Hepimizin durumu aynı, hiçbirimizin yüzü gülmüyor."

YASSIADA BOMBOŞ!

Yaklaşık 2,6 milyar TL harcanarak betona gömülen ve yeni haliyle 2020'de açılan Yassıada boş kaldı. Günde ortalama sadece 40 kişinin ziyaret ettiği adaya AKP'li belediyelerin ve TÜGVA'nın insan taşıdığı ortaya çıktı.

Milyarlarca lira harcanarak betona boğulan, ismi Demokrasi ve Özgürlükler Adası olarak değiştirilen Yassıada adeta ıssız adaya dönüştü. Açıldığı günden bu yana adaya ayın pek çok gününde hiçbir ziyaretçi gitmedi. Bazı günlerde de AKP'li belediyeler, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kamu kurumlarıyla TÜGVA'nın düzenlediği gezilerle insan taşıdığı ortaya çıktı.

22 Temmuz 2022 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne (CİMER), "Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nı (Yassıada) açıldıktan sonra toplam kaç kişi ziyaret etti?" diye soruldu. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 30 Aralık 2022 tarihinde verdiği yanıtta ise "Demokrasi ve Özgürlükler Adası" adıyla AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip

Erdoğan tarafından 27 Mayıs 2020’de ziyarete açılan adayı “bugüne kadar 37 bin 37 kişinin ziyaret ettiğini” açıkladı.

Günde Ortalama 40 Kişi

Yani tam 31 ay önce açılan Demokrasi ve Özgürlükler Adası’nı günde ortalama sadece 40 kişi ziyaret etti. Bakanlığın verdiği yanıtta günlük ziyaretçi sayılarının listesine de yer verildi. Listeye göre bazı günler adaya hiçbir ziyaretçi uğramadı.

Bakanlığın listesinde dikkatleri çeken bir başka nokta ise AKP’li belediyelerin adaya insan taşınması oldu. AKP’li Üsküdar Belediyesi adaya çok sayıda gezi düzenledi. Gezi düzenleyen belediyeler arasında AKP’li Güngören Belediyesi, Esenler Belediyesi, Çekmeköy Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Pendik Belediyesi ile Kastamonu Devrekani Belediyesi’nin yer aldığı ifade edildi.

Öte yandan ıssız adaya dönüşen Yassıada’ya birçok kamu kurumu ile yandaş vakıf ve derneklerin de gezi düzenlediği belirtildi. Adaya, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın oğlu Bilal Erdoğan’ın yönetiminde yer aldığı Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA), Gençlik ve Spor Bakanlığı, İstanbul ve Yalova Valiliği, Anayasa Mahkemesi ve Maarif Vakfı ile Diyanet İşleri Başkanlığı geziler düzenledi. Kültür ve Turizm Bakanı’nın 6 kişilik bir heyetle yaptığı gezi ile Adalar Kaymakamı’nın 7 kişilik bir grupla yaptığı gezi de kayıtlarda yer aldı.

Adadaki Otel Battı

Bakanlık, adaya inşa edilen ve geçen yıl batan Katre Island adlı 5 yıldızlı islami otelle ilgili de bilgi paylaştı. Yap-İşlet-Devret modeliyle 2018’de hizmete açılan otel rağbet görmedi. Bakanlığın açıklamasına göre, otel sadece Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin (TOBB) bazı etkinliklerinde kullanıldı. 5 yıldızlı otelde içki ruhsatının olmamasından dolayı da içki satışı yapılamıyor. Oda fiyatlarının da oldukça yüksek olduğu otelde geçen yıl en ucuz oda fiyatı 2 bin 400 TL iken 'Kral' dairesi gecelik 120 bin TL’den kiralaniyordu.

Boş kalan otelin bir süre önce Kültür ve Turizm Bakanlığı’na devredildiği açıklanmıştı. Bakanlık, 2022’nin Eylül ayında Resmi Gazete’de ilan yayımladı. İlanda, “Üzerinde turizm amaçlı yatırım yapmak üzere Bakanlığımız tarafından yerli ve yabancı girişimcilere tahsis edilecektir” ifadelerine yer verdi. Ancak düzenlenen ihalelerde şirketlerle anlaşamadığı iddia edilirken otel ise hâlâ kapalı durumda.

Yanıtsız Sorular

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın bir raporunda “Demokrasi ve Özgürlük Adası” projesinin 140 milyon 476 bin Dolara mâl olduğu belirtilmişti. Bu harcama güncel kurla yaklaşık 2,6 milyar TL’ye denk geliyor. Ancak bu harcamayı hangi kurumun yaptığı belirtilmedi. Kültür ve Turizm Bakanlığı, “Adadaki inşaat faaliyeti için devletin kasasından ne kadar harcanmıştır? Adadaki bazı işletmeleri kamunun devir alacağı iddiaları doğru mu? Adada batan-iflas eden işletme var mı?” şeklindeki sorular ise yanıtsız bırakılmış, projeyi TOBB’nin üstlendiği iddia edilmişti.

Adaya Ulaşım 80-100 TL

Yassıada’ya Kadıköy ve Bostancı iskelelerinden düzenli olarak seferler gerçekleştiriliyor. Adaya Kadıköy’den gitmek isteyenlerden 100 TL, Bostancı’dan gitmek isteyenlerden ise 80 TL talep ediliyor. Öğrencilerden de yaklaşık 50 TL ücret alınırken adaya özel tekne ve yatlarla da ulaşım sağlanabiliyor.

Neler inşa edildi?

176 kişilik otel .....

500 kişilik kongre merkezi .....

7.700 metrekarelik müze .....

1.200 kişilik cami .....

ŞEKER GİBİ İHALE

AKP'nin özelleştirme furyasından en büyük yarayı alan Türkşeker'in elde kalan varlıklarının, 2018'de AKP'den milletvekili aday adayı olan İsmail Purtuloğlu'nun şirketine 6,1 milyon TL'ye sigortalatıldığı ortaya çıktı.

AKP iktidarında gerçekleştirilen ve kamu kurumlarını batağa saptıran özelleştirmelerden en büyük zararı alan kurum Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. oldu. Şirketin 2018'de 13,2 milyon TL olan faaliyet zararı 2021 yılında 1 milyar TL'ye fırladı. Öz kaynaklarının ise tamamı eriyerek eksi 3,2 milyar TL'ye kadar geriledi.

Fabrikaları özelleştirilen kurumun elde kalan arazileri de yok pahasına satışa çıkarıldı. Muhalefetin, "iharet" olarak değerlendirdiği satışların ardından kurum adeta uçurumun kenarına sürüklendi. "AKP'lilerin rant kapısı olduğu" eleştirileri yöneltilen kurum, dikkat çeken bir ihaleye imza attı.

Tek Teklif Alındı

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından 8 Aralık'ta pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen ihalede yalnızca bir şirketten teklif alındı. İhale kapsamında Türkşeker'e ait fabrika ve teşkilat müdürlükleri varlıklarının "muhtelif risklere karşı" sigortalanacağı belirtildi. 2023 yılını kapsayan sigorta işi için Ulaşım Sigorta Aracılık Hizmetleri Limited Şirketi ile anlaşma yapıldı. Türkşeker Genel Müdürlüğü ile şirket arasında 27 Aralık'ta 6 milyon 128 bin TL'lik sözleşme imzalandı.

AKP'den Adaydı

Ulaşım Sigorta isimli şirketin yönetiminde ise tanıdık bir ismin yer aldığı belirlendi. Şirketin Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'ndeki kayıtlarında yetkili olarak görünen iki isim Abdulmenaf Güder ve İsmail Purtuloğlu oldu. Purtuloğlu'nun, 24 Haziran 2018 tarihindeki genel seçimlerden önce AKP'den milletvekili aday adaylığını açıklamıştı. Purtoğlu, AKP logolu kürsüden fotoğrafı ile birlikte Nisan 2018'de yayımlanan bir açıklamada adaylığına yönelik, "Halka hizmet, hakka hizmet anlayışıyla çıktığımız bu yolda var gücümüzle çalışacağız" ifadelerini kullanmıştı. Ancak Purtoğlu, 2018 genel seçimlerine yönelik AKP'nin milletvekili adayları listesinde kendisine yer bulamamıştı.

Mali Borçlar Katlandı

Kötü yönetim nedeniyle batağa saplanan Türkşeker'in mali borçları yıllar itibarıyla dramatik şekilde arttı. Kurumun 2017 yılında 2,8 milyar TL olan mali borçlarının, yıllara göre artışı şu şekilde:

- 2018: 2,9 milyar TL
- 2019: 3,1 milyar TL
- 2020: 4,6 milyar TL
- 2021: 4,4 milyar TL

KİŞİYE ÖZEL KADRO

Kimseye sormadan ilan yayınladılar!

Ankara Üniversitesi'nde, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nden sonra Rektörlüğün Tıp Fakültesi'nde de bölüm talebi olmaksızın öğretim üyesi kadrosu ilan ettiği ortaya çıktı.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde kadın hastalıkları ve doğum, üroloji ve acil tıp anabilim dallarında ilan edilen profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi kadrolarının anabilim dalının istekleri doğrultusunda olmadığı, anabilim dalı öğretim üyelerinin kadro ilanlarını Resmi Gazete'de yayımlandığında fark ettiği öğrenildi.

Sözü edilen kadrolar için istenilen özel koşullar ise açılan kadrolara atanacak kişilerin isimlerinin dahi belli olduğunu, ilanların "kişiyeye özel" yapıldığı iddia ediliyor.

Akademik kadro ilanlarında teamülün, anabilim dalının ihtiyaçları doğrultusunda ve ilgili akademik kurulun kararıyla ilan edilmesi şeklinde olduğu biliniyor. Akademik kadroların henüz oluşmadığı yeni kurulan üniversitelerde kadrolar rektörlük tarafından ilan edilebiliyor. Ancak, Ankara Üniversitesi gibi köklü üniversitelerde bu tarz uygulamalar "yanlış ve tepeden inmece" olarak değerlendiriliyor.

Yıllardır kökleşmiş olan uygulamaya göre, üniversite öğretim üyeleri kendi anabilim dallarının ihtiyaçlarına göre kadro talebinde bulunuyorlar. Rektör Prof. Dr. Necdet Ünüvar'ın, son kadro ilanında bu uygulamanın dışına çıkarak kendi inisiyatifiyle kadro ilan etmesi, Anabilim dallarının yazılı olarak talep edilen ihtiyaçları

karşılanmayıp bunun yerine Rektör'ün belirlediği ve alınacak ismin de adeta önceden belirlenmiş olması kaygıları artırıyor, kadro ilanının bir kadrolaşma faaliyeti olduğu ve üniversiteye zarar vereceği endişesi ifade ediliyor.

Kadroya atanacak kişinin tarif edilmesi şeklinde özel koşullar konulması, YÖK'ün 12.06.2018 tarihli yönetmelik değişikliği ile olanaksız hale getirilmişti. O değişiklikte "...ilanda sadece belirli bir adayı tanımlayan özel şartlara yer verilemez" deniliyor. Bu düzenlemeyle YÖK, kamuoyunda büyük tepki çeken "adrese teslim kadro" olarak tanımlanan uygulamayı önlemeyi amaçlamış idi. Bugünkü uygulamada ise, sözü edilen kadrolar için ilan edilen özel şartlar, atanacak kişiyi adeta tarif ediyor.

ÜNİVERSİTELERDE VEKÂLET CENNETİ

Ordu Üniversitesi'nde birçok dekanın vekâleten görev yapmasının ortaya çıkması gözleri diğer üniversitelere çevirdi. Birçok üniversitede ilgisiz bölümlerde eğitim alan kişiler dekan vekilliği yapıyor.

Üniversiteler YÖK'ün ve Sayıştay'ın tüm uyarılarına rağmen dekanlığı vekil olarak yürütmeyi sürdürüyor. Ordu Üniversitesi'nde dekanlığını yaptığı bölümlerle alakası olmayan birçok kişi olduğunun öğrenilmesinin ardından bu durumun başka üniversitelerde de hâlâ yaşandığı ortaya çıktı. Başta Adnan Menderes Üniversitesi olmak üzere Batman, Mardin ve Bartın Üniversitesi'nde bu durum hâlâ geçerli.

Balık Baştan Kokmuş

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi bu konuda başı çeken üniversite. Başta Rektör Osman Selçuk Aldemir olmak üzere birçok kişi kendileriyle alakası olmayan bölümlerde dekan vekilliği yapıyor. Aldemir veterinerlik mezunu olmasına rağmen rektörlüğün yanı sıra Söke Mimarlık Tasarım Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Nazilli Güzel Sanatlar Fakültesi ve Spor Bilimleri Fakültesi'nin Dekan Vekili.

Rektör yardımcılarında Cumali Öksüz de Aldemir'den çok da farksız değil. Aksöz eğitim hayatını eğitim bilimlerinde geçirmesine rağmen Turizm Fakültesi'nde Dekan Vekili olarak görev yapıyor. Öksüz'ü Saadetin Yıldırım takip ediyor. Ziraat üzerine çalışmalar yürüten Yıldırım, Kuşadası Denizcilik Fakültesi'nde Dekan Vekilliği yapıyor. Yine enteresan vekilliklerden bir tanesi de Söke İşletme Fakültesi Dekan Vekili Turan Akkoyun. Akkoyun çalışmaları ise tarih üzerine. Adnan Menderes Üniversitesi'nde bu durumda olan son kişi ise Sezgin Demir. Demir, işletme üzerine çalışmaları olmasına rağmen Uygulamalı Bilimler Fakültesi'nde Dekan Vekili.

Adnan Menderes Üniversitesi'nin ardından bu konuda dikkat çeken üniversitelerden biri de Batman Üniversitesi. Üniversitede dekan vekilliği yapan kişiler ve bölümleri şöyle:

- Abdulkadir Levent: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili, çalışma alanı kimya.
- Rohat Cebe: Turizm Fakültesi Dekan Vekili, çalışma alanı güzel sanatlar.
- Ömer Faruk Ertuğrul: İslami İlimler Fakültesi Dekan Vekili, çalışma alanı elektrik-elektronik mühendisliği.
- Hamit Adin: Teknik Eğitim Fakültesi Dekan Vekili, çalışma alanı makine mühendisliği.
- İdris Demir: Rektör, Diş Hekimliği Fakültesi Dekan Vekili, çalışma alanı uluslararası ilişkiler.

Yardımcılar Coşmuş

Mardin Artuklu Üniversitesi de diğer üniversitelerden farklı değil. Başta Rektör Yardımcısı Feridun Bilgin olmak üzere birçok kişi alanıyla alakalı olmayan görevler yapıyor. Bilgin'in çalışma alanı tarih olmasına rağmen Sağlık Bilimleri Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı yapıyor. Yine diğer rektör yardımcısı Serhat Harman da benzer şekilde. Çalışma alanı turizm olan Harman, Midyat Sanat ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğü görevini de yürütüyor. Diğer Rektör Yardımcısı Ömer Bozkurt ise İslami İlimler eğitimi almasına rağmen Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dekanı.

Son örnek ise Bartın Üniversitesi'nden. Erol Kırdar isimli akademisyen Bartın Üniversitesi'nde İslami İlimler Fakültesi'nde dekan vekilliği yapıyor. Kırdar'ın çalışma alanı ise orman mühendisliği.

KİŞİYE ÖZEL İLANDAN GEÇİLMİYOR

YÖK ve Danıştay'ın kişiye özel ilanları engelleyen kararları yok sayılıyor. 2022'nin son günlerinde üniversitelerin verdiği ilanlarda aranan şartlar kişiye özel şüphe uyandırdı. Bir ilan ise tepkilerin ardından iptal edildi.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından akademik kadro istihdamında 'liyakat ve fırsat eşitliğini' sağlamak amacıyla yönetmelikte değişiklik yapıldı. Buna rağmen, üniversiteler adrese teslim ilanlar vermeye devam ediyor. Üniversitelerin 2022 yılının son günlerinde verdiği ilanlarda farklı alanlarda çalışma yapma şartları arandı. Açılan ilanlarda aranan şartlar, adrese teslim ilan şüphelerini akıllara getirdi.

Bu ilanlardan ve üniversitelerden bazıları şu şekilde:

- Marmara Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü Tekstil Bilimleri Programı için verilen Dr. Öğr. Üyesi ilanında, “Tekstil Mühendisliği Lisans derecesine ve Malzeme Bilimi ve Mühendisliği alanında Doktora derecesine sahip olmak. İletken polimerler, üç katmanlı iletken nanokompozitler ve elektromanyetik kalkanlama konularında birincil indekslerde taranan dergilerde yayınları olmak, tekstil mühendisliği alanı ile ilgili ders vermiş olmak” denildi.
- Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü’nde Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkiler Programı Dr. Öğr. Üyesi kadrosu için, “Doktorasını tarih alanında yapmış olmak. Almanya’nın İslam dünyasına ve Osmanlı devletine yönelik stratejileri üzerine çalışmış olmak. Birinci Dünya Savaşı alanında araştırmalar yapmış olmak. İleri düzeyde Almanca biliyor olmak” şartı arandı.
- İstanbul Teknik Üniversitesi’nde İnşaat Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü için açılan Dr. Öğr. Üyesi ilanında, “Betonun dinamik nümerik analizi ve çarpış deney yöntemleri üzerine çalışmaları olmak” ifadeleri kullanıldı.
- İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Harita Mühendisliği Bölümü Jeodezi Programı için açılan Dr. Öğ. Üyesi ilanında, “Doktora derecesini Harita/Geomatik Mühendisliği alanında almış olmak, deniz seviyesi değişimleri, global jeopotansiyel modeller ve düşey yer kabuğu hareketlerinin belirlenmesi konularında çalışmaları bulunmak” denildi.

Farklı Çalışmalar

Kırıkkale Üniversitesi Keskin Meslek Yüksekokulu Çocuk Bakımı Ve Gençlik Hizmetleri Bölümü Çocuk Gelişimi Programı için açılan Öğretim Görevlisi ilanında, “Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü lisans mezunu olmak. Bilgi ve Belge Yönetimi alanında yüksek lisans yapmış olmak” şartı arandı.

Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Otopsi Yardımcılığı Programı için açılan Öğretim Görevlisi ilanında, “Gıda Mühendisliği, Gıda Teknolojisi, Süt Teknolojisi veya Beslenme ve Diyetetik Bölümü Lisans mezunu olmak. Gıda Toksikolojisi alanında tezli Yüksek Lisans yapmış olmak” denildi.

İlan İptal Edildi

Hakkari Üniversitesi Çölemerik Meslek Yüksekokulu Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Doktor Öğretim Üyesi için açılan ilanda, “Doktorasını Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Alanında Yapmış Olmak. Nasturi Olaylarının Naratif Teori Bağlamında Analizi Üzerine Çalışmaları Olmak” şartları arandı. İlan tepkilerin ardından iptal edildi.

MAARİF'E AYRICALIK ÜZERİNE AYRICALIK

2023 yılında 3,5 milyar TL kaynak öngörülen Türkiye Maarif Vakfı'na bir ayrıcalık da MEB Denklik Yönetmeliği'ndeki değişiklik ile sağlandı. Vakfın okullarındaki öğrenciler denklik işlemlerinden muaf tutuldu.

Mayıs 2019'da yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Denklik Yönetmeliği değiştirildi. Değişiklik ile Türkiye Maarif Vakfı, denklik işlemlerinden muaf tutuldu. Yönetmeliğin 2 Ocak 2022 tarihi itibarıyla geçerli olacağı belirtildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Denklik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında yürürlükteki yönetmeliğin 10'uncu maddesi yeniden düzenlendi. Maddede yer alan, “Yurt dışında açılan” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Okullar ile Türkiye Maarif Vakfı Kanununa göre yurtdışında faaliyet gösteren” ibaresi eklendi.

Maarif Denklikten Muaf

Değişikliğin ardından maddenin son hali şöyle:

“Türkiye Cumhuriyeti tarafından yurt dışında açılan okullar ile Türkiye Maarif Vakfı Kanununa göre yurt dışında faaliyet gösteren okullar ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden gelen öğrenciler denklik işlemine tabi tutulmaz. Bu öğrencilerin tasdikname, diploma ve diğer öğrenim belgelerine göre aynı türdeki okullara kayıtları yapılır ve

dosyaları okullarından istenir. Ülkemizde merkezi sınavla ve yetenek sınavıyla öğrenci alan okullara kayıt-kabul ve nakiller ise söz konusu okulların ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.”

Yönetmelik değişikliğini BirGün’e değerlendiren Eğitimci Özgür Bozdoğan, “Maarif Vakfı okullarında okuyanların denklik işlemlerinden muaf tutulması eğitim çıktıları açısından ciddi eşitsizlikler yaratmakla birlikte aynı zamanda da yurt dışında eğitim almak durumunda olanları dolaylı olarak bu okullara yönlendirecektir” dedi. Kamusal eğitim hakkının ancak eşitlikle mümkün olacağına altını çizen Bozdoğan, şunları kaydetti:

“Bu okulların niteliğini, bu kurumlarda verilen eğitimin içeriğini, kullanılan öğretim programlarını hiç dikkate almadan, değerlendirmeden bu kurumları toptan denk kabul etmek kamusal eğitimin ruhuna uygun değildir. Burada okuyanlar bu vakfa bağlı olmayan kurumlarda okuyanlara göre ciddi avantajlar sağlamış olacak ki bu eşitliği ortadan kaldıracaktır. Ayrıca, bu karar öğrencilerin bu okullara yönelmesine neden olacaktır ki bu da MEB eliyle bazı kurumlara destek olmak demektir. Zaten pek çok farklı şekilde desteklenen bu kurumların şimdi de denklikle desteklenmesi kamusal eğitimden yana bir tercih değildir.”

Muafiyet Uygun Değil

Eğitim Uzmanı Ali Taştan ise vakfa eğitim alanında geniş yetkiler sağlandığına vurgu yaparak şunları söyledi:

“Maarif Vakfı MEB’in bir kısım yetkilerini bünyesine almıştır. 6721 sayılı Kanunun Türkiye Maarif Vakfının faaliyetleri başlıklı bölümünde ‘Milli Eğitim Bakanlığının uygun gördüğü eğitim program ve içeriklerini geliştirmek, üretmek ve yayımlamak’ ifadesine yer verilmiştir. Buradan da anlaşıldığı üzere vakıf, eğitim program ve içeriklerine müdahale hakkı kazanmıştır. Eğitim öğretimin bütünlüğü açısından vakfın mezunlarına denklik şartının kaldırılması doğru değildir. Çünkü vakfın okullarında farklı eğitim program ve içerikleri uygulanabilir. Tam anlamıyla MEB’e bağlı okullarda uygulanan programlar uygulanıyor olsa idi denklikten muaf tutulabilirlerdi.”

OECD EĞİTİME AYRILAN FİNANSAL KAYNAK

Eğitim sistemlerinin temel göstergeleri ve değişkenlerine ilişkin verilerin güncel durumunu ortaya koymak amacı taşıyan ve OECD tarafından her yıl yayımlanan Bir Bakışta Eğitim raporları serisi, ülkelerin öğrencilerine nitelikli eğitim sağlamada hangi noktada olduklarının karşılaştırmalı bir değerlendirmesine olanak veren göstergeleri içermektedir.

Eğitime yapılan harcamalar, eğitilmiş insan kaynağı ve üretkenlik artışı yoluyla ekonomik büyümenin yanı sıra bireysel ve toplumsal gelişmeyi sağlayan temel unsurlardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle ülkelerin eğitime yaptıkları harcamalara ilişkin göstergeler, eğitime ayrılan finansal kaynakların miktarı ve türü hakkında çeşitli bilgiler sunarken bu kaynakların etkin kullanımı konusunda ülkelerin karşılaştırılmasına izin vererek önemli ipuçları sağlamaktadır.

OECD, Eğitime Ayrılan Finansal Kaynak alt başlığındaki raporu ile, önemli verileri ve karşılaştırmaları ortaya koymaktadır.

OECD’nin Bir Bakışta Eğitim raporlarında eğitime ayrılan finansal kaynak, eğitim kurumlarına ve eğitime yapılan harcamaların çeşitli göstergeleri ile ele alınmaktadır. Eğitim kurumları harcaması; okullara, üniversitelere ve eğitim kurumlarına yapılan harcamaları ifade etmekte ve temel eğitim hizmetlerine, yardımcı hizmetlere ve araştırma-geliştirmeye yapılan harcamaları kapsamaktadır:

« **Temel eğitim hizmetlerine yapılan harcamalar** doğrudan eğitim öğretimle ilişkili olan harcamalardır. Örneğin öğretmen maaşları, eğitim araç ve gereçleri, okul binalarının inşaat ve bakım işleri ile okul yönetimine yapılan harcamalar bu kapsamda ele alınmaktadır.

« **Yardımcı hizmetlere yapılan harcamalar** eğitim kurumlarının temel eğitim işlevlerine dolaylı olarak katkı sunan ve esasında öğrencilerin esenliğine yönelik beslenme, ulaşım, barınma (üniversitelerin yurtları) ve sağlık hizmetlerine yapılan harcamaları içermektedir.

« **Araştırma-geliştirmeye yapılan harcamalar** ise üniversitelerde veya diğer yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen araştırma-geliştirme faaliyetleri için yapılan harcamaları içermektedir. Bu başlık altında eğitime ayrılan finansal kaynağın göstergeleri olarak; öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması, millî servetten eğitim kurumlarına ayrılan pay ve eğitim kurumlarına yapılan toplam harcamalarda kamu ve özel harcamaların paylarına ilişkin çeşitli verilere yer verilmektedir.

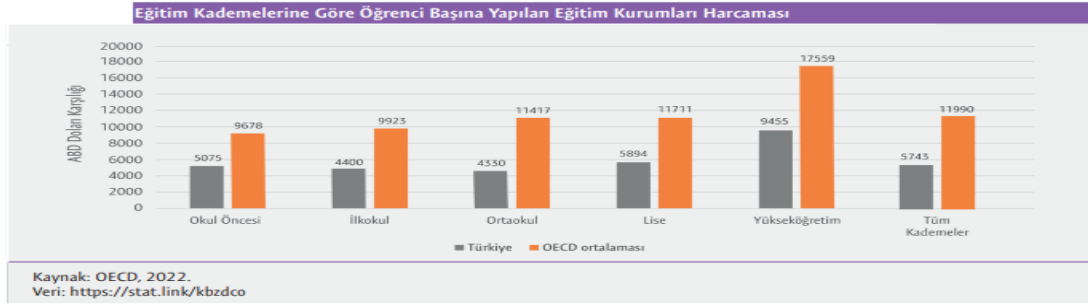
Öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması her bir öğrencinin hayata hazırlanabilmesi için yapılan yatırımları temsil etmektedir. Bu gösterge temel eğitim hizmetleri, yardımcı hizmetler, araştırma-geliştirme faaliyetleri ve eğitim çağındaki öğrenci nüfusunun büyüklüğü gibi çeşitli bileşenlerden etkilenmektedir. **Her bir öğrencinin hayata hazırlanabilmesi için gerekli optimum kaynak miktarının belirlenmesi oldukça zor olsa da öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasının ülkeler arasında karşılaştırmalı olarak incelenmesi bu konuda önemli bir referans noktası sağlamaktadır.**

Bu incelemeye göre Türkiye açısından öne çıkan bulgular şu şekildedir:

Türkiye, tüm eğitim kademelerinde öğrenci başına en düşük harcama yapan OECD ülkeleri arasındadır. Öğrenci başına yapılan harcamalar eğitim kademelerine göre değişmekle birlikte Türkiye’de yapılan harcamalar tüm eğitim kademeleri için OECD ortalamasının oldukça gerisinde kalmaktadır.

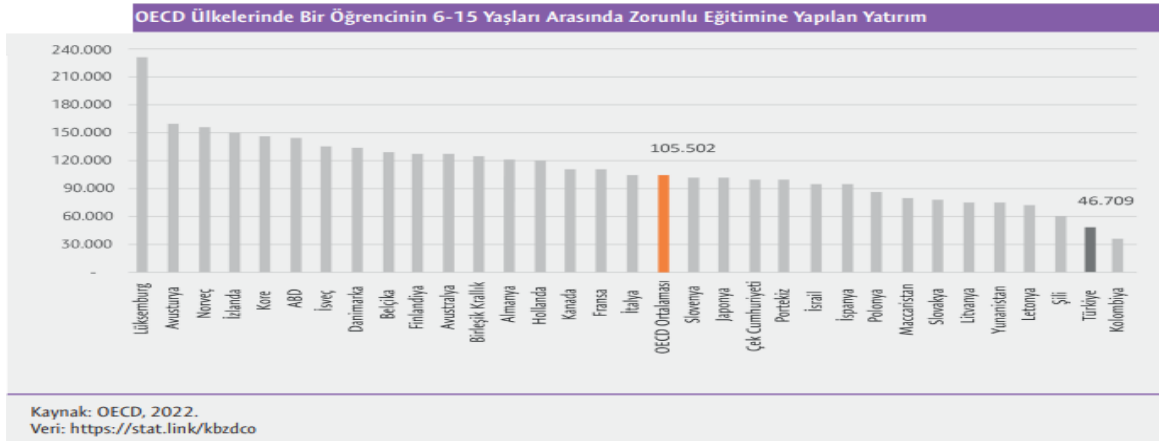
Örneğin okul öncesi kademesinde öğrenci başına yapılan yıllık eğitim kurumları harcaması OECD ortalamasında yaklaşık 10 bin dolar iken Türkiye’de yapılan harcama bunun neredeyse yarısıdır. Ortaokul kademesinde de öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması OECD ortalamasının neredeyse üçte biri düzeyine denk gelmektedir. Genel eğilim olarak öğrenci başına yapılan en yüksek harcamalar yükseköğretim kademesinde olmaktadır. **Türkiye’de de yükseköğretim kademesinde öğrenci başına yapılan harcama 9.455 dolar ile diğer eğitim kademelerine yapılan harcamalardan daha yüksektir ancak 17.559 dolar olan OECD ortalamasının oldukça altındadır.**

Tüm eğitim kademeleri birlikte düşünüldüğünde Türkiye, 5.743 dolarlık harcama ile Meksika ve Kolombiya’dan sonra öğrenci başına en düşük eğitim kurumları harcaması yapan OECD ülkesidir!

Türkiye’de bir öğrencinin 6-15 yaşları arasındaki eğitimi için yapılan yatırım OECD ortalamasının yarısından daha azdır. OECD genelinde 6-15 yaş aralığı zorunlu eğitim kapsamında olduğu için öğrenci başına yapılan yıllık eğitim kurumları harcamalarının bu yaşlar arasında kümülatif toplamı hesaplanmakta ve ülkeler arasında bir öğrenciye zorunlu eğitimi boyunca yapılan yatırım miktarı karşılaştırılmaktadır.

OECD ortalamasında bu yatırım miktarı 105.502 dolardır. Lüksemburg ve Norveç gibi ülkelerde bir öğrencinin 6-15 yaşları arasındaki eğitimi için yapılan yatırım 150 bin doların üzerine çıkarken Kolombiya ve **Türkiye’de 50 bin doların altına düşmektedir.** Beş ülke dışındaki tüm OECD ülkelerinde yapılan yatırım 75 bin doların üzerindedir. Türkiye, 46.709 dolar ile 6-15 yaşları için bir öğrencinin zorunlu eğitimine en düşük yatırım yapan ikinci ülke olmaktadır.

Türkiye’de yükseköğretim kademesine yapılan harcamaların araştırma-geliştirmeye ayrılan kısmı oldukça düşük kalmaktadır. Harcamaların çok büyük bir kısmı temel eğitim hizmetlerine gitmektedir. Öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasının bileşenlerine bakıldığında OECD genelinde en yüksek harcama kaleminin; öğretmen maaşları, eğitim öğretim malzemeleri gibi temel eğitim hizmetlerine yapılan harcamalar olduğu görülmektedir. OECD ortalamasında okul öncesinden yükseköğretime tüm kademeler için öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasının yaklaşık yüzde 86’sı temel eğitim hizmetlerine yapılmaktadır. Türkiye’de yüzde 91 olan bu oran OECD genelinde en yüksek değerlerden biridir. **Buna karşılık okul yemeği, okul servisi gibi yardımcı eğitim hizmetlerine yapılan harcamaların toplam harcamalar içindeki payı OECD ortalamasında yaklaşık yüzde 5 iken Türkiye’de yaklaşık yüzde 3 olmaktadır.**

Eğitim kurumlarına yapılan harcama türlerinden bir diğeri araştırma-geliştirme faaliyetlerine ayrılan kaynaklardır. Araştırma-geliştirme faaliyetleri yükseköğretim kademesinde gerçekleştirildiğinden özellikle bu kademedeki harcama kalemlerine bakmak önem taşımaktadır. **Türkiye’de yükseköğretim kademesi için öğrenci başına yapılan harcamaların yaklaşık yüzde 19’unun araştırma-geliştirme faaliyetlerine ayrıldığı görülmektedir ve bu oran OECD ortalamasının (yaklaşık yüzde 33) oldukça gerisinde kalmaktadır.**

Türkiye, yükseköğretim kademesinde de en fazla harcamayı temel eğitim hizmetlerine yapmaktadır. Öyle ki Türkiye, yükseköğretim kademesinde temel eğitim hizmetlerine yaptığı harcama oranının Şili’den sonra en yüksek olduğu OECD ülkesidir. **Yükseköğretimde yardımcı eğitim hizmetlerine yapılan harcama oranı ise yüzde 1,71 ile oldukça düşük kalmaktadır.**

Öğrenci Başına Yapılan Eğitim Harcamalarının Harcama Türüne Göre Dağılımı (%)						
	Tüm Kademeler			Yükseköğretim		
	Temel eğitim hizmetleri	Yardımcı eğitim hizmetleri	Araştırma Geliştirme	Temel eğitim hizmetleri	Yardımcı eğitim hizmetleri	Araştırma Geliştirme
Türkiye	%90,62	%3,45	%5,93	%79,10	%1,71	%19,18
OECD ortalaması	%85,80	%5,04	%9,16	%63,41	%3,77	%32,82

Kaynak: OECD, 2022.
Veri: <https://stat.link/kbzdco> (yüzde oranları tablo C1.4 verileri kullanılarak TEDMEM tarafından hesaplanmıştır).

Türkiye’de öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması 2012-2019 yılları arasında OECD ortalamasından daha yüksek bir oranda artış göstermiştir. **Ancak 2019-2020 yılları arasında öğrenci başına yapılan harcamaların en çok düştüğü ülkelerden biri Türkiye olmuştur.**

Öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasının zaman içinde nasıl değiştiğine bakıldığında 2012- 2019 yılları arasında tüm eğitim kademeleri için yapılan harcamaların OECD genelinde yıllık ortalama yüzde 1,8, Türkiye’de ise yüzde 2,6 arttığı görülmektedir.

Türkiye’de öğrenci sayısı artmasına rağmen toplam eğitim harcamalarının bundan daha fazla artması, öğrenci başına yapılan harcamaların OECD ortalamasından daha yüksek bir oranda büyümesini sağlamıştır. Yalnızca yükseköğretim kademesindeki toplam eğitim kurumları harcamasının öğrenci sayısındaki artışı telafi edemediği ve öğrenci başına yapılan harcamalarda yüzde 2,9 oranında azalma olduğu görülmektedir.

2012-2019 Yılları Arasında Öğrenci Başına Yapılan Eğitim Kurumları Harcamasının Yıllık Ortalama Büyüme Oranı (%)							
	Yükseköğretim öncesi kademeler			Yükseköğretim			Tüm kademelerde öğrenci başına harcamalardaki değişim
	Öğrenci sayısındaki değişim	Toplam harcamalardaki değişim	Öğrenci başına harcamalardaki değişim	Öğrenci sayısındaki değişim	Toplam harcamalardaki değişim	Öğrenci başına harcamalardaki değişim	
Türkiye	%1,7	%6,1	%4,4	%5,9	%2,8	-%2,9	%2,6
OECD ortalaması	%0,1	%2,1	%1,9	%0,4	%1,6	%1,2	%1,8

Kaynak: OECD, 2022.
Veri: <https://stat.link/kbzdco>

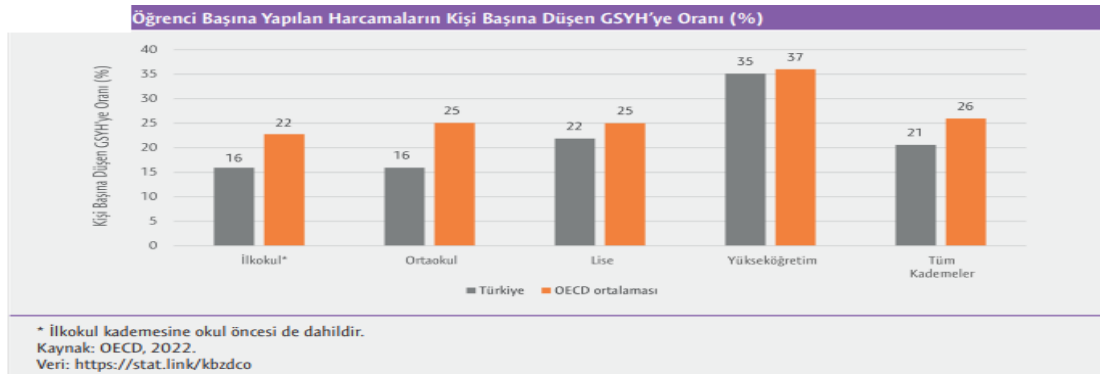
Eğitim kurumlarına yapılan harcamaların yıllar içindeki değişimi OECD genelinde artma eğilimindedir ancak COVID-19 küresel salgınının başlamasıyla bu eğilimin tersine döndüğü ülkeler olmuştur.

OECD’nin 2021 yılında bazı ülkeler için sunduğu verilere göre 2019-2020 yılları arasında Yeni Zelanda, Almanya, İspanya gibi ülkelerde yükseköğretim öncesi kademeler için yapılan harcamalar artış göstermiş ancak Norveç, Danimarka ve Türkiye’de toplam eğitim kurumları harcaması azalmıştır. Bu ülkeler arasında öğrenci başına yapılan harcamaların yükseköğretim öncesi kademelerde en çok düştüğü ülke yaklaşık yüzde 11 oranı ile Türkiye olmuştur. **Türkiye’de öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması 2012-2019 yılları arasında bu kademelerde yıllık ortalama yüzde 4,4 oranında artış gösterirken 2019-2020 yılları arasında bu artışın neredeyse üç katı oranında bir düşüş yaşanmıştır.**

Türkiye’de öğrenci başına yapılan harcamaların kişi başına düşen GSYH’ye oranı OECD ortalamasının altındadır. Eğitim kurumlarına yapılan toplam harcamanın GSYH’ye oranının yanı sıra farklı gelir seviyesi ve farklı öğrenci sayısına sahip ülkeler arasında karşılaştırma yapabilmek için öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasının kişi başına düşen GSYH’ye oranına bakılması önem taşımaktadır. **Nitekim gelir seviyesi arttıkça eğitime yapılan harcama da artabilmektedir.**

Raporda belirtildiği üzere kişi başına düşen GSYH’deki 1000 dolarlık bir artış, öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasında ortalama olarak 200 dolarlık bir artışla ilişkilendirilmektedir. Dolayısıyla bu gösterge, bir ülkenin öğrenci başına yaptığı eğitim harcamalarının, sahip olduğu kaynaklarla ne kadar orantılı olduğunu yansıtmaktadır. Buna göre; ilkokuldan yükseköğretime tüm eğitim kademeleri için öğrenci başına yapılan harcamaların kişi başına düşen GSYH’ye oranı OECD ortalamasında yüzde 26 iken Türkiye’de yüzde 21’dir.

Eğitim kademelerine ayrı ayrı bakıldığında özellikle ilkokul ve ortaokul kademeleri için yapılan harcamaların oranı OECD ortalamasına kıyasla daha düşüktür. **Yükseköğretim ise Türkiye’de en yüksek harcama oranı olan kademedir ancak bu kademe de öğrenci başına yapılan harcamanın kişi başına düşen GSYH’ye oranı (yüzde 35) OECD ortalamasının (yüzde 37) altındadır.**

Eğitim kurumlarına yapılan toplam harcamalarda kamu ve özel harcamaların payları Eğitim kurumlarına yapılan kamu, özel ve uluslararası harcamaların payları, eğitime yapılan yatırımın temel kaynağını göstermesi açısından önemlidir. OECD genelinde eğitim yatırımlarının temel kaynağını kamu harcamaları oluşturmakta, uluslararası harcamalar toplam harcamaların içinde çok küçük bir oranda yer almaktadır.

Bununla birlikte özel harcamaların payı ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. **Bu göstergenin Türkiye açısından öne çıkan bulguları şu şekildedir:**

Türkiye, yükseköğretim öncesi kademelerde eğitim kurumlarına yapılan özel harcamalar payının en yüksek olduğu OECD ülkesidir. OECD ortalamasında yükseköğretim öncesi kademeler için eğitim kurumlarına yapılan harcamaların yaklaşık yüzde 90’ı kamu harcamalarından oluşurken Türkiye’de bu oran yaklaşık yüzde 75’tir. **Bu kademelerde uluslararası kaynakların ağırlığı hem Türkiye hem OECD ortalamasında oldukça düşüktür.**

Özel harcamalara bakıldığında ise Türkiye’nin yükseköğretim öncesi kademelerde eğitim kurumlarına yaptığı özel harcamalar OECD ortalamasının neredeyse üç katı olmaktadır. Türkiye, yükseköğretim öncesi kademelerde yüzde 25 oranı ile eğitim kurumlarına yapılan özel harcamalar payının en yüksek olduğu OECD ülkesidir. Yükseköğretim kademesine bakıldığında OECD genelinde bu kademe de yapılan özel harcamaların payının arttığı dikkat çekmektedir.

Bununla birlikte Türkiye’de yükseköğretim kademesinde de özel harcamaların payının OECD ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Yükseköğretim kademesinde uluslararası kaynakların payı da genel eğilim olarak artmakla birlikte Türkiye’de uluslararası kaynakların ağırlığı oldukça düşük kalmaktadır. **Tüm eğitim kademeleri birlikte ele alındığında Türkiye, yaklaşık yüzde 27 oranı ile Şili’den sonra eğitim kurumlarına yapılan özel harcamalar payının en yüksek olduğu OECD ülkesi olmaktadır.**

Türkiye’de yükseköğretim öncesi kademelerde hane halkının üstlendiği eğitim harcamaları OECD ortalamasının iki katından fazladır. **Eğitim kurumlarına yapılan özel harcamaların önemli bir kısmını hane halkı harcamaları oluşturmaktadır.** Yükseköğretim öncesi kademeler için hane halkının yaptığı eğitim kurumları harcamasının tüm harcamalar (kamu, özel ve uluslararası) içindeki oranı OECD genelinde ülkeden ülkeye farklılaşmaktadır.

Örneğin İsveç, Norveç ve Finlandiya’da hane halkı harcamalarının payı yüzde 0 ile yüzde 1 arasında kalırken Meksika, Şili ve Kolombiya’da yüzde 18’in üzerine çıkmaktadır. Türkiye’ye bakıldığında da özellikle yükseköğretim öncesi kademelerde hane halkı harcamaları payının oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Buna göre Türkiye’de yükseköğretim öncesi kademeler için yapılan harcamaların yüzde 16’sını hane halkı harcamaları oluşturmaktadır ve bu oran, OECD ortalamasının (yüzde 7) iki katından daha yüksektir. **Türkiye, yükseköğretim öncesi kademelerde Kolombiya, Şili ve Meksika’dan sonra hane halkının yaptığı eğitim harcamaları oranının en yüksek olduğu OECD ülkesidir.**

Yükseköğretim kademesinde ise OECD genelinde hane halkının üstlendiği eğitim harcamalarının payı, yükseköğretim öncesi kademelere kıyasla artmaktadır. Ancak Finlandiya, Danimarka, İsveç ve Lüksemburg gibi hane halkı harcamaları payının yükseköğretim kademesinde de yüzde 0 ile yüzde 2 arasında kaldığı ülke örnekleri bulunmaktadır.

Türkiye’de yükseköğretim kademesinde hane halkının yaptığı eğitim harcamaları payı yüzde 14 oranı ile OECD ortalamasının (yüzde 22) altında kalmaktadır. **Tüm eğitim kademeleri için bakıldığında ise Türkiye’de hane halkının yaptığı eğitim harcamaları payı yüzde 15 oranı ile OECD ortalamasından daha yüksek olmaktadır.**

SAĞLIKÇILAR BÜYÜK ŞEHİRLERDEN KAÇIYOR

Ekonomik kriz, hayat pahalılığı sağlık emekçilerinin il tercihlerini de etkiledi. İstanbul, İzmir, Ankara gibi kentlerde ebe, hemşire, fizyoterapist, çocuk gelişimi gibi alanların atama puanları düşerken; Adana, Bingöl, Diyarbakır gibi illerin atama puanlarının yükselmesi ise dikkat çekti.

Artan hayat pahalılığı, kira bedellerinin yüksekliği kamu emekçilerinin çalışmak istediği il tercihlerini de etkiledi. Sağlıkçılar artık büyükşehirleri çok fazla tercih etmiyor. Son atama puanlarına bakıldığında İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyük kentlerin psikolog, çocuk gelişimi, ebe, hemşire gibi alanlardaki atama puanlarının düşmesi, Adana, Antep, Diyarbakır, Urfa gibi illerin puanlarının yükselmesi dikkat çekti. “Geçinemiyoruz, büyük şehirlerde yaşamak çok pahalı. Ev kiralari, elektrik faturalari, doğalgaz derken ayın ortasında maaş bitiyor” diyen sağlık emekçileri seslerinin duyulmasını istiyor.

Anadolu’ya Göç Var

Sağlık Bakanlığı 2022 Sözleşmeli Personel Pozisyonlarına Yerleştirme sonuçlarına bakıldığında çeşitli branşlardaki sağlıkçı atamalarının puanlarının büyükşehirlerde daha düşük olduğu, Anadolu’da ise yükseldiği görüldü. KESK’e bağlı Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Ankara Şube Eş Başkanı Kubilay Yalçınkaya, sağlıkçıların büyükşehirlerde artan hayat pahalılığı nedeniyle görev yapmak istemediğini ve tercih etmediğini, bunun puanları da etkilediğini anlattı. Yalçınkaya “Geçen ay Sağlık Bakanlığı’nın gerçekleştirmiş olduğu hemşire atama sonucuna göre; İstanbul’a 74 puanla, Ankara’ya 76 puanla, İzmir’e 78 puanla, Bingöl’e 82 puanla, Diyarbakır’a 81 puanla yerleştirme gerçekleşmiş. Eskiden doğu illerine taşraya daha düşük puanla yerleştirme olurken şuan büyükşehirlere daha düşük puanla yerleştirme gerçekleşiyor” diye konuştu.

Kira Yardımı Kesildi

Yalçınkaya, 2005 yılına kadar kamu emekçilerine kira yardımı yapıldığını ancak daha sonra kesildiğini kaydederek şöyle devam etti: “Sendikamızın 2022’de yaptığı ‘Ekonomik ve sosyal durum’ anketinde sağlık ve sosyal hizmet emekçilerinin yüzde 47’si kirada oturduklarını beyan ederken, kiracı sağlık emekçilerinin yüzde 96’sı artık ev sahibi olmayacaklarını belirtmişti. Sağlıkçılar geçinemiyor. Anadolu’ya doğru göç var. Acilen kirada oturan evi olmayan tüm kamu emekçilerine kira yardımı yapılmalıdır.”

İki Üç Kişi Bir Evde

SES Bitlis Şube Eşbaşkanı hemşire Serkan Dündar ise yaşadığı ilde bile konutların fiyatlarındaki artışa dikkat çekerek “Şu an Bitlis’te bile yeni göreve başlayan ve ev tutan arkadaşlar 1+1 evlere 3 bin TL veriyor. Bitlis’teki evlerin fiyatları da 1 milyon TL’yi geçti. Ev almak, araba almak artık hayal... Sağlıkçı artık büyük şehirde yaşamak istemiyor, yaşayamıyor. İki üç kişi bir araya gelerek bir ev tutuyor, bu şekilde hayatına devam ediyor. İnsanlar İstanbul’dan Ağrı’ya, Antalya’dan Urfa’ya gelmek istiyor” değerlendirmesini yaptı. Ankara’da bir kamu hastanesinde hemşirelik yapan Neşe A. ise yaşadıklarını şu sözlerle anlattı: “Ankara’da 4 bin 500 TL’den düşük ev kirası yok. Aldığımız maaşlarla geçinemiyoruz. Ayın 15’inde maaşımız kalmıyor. Çoğumuzun kredi, borcu var, maaşımız faturalara, kredi borçlarına gidiyor. Maaşımız artmasına karşın alım gücümüzde değişen hiçbir şey yok.”

İstanbul’da devlet hastanesinde hemşire olan Aykut B. ise Şırnak, Iğdır gibi illeri ilk sırada yazdığını ancak İstanbul’a tayininin çıktığını belirterek "Bu kentte yaşamak çok zor. Maliyet en büyük sebebi, alınan maaş 11 bin 200 TL. Maaşın yarısı kiraya gidiyor. Ev kiralari 7-8 bin TL. İnsanlar artık İstanbul'a gelmekten korkuyor" dedi.

En Çok Göç Veren Kent

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) geçen günlerde ilk kez açıkladığı iç göç istatistiklerine göre geçen yıl 2,8 milyon kişi iller arasında göç etti. İstanbul, Ankara ve İzmir hem en çok göç veren hem de en çok göç alan iller oldu. İstanbul'dan gidenlerin ilk nedeni 'aileden birine bağlı göç' olurken ikinci nedeni daha iyi konut ve yaşam koşulları oldu. Göç eden her 100 kişiden 20'si daha iyi konut ve yaşam koşulları için gitti.

AKP İKTİDARINDA GÜNDE 253 KIZ ÇOCUĞU DOĞUM YAPTI

Çocuk gebeliklerini hokus pokus yöntemiyle düşürdüler!

Dünya Sağlık Örgütüncü Adölesan Dönem olarak tanımlanan 10-19 yaş grubunda doğum yapan kız sayısı Türkiye'de son 19 senede **1.755.375'e** ulaştı. Bu doğumların **yüzde 27'si** 17 yaşından küçük çocuklarca gerçekleştirilirken 15 yaşından küçüklerin yaptığı doğum sayısı ise **15.601** oldu. "**Hokus-pokus**" formülünü devreye sokan TÜİK'in marifetiyle 17 yaş altındaki kız çocukları arasındaki doğum oranı son 19 senede **sözde yüzde 82 azalırken, yaş grubu belirsiz doğumlar ise yüzde 389 arttı**. 2023 yılını "Türkiye Yüzyılı" olarak ilan eden AKP iktidarının, dijital çağda halen doğum yapanların yaşını belirleyememesi kafalarda soru işareti yarattı.

"Hokus Pokus" Formülü

Şaibeli verileriyle istatistik bilimini ters yüz eden TÜİK, aynı marifeti çocuk yaşta doğum yapan kız çocukların sayısını azaltmak için de sergiliyor. TÜİK'in uyguladığı "veri perdeleme" yöntemi sayesinde Türkiye'de 17 yaş altı kız çocuklarının gerçekleştirdiği doğumlar her sene düşüyor ancak rakamlar aksini söylüyor. Devreye aldığı "hokus pokus" formülü sayesinde son 19 yılda gerçekleşen **17 yaş altı kız çocuğu doğumlarını yüzde 82 oranında azaltan** TÜİK, **yaş grubu belirsiz doğumlarda meydana gelen yüzde 389 artışın** nedenini ise açıklamıyor.

AKP'den Önce – AKP'den Sonra

TÜİK verilerine göre 2001-2002 yılları arasında gerçekleşen doğumlar incelendiğinde **15 yaş altında yüzde 6, 15-17 yaş grubunda yüzde 12** ve **yaş grubu belirsiz doğumlarda ise yüzde 15 azalma** olduğu görülüyor.

Yıl	<15	15-17	↓	Yaş Grubu Belirsiz	↓
	2001	2.730		50.848	
2002	6%	12%		15%	
	2.564	44.957		3.997	

Küçük yaşta doğum yapan çocuk sayısı AKP iktidarıyla birlikte de düşmeye devam etti. Ancak burada devreye TÜİK'in "hesap uzmanları" girdi! Doğum yapan 17 yaş altı kız çocuğu sayısı 2003-2021 yılları arasında **40.196'dan 7.190'a** gerilerken aynı dönemde **yaş grubu belirlenemeyen doğumların sayısı** ise biranda **1.929'dan 9.432'e yükseldi**. Başka bir ifadeyle AKP döneminde **15 yaşından küçük kız çocuklarının** gerçekleştirdiği doğumlar **yüzde 95, 15-17 yaş grubundaki çocukların** gerçekleştirdiği doğumlar ise **yüzde 81** oranında azalırken aynı dönemde **yaş grubu belirsiz doğum sayısı ise yüzde 389 arttı**. Çok açık biçimde görülüyor ki, AKP iktidarının sesi olan TÜİK, çocuk yaşta gerçekleşen doğumları, "yaş grubu bilinmeyen doğumlar" kategorisinin içine alarak perdeledi!

Yıl	<15	15-17	↓	Yaş Grubu Belirsiz	↑
	2003	2.350		37.946	
2021	95%	81%		389%	
	117	7.073		9.432	

Erdoğan Döneminde Zirve Yaptı

Yaş grubu bilinmeyen doğum sayısı Recep Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanı seçilmesinin ardından istikrarlı biçimde artarak adeta zirve yaptı. 2013 yılında 8.686 olan yaş grubu belirlenemeyen doğum sayısı 2014 yılında yüzde 21 artışla 10.486'ya, Tek Adam Rejimine geçildiği 2018 yılında da **yüzde 40** artışla **12.140'a** yükseldi.

Türkiye'nin Gerçeği: Ergen Yaş Gebelikleri

Dünya Sağlık Örgütü, 10-19 yaş arasını Adölesan dönem olarak tanımlamaktadır. Adölesan gebelikler de bu yaşlardaki gebeliği ifade etmektedir. Adölesan gebelikler riskli gebelikler adı altında kabul edilmekle beraber tıbbi, sosyal ve toplumsal bir sorunun göstergesidir. Türkiye'de 2003-2021 yılları arasında toplam **1.755.375** adölesan dönemi doğum gerçekleşti. Başka bir ifadeyle AKP iktidarı boyunca henüz ergenlik çağında olan bireyler **haftada 1.777, günde 253** doğum gerçekleştirdi.

Utanaç Rakamları

2003-2021 yılları arasında adölesan dönemde (10-19 yaş) gerçekleşen doğumların **yüzde 27**'sinde, annenin yaşı **17**'den küçüktü. 17 yaşından küçük olduğu halde doğum yapan **468.284** kız çocuğunun **15.601'i** de **15 yaşından küçüktü**.

Konuşulmayan Rezalet

Çocuk yaşta hamile kalan kız çocuklarından kayıt altına alınanların sayısı, istatistiklere yansıyanlara oranla oldukça az sayıda. Yargıya ve sağlık kurumlarına intikal etmeyen vakaların oldukça fazla olduğu bilinen ama konuşulmayan bir gerçek. 18 yaşından küçük çocukların gebelik durumu cinsel istismar boyutuyla da değerlendirilmelidir. Oysa Türkiye'de veriler, **2012-2021 yılları arasında 15 yaşından küçük 147 çocuğun birden fazla doğum yaptığını gösteriyor**. Buna göre söz konusu yıllar arasında **15 yaşından küçük olduğu halde 2'nci kez doğum yapan 129 çocuk, 3'ncü kez doğum yapan 16 çocuk ve 4'üncü kez doğum yapan 2 çocuk** bulunuyor.

15-17 yaş grubunda ise tablo daha vahim. 2012-2021 yılları arasında doğum yapan **14.806** çocuktan **13.791'i 2'nci kez, 910'u 3'üncü kez ve 105'i de 4'üncü kez** bebek sahibi olmuş. Öte taraftan 2012 öncesi veriler TÜİK sayfasından kaldırıldığı için geriye dönük bilgiye ulaşamıyoruz. Kısacası iktidar çocuklara yönelik sistematik cinsel istismar vakalarını görmezden geldiği gibi sağlıklı bir karşılaştırma yapmaya olanak sağlayacak tüm veriyi de kısıtlıyor.

Eğitim Seviyesi Düşükçe, Çocuk Gebelikler Artıyor

Aile baskısıyla okuldan uzaklaştırılan kız çocukları arasında, küçük yaşta doğum oranı artış gösteriyor. 2015-2021 yılları arasında **doğum yapan 15 yaşında küçük 1.501** çocuğun yüzde **51'i** yani **769'u** yalnızca ilköğretim mezunuydu. **433'ünün** ise herhangi bir okul bitirmediği görülüyor. **5** çocuk ise okuma yazma dahi bilmiyordu. 2015-2021 yılları arasında doğum yapan **15-19 yaş grubuna mensup 426.157** çocuktan **2.957'sinin okuma yazması bulunmuyor. 58.907'si herhangi bir okul bitiremedi. Yüzde 74'ü** yani **316.724'ü** sadece **ilköğretimi tamamlayabildi**. Öte taraftan küçük yaşta doğum yapan kız çocuklarının eğitim durumuna ilişkin de 2015 yılı öncesine ait veri bulunmadığı için tabloyu net biçimde göremiyoruz.

Evlenmeye İzin Davaları İstismarın Boyutunu Artırıyor

Kız çocuklarını küçük yaşta zorla evliliklerden ve cinsel istismar olgusundan korumakla mükellef olan yargı mekanizması ne yazık ki eril saikle hareket ediyor. Adalet sistemi, çocuğa yönelik cinsel istismarla mücadele etmek yerine 18 yaşından küçük olduğu halde gebe kalan çocuklara evlilik izni verilmesini "mücbir" yani zorlayıcı sebep olarak görüyor ve istismarı yasa bakımından tanıyarak, meşrulaştırıyor. Toplum baskısı ve giderek yozlaşan sosyal doku da istismara uğrayan çocuğu korumak yerine, evlilik izni yoluyla "ailenin namusunu kurtarmaya" yönlendiriyor. Bu bakımdan 2012-2021 yılları arasında **reşit olmadığı halde 129.547** çocuk için mahkemelerde "**evlenebilir**" kararı verilmesi, aslında kanun eliyle istismara ortak olunması anlamına gelmektedir.

Cumhur İttifakı Araştıramaz

İstanbul sözleşmesinden imzasını çeken, 6284 sayılı yasayı uygulamayan, eril adaletin kravat indirimlerine ses çıkarmayan iktidar bileşenlerinden çocuğa yönelik istismar olayları ile erken yaşta gerçekleşen evlilikler ve adölesan gebeliklerinin nedenlerini araştırmasını beklemek gerçekçi değildir. İktidar tüm kültürel ve siyasi kodlarıyla birlikte çocuğa yönelik her türlü istismarın odak noktasındadır.

Erken evlilikler sonucunda ya da cinsel istismarla meydana gelen adölesan gebelik ve doğumlar henüz ruhsal gelişimini tamamlayamamış kız çocuklarının eğitimlerinin yarım kalmasına, sosyal konularının toplum içinde

“görünmez” statüsüne gerilemesine ve ekonomik bakımdan kendisine cinsel, fiziksel ve psikolojik şiddet uygulayan erkeğe bağımlı kalmasına yol açmaktadır.

Ülkemizde genç ve çocuk nüfusun fazlalığı, sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel faktörlerin etkisiyle bu rapora konu olan sorun içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. İktidar her ne kadar “namus cinayetlerini biz bitirdik” dese de küçük yaşta zorla evlilikler ve çocuk gebelikleriyle birlikte şiddet her gün yeniden üretilmekte ve özellikle kız çocukları “canlı canlı” cinayete kurban edilmektedir.

AKP'NİN “2022 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ” KARNESİ

OCAK AYINDA;

En az 26 kadın cinayeti işlendi, 28 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Üniversite öğrencisi Yağmur Önüt'ün katili Egemen Vardar, 6 yıl sonra tutuklandı. Fail, "şakalaşıyorduk" diyerek “iyi hal” indirimi aldı. Katil şakalaştıklarını iddia etse de Yağmur hayattan koparıldı.

-Danıştay Savcısı Elmas Mucukgil, İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanı kararı ile çıkılmasının hukuka aykırı olduğunu vurgulayarak kararın iptal edilmesi yönünde görüş bildirdi.

-İçişleri Bakanlığı bir açıklama yaptı: 2021 yılında çözülemeyen sadece bir cinayet olduğunu açıkladı. Oysa 2021 yılında gerçekleşen 217 şüpheli kadın ölümü ile ilgili etkin bir soruşturma yürütülmedi.

-Kadınlar hedef tahtasına konuldu. Şarkıcı Gülşen, sahne kıyafeti gerekçesiyle “ahlaksızlıkla” suçlandı. Erdoğan, bir şarkı sözü nedeniyle Sezen Aksu'yu hedef gösterdi.

- Muhaliflere karşı hızla harekete geçen iktidar gücü, canice katledilen Şebnem Şirin için kılını bile kıpırdatmadı. İhbar vardı, gereği yapılmadı. Olay yerine gelen emniyet güçleri, misafir gibi kapıyı çalıp gitti. Görevi ihmal edenler takipsizlik kararıyla ödüllendirildi. Mahkeme, Şebnem'i 11 kere bıçaklayan katilin canavarca hisle hareket etmediğine karar verdi. Olan Şebnem'e ve ailesine oldu.

ŞUBAT AYINDA;

En az 23 kadın cinayeti işlendi, 21 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Belçika'da 4 kadını öldürüp, 2 kişiyi de ağır yaraladığı gerekçesiyle ömür boyu hapse mahkûm edilen Osman Çallı, cezasının geri kalanını çekmek için iade edildiği Türkiye'de serbest bırakıldı.

-16 yaşındaki Sıla Şentürk'ün ölümünün ardından görev ihmalleri açığa çıktı.

Sıla kendisini ısrarlı takip eden Hüseyin Can Gökçek tarafından vahşice öldürüldü. Oysa koruma kararı vardı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

“fail tutuklanmıştı, şikayet geri çekilmişti” gibi gerekçeler uydurdu. Sıla bir çocuğu, nasıl olur da çocuğun üstün yararı gözetilmez!

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, kadın cinayetlerinin yüzde 8'inin koruma kararı altında işlendiğini itiraf etti. Sonra da sanki 20 yıldır iktidarda değillermiş gibi, “Koruma kararı varsa devletin gerekli mekanizmayı oluşturması lazım” dedi. Soruyoruz: peki 20 yıldır ne yaptınız?

- Hükümet sadece gerçeği manipüle etmekle meşgul oldu. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, “2017'de kadın cinayeti sayısı 353'tü, bu sürekli azaldı” dedi.

Öldürülen kadınların sayısı değil; anne, arkadaş, kız kardeş, evlat olduğunu haykırдық. Kaldı ki kadın örgütlerinin verilerine göre 2017'de işlenen cinayet 353 değil, 409'du... 409 kadın hayattan koparılmıştı.

MART AYINDA;

En az 24 kadın cinayeti işlendi, 19 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde ülkemizde 19 yıldır yapılan gece yürüyüşü yasaklandı.

- TRT sanatçısı Hatice Kaçmaz 'ı evlilik teklifini reddettiği gerekçesiyle öldüren Orhan Munis'in yargılandığı davada Yargıtay, “evlilik teklifi kabul edilseydi fail cinayeti işlemeyebilirdi” diyerek faile ceza indirimi verilmesini haklı buldu.

-Gaziantep'te 13 Ağustos 2020'de yüksekten düşerek şüpheli bir şekilde ölen 17 yaşındaki Duygu Delen davasında tek şüpheli sanık Mehmet Kaplan beraat etti.

-Gazeteci Sedef Kabaş 49 gün tutuklu kaldı ve yargılandı.

NİSAN AYINDA;

En az 24 kadın cinayeti işlendi, 16 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na hiçbir somut delil olmaksızın kapatma davası açıldı.

-Danıştay 10. Dairesi'nde Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının iptali istemiyle açılan dava esastan görüldü. İlk duruşmada 73 barodan 1000'i aşkın avukat, kadın dernekleri, siyasi partilerin temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve Türkiye'nin dört bir yanından gelen kadınlar duruşma salonunu hınca hınç doldurdu. Sözleşmeden çekilmenin, Anayasa'ya açıkça aykırı olduğunu defalarca dile getirdik. Danıştay Savcısı da düzenlemenin hukuka aykırı olduğunu belirterek, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptalini istedi.

-Aydın'da sendikalı 3 kadın öğretmen, İstanbul Sözleşmesi eylemine katıldıkları gerekçesiyle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sürgün edildiler.

MAYIS AYINDA;

En az 35 kadın cinayeti işlendi, 16 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Kadın sanatçılara yönelik yasaklar sürdü. Melek Mosso'nun, Aynur Doğan'ın, Ece Seçkin'in konserleri iptal edildi. Oyuncu Melis Sezen kıyafeti nedeniyle hedef gösterildi.

-Cumhurbaşkanı Erdoğan kadınlara "sürtük" dedi.

- Cinsel saldırıya uğradığı gerekçesiyle suç duyurusunda bulunan ve bir hafta sonra canına kıyan Eda Nur Kaplan davasında iki sanık hakkında beraat kararı verildi. 18 yaşında yaşamaktan vazgeçen Eda, "Hakkımı yerde bırakmayın" demişti. Adalet mücadelesinin peşini bırakmayacağız.

- Konya Numune Hastanesi Başhekim Yardımcısı Hasan Hüseyin Uysal, kadınların kıyafetlerini hedef alarak "Bu teşhir, 'beden görseli satma' değil mi?" dedi. Tepkiler çığ gibi büyüdü. Öte yandan AKP Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, Uysal'ı ziyaret etti. İşte AKP'nin gerçek yüzü budur!

HAZİRAN AYINDA;

En az 31 kadın cinayeti işlendi, 22 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının iptali istemiyle açılan davaların 7, 14 ve 23 Haziran'daki duruşmalarına Türkiye'nin dört bir yanından yüzlerce kadın katıldı. "Bu yanlıştan dönün!" dedik. Tüm duruşmalarda Danıştay Savcıları fesih işleminin iptaline karar verilmesini istedi.

TEMMUZ AYINDA;

En az 24 kadın cinayeti işlendi, 20 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Danıştay 10. Dairesi, İstanbul Sözleşmesi'nin feshine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının iptali istemini 2'ye karşı 3 oyla reddetti. Danıştay, bu kararıyla resmen "Padişahım sen çok yaşa!" dedi. Hukukun üstünlüğü değil, üstünlerin hukuku devreye girdi. Danıştay savcılarının gerekçeli kararda belirttikleri hukuki argümanlar yok sayıldı. AKP döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin

1. Hukuk Müşaviri iken Danıştay'a atanan Lütfiye Akbulut ise bu atamanın hakkını verdi ve fesihden yana oy kullandı. Karşı oy kullanan üyeler, "Anayasa'nın 7'inci maddesinde yasama yetkisinin Meclis'e ait olduğunu ve devredilmesinin mümkün olmadığını" açıkça belirtti. Bir kez daha, Anayasa'ya açıkça aykırı olan bu kararı tanımıyoruz. "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz" diye haykırıyoruz.

-Dünya Ekonomik Forumu'nun Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu yayımlandı. Türkiye 146 ülkeden oluşan listede 124. sırada yer alıyor. Cinsiyet eşitsizliğini kapatması için ise 152 yıla ihtiyacı var.

AĞUSTOS AYINDA;

En az 33 kadın cinayeti işlendi,15 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

- Beyza Doğan daha önce 5 kez kaçırıldığı Selim Tekin tarafından öldürüldü.

16 yaşındaki Beyza, koruma kararına rağmen hayattan koparıldı. Fail 35 kez şikâyet edilmişti. Neden gereği yapılmadı? Fail 2018 yılında da 15 yaşındaki Ş.Ü.'yü istismar etmişti. Ş.Ü: "Eğer benim dava sürecimde tutuklu yargılansaydı

Beyza hayatta olacaktı” dedi.

- Ezgi Zerkin boşanma aşamasında olduğu ve hakkında uzaklaştırma kararı bulunan Deniz Özarslan tarafından öldürüldü. Ezgi ve ailesi de tıpkı Beyza Doğan gibi defalarca şikayette bulunmuştu. Bu katil de daha önce 2 kadını silahla tehdit etmekten ceza almıştı. Her şey ortada, İstanbul Sözleşmesini fesih edenler, cezasızlık politikası uygulayanlar Beyza'nın da Ezgi'nin de katilidir.

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, “2021'in ilk yedi ayında maalesef 166 olan kadın cinayeti, 2022'nin ilk yedi ayında 158 oldu” diyerek gerçekleri çarpıtmaya devam etti. Soylu, şüpheli kadın ölümlerinden ise hiç söz etmedi. Hep söylüyoruz: “Şüpheli kadın ölümü yoktur, etkin yürütülemeyen soruşturma vardır!”

EYLÜL AYINDA;

En az 26 kadın cinayeti işlendi, 19 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-Soylu yine veri açıkladı! Kadın cinayetlerinin yüzde 7 azaldığını iddia etti.

Oysaki yılın 8 ayında 221 kadın katledilmiştir. Yani ortada bir övünç değil, utanç tablosu var.

-22 yaşındaki Mahsa Amini “kıyafet kurallarına uymadığı” gerekçesiyle ahlak polisleri tarafından gözaltına alındı. Gördüğü şiddet sonrası komaya girerek

hastaneye kaldırılan Mahsa hayatını kaybetti. O günden beri İran'ın birçok şehrinde protestolar devam ediyor. Dünyada da destek eylemleri sürüyor.

EKİM AYINDA;

En az 34 kadın cinayeti işlendi, 26 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

- Dünya Çocuk Hakları Günü'nde kız çocukları erken yaşta ve zorla evlendirilmeye devam etti. AÇEV'e göre, zorla evlendirilen her 10 çocuktan 9'u kız çocuğudur.

-Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu: "Kadınların kılığına kıyafetine karışmayın” diyerek partimizin kanun teklifini kamuoyuyla paylaştı.

-Hemen ardından, AKP Grup Başkanvekili Özlem Zengin'in ifadesiyle “tereciye tere sattığımız” iddia edilerek AKP tarafından Meclis'e Anayasa değişikliğini öngören bir teklif sundu. Bir kez daha AKP'nin kadınları inançlı inançsız, başörtülü başörtüsüz diye ikiye ayırdığı açığa çıktı.

- Ipsos Araştırma Şirketi ebeveynlerle, okul masraflarına ilişkin bir araştırma yaptı. Ailelerin yüzde 81'i çocuklarının okul masraflarını karşılayamıyor.

Beslenme çantalarını dolduramıyor.

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, eşi vefat eden kadınlara konut desteği vereceklerini açıkladı. Şartları ne mi? En az 3 çocuğu olacak. Yani Erdoğan'ın üç çocuk ısrarına uyanlara destek verilecek! İktidar, ayrımcı olduğunu bir kez daha gözümüze soktu.

KASIM AYINDA;

En az 30 kadın cinayeti işlendi, 20 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

- "Devlet okullarında okuyan çocuklara sabah kahvaltısı ve öğle yemeği verilmesi amacıyla" Plan ve Bütçe Komisyonu'na sunulan önerge AKP ve MHP oylarıyla reddedildi.

-25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde sokağa çıkan kadınlara yine polis şiddeti uygulandı.

-BM Nüfus Fonu ve Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı'nın raporu açıklandı. Rapora göre, her 3 kadın ve kız çocuğundan 1'i şiddete maruz kalıyor.

Her 5 çocuktan biri çocuk yaşta evlendiriliyor. Erken yaşta ve zorla evlendirilen her 3 kız çocuğundan biri yine çocuk yaşta anne oluyor.

ARALIK AYINDA;

En az 15 kadın cinayeti işlendi, 6 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

-5 Aralık'ta kadının seçme seçilme hakkı kazanmasının 88. yıl dönümü vesilesiyle, biz kadınlar Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e bir kez daha minnet duygularımızı sunduk.

- Bir tarikat şeyhinin, 6 yaşındaki kızını adeta eşya gibi bir müridine 'verdiği' ve 14 yaşında imam nikahıyla zorla evlendirdiği kamuoyunun gündemine bomba gibi düştü. Yaşanan bu skandal karşısında ülke ayağa kalktı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık ise çıktı, "Bunlar son derece insani ve her zeminde, her toplumda karşılaşılabilecek meseleler" diyerek istismarı meşrulaştırmaya çalıştı. Yetmedi, "Çocuğa yönelik istismar vakaları siyasetin konusu değildir" dedi.

-Eskişehir'de 6 yaşında bir çocuk yetersiz beslenmeden öldü.

Değerli Basın Mensupları,

AKP, bu yıl yine kadınların ve çocukların hayatını cehenneme çevirdi.

2022 yılında Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre; 228'i şüpheli olmak üzere en az 553 kız kardeşimiz hayattan koparıldı.

AKP iktidarı 20 yıldır olduğu gibi yine istismarcılardan ve kadın katillerinden yana saf tuttu. İstismarcıların aklanmaya çalışıldığı, kadın katillerinin iyi hal indirimleriyle ödüllendirildiği bir yılı daha geride bıraktık. Fakat bize reva görülen düzene boyun eğmedik.

H.K.G'nın 6 yaşında zorla evlendirildiği, 22 yaşına kadar istismara maruz bırakıldığı açığa çıktığında isyan ettik. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu öncülüğünde Adalet Bakanlığı'na yürüdük ve hesap sorduk.

Bunun neticesinde, 2020'den bu yana süren dava için duruşma tarihi öne çekildi.

Sapkın zihniyetli baba ve istismarcı Kadir İstekli tutuklandı.

Şüpheli kadın ölümü adı altında kadın cinayetlerini yok sayanlara sessiz kalmadık. İlk etapta "intihar" olarak üstü kapatılmak istenen ve kadın hareketinin mücadelesi neticesinde cinayet olduğu açığa çıkan Şule Çet davasında, katillerin cezaları onandı.

22 kez katil hakkında şikayette bulunan ve çantasından çıkan 23. dilekçede "bana öldükten sonra mı yardımcı olacaksınız?" diye soran Ayşe Tuba Arslan'ın katiline verilen haksız tahrik indiriminin kaldırılmasına vesile olduk. Katil Yalçın Özalpay, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırıldı.

Ücretsiz öğün kanun teklifini reddeden AKP, CHPlı belediyelerin bu yöndeki uygulamaları ve Genel Başkanımızın konuyu sürekli kamuoyu gündeminde tutması sonucunda pes etti. Okul öncesi eğitimde bir öğünü ücretsiz vermek zorunda kaldı. Sadece okul öncesi değil tüm öğrenciler için ücretsiz öğün imkanı sunulmalıdır.

İktidarımızda, bu uygulamayı biz hayata geçireceğiz!

Kadınlara ve çocuklara dayatılan karanlığı, aydınlığa çevireceğiz.

Ayrımcılığı Körukleyen Politikaları Bitireceğiz

Ayrımcılığı körukleyen politikaları bitirmek için geliyoruz!

Kadınları ve çocukları yoksulluk ve yoksunluk çemberine hapsedenleri, çocukların yatağa aç girmesine seyirci kalanları ilk seçimlerde göndermek için geliyoruz!

Aile Destekleri Sigortası projemizle yoksulluğu yönetmek için değil, bitirmek için geliyoruz!

Eğitim hayatındaki çocuklara ücretsiz öğün, gençlere yurt, yoksul vatandaşlarımıza güvence olmak için geliyoruz!

Hiçbir kadını erkeğe muhtaç etmemek için geliyoruz!

Kız çocuklarının eğitim hakkını gasp eden, eğitimde ve sağlıkta fırsat eşitsizliği yaratan, kadınları eve hapseden, bakım yükünü sadece kadının sırtına yükleyen ve her 3 kadından ikisinin çalışma hayatının dışında kalmasına neden olan politikaları alaşağı etmek için geliyoruz!

Üreten, ürettiğini hakça paylaşan, kadını ekonomik olarak güçlendiren bir Türkiye inşası için geliyoruz!

Çocuk cinsel istismarında küçüğün rızasından bahsedenleri, istismarcılara kol kanat verenleri tarihin tozlu raflarına kaldırmak için geliyoruz!

AKP'nin katilleri, tacizcileri, tecavüzcüleri ceza indirimleriyle ödüllendiren adaletsizliği sonlandırmak için geliyoruz!

Kadın cinayetlerinden sayı diye bahseden, koruma altındaki kadınların katledilmesini engellemeyen, şiddeti tolere edilebilir bulan zihniyeti yerle bir edip İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden uygulamaya koymak için geliyoruz!

Bu seçim iki aday arasında değil, iki zihniyet arasında olacak!

Eşitliğe inanmayan tek adama karşı kadınların zaferi ile sonuçlanacak!

Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci yüzyılında yeniden demokratik, laik, sosyal hukuk devleti olması için az kaldı. Geliyor Gelmekte Olan!

AFGANİSTAN GİBİ OLMAYACAĞIZ

Danıştay'ın kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden resmen çıkılmasına yönelik tepkiler büyüyor. Kadın örgütleri temsilcileri "Hukuksuz bir karar. Afganistan'daki kadınlara yapılanları bize yapmalarına izin vermeyeceğiz" dedi.

Kadınları erkek şiddetini karşı koruyan İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik Danıştay'ın verdiği 'Hukuka uygundur' kararına kadın örgütleri isyan etti. Kararla kadın katillerine cesaret verildiğini savunan Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) Başkanı Canan Güllü, sözleşmenin siyasi malzeme olarak kullanıldığını söyledi. Sözleşmeden hukuksuz biçimde çıktığını söyleyen Güllü şöyle konuştu: "Cumhurbaşkanı türban için anayasa değişikliği konusunda 'Topu taca attılar' dedi. Seçim sürecinde konuyu kullanmak için mevzuu Anayasa Mahkemesi'ne gidecek bir sürece taşıdılar. Niye pazartesi günü açıkladılar? Ayın beşinde 6'lı Masa toplanacak. Bu 6'lı Masa'nın konularından birine dokundular. Ortalığı karıştırmak adına bu sürecin kullanıldığını görüyoruz. İktidarda kalmak için her yolu deneyen bir parti var."

Şiddet Son Bulmadı

Toplumun bu şekilde zaten sokağa çekilmek istendiğini söyleyen Güllü sözlerini şöyle sürdürdü: "Kadınlar her zaman sokaklarda hakkını aradı. Biz bugüne kadar hukuki yolları denedik. Bu ülkenin kadınları 'Afganistan' kadınları olmayacak" diye konuştu. Güllü, TKDF'nin 2022 raporuna göre son bir yılda 381 kadının katlediğini de anımsatarak "381 kadın cinayetinin her birinde iktidarın eli var. Ölen kadınların her birinde bu karardan vazgeçerek imza atanların, bu kararın uygulanmasında normal olarak etkin olarak çalışarak yasayı uygulamayanların, önlem almayanların eli var. Önlem almayan herkesi katil olarak nitelendiriyoruz. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek, faillere cezasızlık önünde verdiği bir güç. Katiller bu gücü kullanıyor. Biz mevcut iktidardan umudu kestik. Yeni iktidarlar için mücadele vereceğiz."

Yapılan Hukuksuzluktur

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platform'u Genel Temsilcisi Gülsüm Kav da sürecin hukuksuz yürütüldüğünü vurgulayarak "Sözleşme hala yürürlükte ve çekilme kararı da hukuksuzdur. Böyle bir hukuksuzluğun Danıştay tarafından onaylanması da utanç vericidir. Adalet sistemine olan güvenin sarsıldığını biliyoruz" dedi. Kadınların, İstanbul Sözleşmesi için tarihi bir mücadele verdiğini söyleyen Kav, şu ifadeleri kullandı: "4 duruşma boyunca kadınlar çok güçlü bir şekilde hukuki mücadelesini yürüttü. Önceki kararda da şimdiki de o çokluğu var. Neyse ki hukuk tamamen ölmemiş diyebiliyoruz. Bizi asla susturamayacaklar. İmzaları atanlar gelip geçici. Onları kimse hatırlamayacak. Kadın hakları ise evrenseldir ve yüzyıllarca yaşayacak. Toplumu tekipleştirmeye çalışan ve tek kişinin karar aldığı halini kimse kabul etmeyecek. Çok küçük bir azınlığın, tarikatların oyunu kaybetmemek için şiddete maruz kalan herkesi kurban ediyorlar. Bu kararın hukuki olduğuna kimseyi inandıramayacaklar. İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkmanın politik mücadelesini de vermeye devam edeceğiz."

Karar Derhal Çekilmeli

Sol Feminist Hareket üyesi Avukat Damla Yıldırım ise kadınların, süreci Anayasa Mahkemesi'ne taşıyacağını anımsatarak "Burada açıkça bir Anayasa'ya aykırılık var. Türkiye resmi olarak çekilmiş durumda ve taraf değil. Ama 6251 Sayılı Onay Kanunu ve sözleşme maddeleri hala yürürlükte. Dolayısıyla hala Sözleşmeye uyulması gerekiyor. Danıştay'ın kararı hukuki bir karar değil" dedi. Kadın cinayetlerindeki artışa dikkat çeken Yıldırım, "Sözleşmeden çekilmek, hatta 6284 sayılı kanunu hedef alan politik söylemler de bulunmak failleri cesaretlendirdi. Etkin uygulanmayı, cezasızlık ve her şeyden de önce şiddeti meşrulaştıran söylemler ile kadın cinayetleri her gün daha da artarak devam etti. Kadına, çocuğa, LGBTİQ bireylere yönelik şiddetle mücadele için sözleşmeye dair bu çekilme kararından derhal vazgeçilmeli ve sözleşmedeki yükümlülüklerin etkin uygulanmalıdır" diye konuştu.

Tek Adam Rejimine Hayır

29 Ekim Kadınları Derneği Genel Başkanı Şenal Sarıhan, İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılma kararına ilişkin "İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma işleminin Danıştay İDDK'nin çoğunluk oyları ile onanmış olması, kadınların yaşam haklarının, 'hukuken' güvencesiz bırakılmasıdır. Ülkenin geleceğine talip olan tüm muhalif partilerin, demokratik kitle örgütlerinin ve geniş halk yığınların içselleştirerek sahip çıktığı Sözleşme, hak mücadelesinin simgesel bir unsuru haline gelmiştir. Ondan vazgeçilmeyecektir. Bu sonuç, kadınların eserdir" dedi. Kadın örgütleri, yaptıkları açıklamalarda İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmeyeceklerini belirtti. Eşitlik için Kadın Platformu da sosyal medya hesabından "Kendi yapısı hukuka aykırı DİDDK, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını hukuka uygun bulmuş! Türkiye taraf olmayabilir ama 6251 sayılı onay Kanunu ve dolayısıyla Sözleşme maddeleri yasa olarak yürürlükte. İç hukuk yolları hâlâ tükenmedi" denildi. Birleşik Metal-İş Sendikası Kadın Komisyonu da "Karar kabul edilemez. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmak, AKP hükümetinin ve tek adam rejiminin kadın düşmanı yüzünü bir kez daha göstermiştir. İstanbul Sözleşmesi'nin ve 6284 Sayılı Yasa'nın etkin bir şekilde uygulanması talebimizi yükselteceğiz" dedi.

15 yılda 4 bin 86 kadın katledildi

381	182	35,5
2022'DE ÖLDÜRÜLEN KADIN SAYISI	EVLİ OLDUĞU ERKEKLERCE ÖLDÜRÜLEN KADIN SAYISI	ÖLDÜRÜLEN KADINLARIN YAŞ ORTALAMASI
3 yaş	81 yaş	88
ERKEK ŞİDDETİNE MARUZ KALANLARIN EN KÜÇÜĞÜ	ERKEK ŞİDDETİNE MARUZ KALANLARIN EN BÜYÜĞÜ	ŞÜPHELİ KADIN ÖLÜMÜ

İZMİR'İN TALAN EDİLMESİNE SESSİZ KALMAYACAĞIZ!

Vali'ye görevlerini hatırlatmak zorunda kalmak çok acı

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu İzmir'de Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılmak istenen Çeşme Turizm Projesinin yürütmesinin durdurma kararı verdi. Vali, ilde Devletin ve Cumhurbaşkanının temsilcisi ve idari yürütme vasıtasıdır. Yani, Sayın Vali, Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararının uygulanmasından hukuken sorumludur. Kendisi devlet katında level atlamak için, yargı kararını hiç sayan açıklamalar yapıyor. Valiye görevlerini hatırlatmak zorunda kalmak çok acı. Maalesef, ülkemizde hukukun üstünlüğü ilkesinin geldiği sınır budur.

Çeşme Projesi Kamu Zararı ve İsrafa Yol Açabilir Diye Durduruldu

Arkeolojik Sit Alanlarının, Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı İçme-Kullanma Suyu Havzasının, Kesin Korunacak Hassas Alanlar, Nitelikli Doğal Koruma Alanları ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanlarından oluşan, doğal Sit Alanlarının, Akdeniz Foku Yasam Alanları gibi alanların ve çeşitli ekosistemlerin bulunduğu bir alandan söz ediyoruz. Proje 12 bin 17 hektarlık alana yapılacak. Projenin, 52 milyon 500 bin m²'si orman alanı, 6 milyon m²'si mera alanı, 1 milyon m²'si zeytinlik ve nitelikli tarım alanı, 3 milyon m²'si doğal sit alanı. 5 bin 250 hektarı (52 milyon 500 bin m²) tescilli orman alanında ağaçlar kesilerek 12 adet golf sahası yapılacak. Golf sahası yapılacak alanların arasında Alaçatı Gölobası da var. Burası Türkiye Natura 2000 habitatları arasında korunması öncelikli alanlardan biri. Yapılacak turizm bölgesinin 42 kilometresi kıyı, 20 milyon m²'si deniz yüzeyi. Sadece kıyılar değil 20 milyon m² deniz alanı ve içindeki adalara da hiç kimse giremeyecek. Çünkü projeye göre buralar da özel mülkiyet olacak.

Çeşme Projesi demokrasi sorunudur

Bu mesele rant sorunu olduğu kadar, demokrasi sorunudur. Merkezden, yerel yönetimlerin, sivil toplum örgütlerin, yurttaşların fikrini almadan, yerel yönetim kuruluşlarının yetkisini çiğneyerek ben yaptım oldum mantığıyla alınmış bir karardır. Bu projeye yöre halkı, yerel yönetimler, İzmirliiler karşı çıkıyor. Birileri rant elde edecek, para kazanacak, 5'li çete daha da zenginleşecek diye İzmir'in, Çeşme'nin talan edilmesine sessiz kalmayacağız.

2023 YILINDA DOĞA ÜZERİNDEKİ KÖTÜ BULUTLARI DAĞITACAĞIZ

2022'de kentlerimiz kirli bulutlarla yüklendi, hava kirliliği kentlerimizin en büyük sorunlarından biri haline geldi. 2023 yılında iktidarı değiştireceğiz, doğanın, ekosistemin başındaki bu kötü bulutları dağıtacağız

AKP sınıfta kaldı

2022 yılında kötü bir dejavu yaşadık. Geçen seneki gibi önce orman yangınları, sonra seller ile bir çok yurttaşımız hayatını kaybetti. Hektarlarca ormanımız yandı. Seller yüzünden kentlerimiz sular altında kaldı. Doğa, geçen sene yaşadıklarımızı hatırlatıp, bu sene nasıl tedbir aldığımız yönünde önemli bir sınava tabi tuttu Türkiye'yi. Ve AKP yine sınıfta kaldı. Türkiye'de geçen yıl kül olan ormanlık alan 177 bin 476 hektardı. Marmaris'te geçtiğimiz yıl günler boyunca süren yangınlarda 13 Bin Hektarlık alan yanmıştır. Bu yıl Marmaris'te sadece 3 günde 4208 hektarlık alan yandı.

Zeytinler üzerindeki tehditler

2022'de zeytinlik sahalar saldırı altındaydı. Yönetmelik Danıştay duvarına toslayınca, kanun teklifiyle oldu bittiye getirmek istediler. İzin vermedik. Yasayı geri çekmek zorunda kaldılar.

İliç'teki caydırıcılık uzak yaptırımları Fırat Havzasını tehlikeye soktu

Erzincan'ın İliç'te faaliyet yürüten maden işletmesinin yığın liç sahasına ait boru hattının patlaması sonrasında kimyasallarla yüklü atıklar çevreye yayıldı. Çevre kirliliğine neden olan altın madenine "EN ÜST SINIR" olan 16 milyon 441 bin TL idari para cezası uygulandı. Ayrıca suç duyurusunda bulunuldu. Firma kısa bir süre sonra tekrar faaliyete geçti. Fırat havzasının bu kazadan nasıl etkilendiği incelenmedi. Firma, Kemaliye ve Divriği'de yeni maden projeleri için başvurular yaptı.

Kömür hırsı sonlanmıyor

Kömürlü santrallerin kapatılma takvimi hâlâ ortada yoktur. Yeşil kalkınma devrimine ilişkin eylem planlarında bu konuda tek bir taahhüt bile yoktur. Avrupa'da tarih belirlemeyen 4 ülke kalmış olup, biri Türkiye'dir. Kömürü terk etmeye ilişkin tek söz hala söylenmemiş, uygulamaya geçilmemiştir.

Ormansızlaşma hız kesmiyor

Glasgow'da COP 26'da onayladığımız "2030'a kadar 'Ormansızlaşmayı tersine çevirme ve sona erdirmeye' taahhüdünden çok uzaktayız. Ormansızlaşma, önceki yıllara göre artmış durumda. 2019 yılında 16.413 hektar; 2020 yılında 47001, 2021 yılında 42741 hektarlık orman alanını maden ve enerji tesislerine verilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi döneminde, orman alanlarının işgali de artmıştır. 2018'de 11683, 2019'da 12864, 2020'de 17369, 2021'de 26290 dekarlık orman alanı işgal altına alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı döneminde orman suçları da artmıştır 2018'de 14363, 2019'da 13494, 2020'de 22706, 2021'de 22290 dekarlık orman alanı usulsüzce açılmıştır. 2022 verileri henüz resmi istatistiklere yansımada ancak yaşanan tehdit devam ediyor.

Doğayı kurlsızlıklar öldürüyor

Bizler çevresel kirliliklerle ilgili kamusal ödev ve yükümlülüklerin daha aktif uygulanmasını beklerken, AKP bu alanı tamamen bir sektör olarak ele almakta, özelleştirmeye çalışıyor. AKP için Çevre günü öncesinde meclise getirdiği yasa teklifi ile çevresel denetimi, sektör haline getirilmeye çalışıldı. Doğayı meta olarak görüp sonsuz bir hırsla saldıran, yapay ihtiyaçlar üzerinden daha fazla tüketimi körükleyen anlayış, ekolojik krizi tetiklemiştir. Ancak, halen yapay önlemlerle insanların gönlüne su serpilirken, daha fazla nasıl kar ederiz arayışını sürdürülüyor.

2023 yılında iktidarı değiştireceğiz, doğanın, ekosistemin başındaki bu kötü bulutları dağıtacağız. İklim için, Doğa için, havamız, toprağımız, sularımız, ormanlarımız için adaleti hep birlikte tesis edeceğiz

HAYALLER & HAYATLAR

RTE Hayalleri ve Türkiye Gerçekleri

AK Parti'nin 12 yıl önce 2011 Genel Seçimleri öncesinde seçim beyannamesini 2023 hedefleri üzerine kurmuş ve 12 yılda yapılması planlanan vaatlerini sıralamıştı. Bu çalışmada amaçlanan 2023 yılına yeni girdiğimiz bu günlerde AKP'nin verdiği vaatlere ilişkin neler yaptığını ve Türkiye'nin bugün hangi durumda olduğunu ortaya koyabilmektir.

1. Ekonomik Hedefler ve Türkiye'nin Konumu

Dünya ekonomisinde ilk 10'a yükselmeyi hedefleyen Erdoğan ve AK Parti bu amacını Türkiye'nin 14 sıra gerileyerek 21.sıraya geldiği tabloda bir hedefini daha gerçekleştiremediğini görüyoruz.

2. Milleti devletinden razı, vatandaşları mutlu, müferreh ve özgür

Global araştırma şirketi Gallup tarafından yayınlanan 'Global Emotions' raporuna göre Türkiye, Lübnan'dan sonra en sinirli/gergin ikinci ülke.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın verilerinden yola çıkarak, toplam borcun, nüfusa oranlanması ile ortaya çıkan verilere göre Türkiye'de doğan her çocuk hayata 51 bin lira borç ile başlamaktadır.

MLSA Turkey verilerine göre 31 Aralık 2022 itibarıyla Türkiye'de en az 65 gazeteci ve medya çalışanı cezaevinde tutuklu veya hükümlü olarak bulunuyor. Bu şartlar altında vatandaşların haber alma hakları konusunda özgür olmadıkları aşikar.

Dünya Mutluluk Raporu'nda 146 ülke arasında 112. Sırada.

Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 149. Sıra ile liderliğe oynayan bir ülke.

Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan Adalet İstatistikleri kitaplarından derlenen verilere göre 2009-2021 yılları arasındaki 12 yılda Cumhurbaşkanına hakaretten;

- Soruşturma geçiren kişi sayısı 196 bin 753
- Yargılanan kişi sayısı 47 bin 406
- Hakkında mahkumiyet kararı verilen kişi sayısı 17 bin 176

3. Bir Türkiye Hayali, İhracatı 500 milyar doları aşmış

TÜİK'in yayınladığı raporlar incelendiğinde;

Ocak-Eylül arası verilerine göre oluşturulan değerlendirmeye göre Türkiye'nin 2021 yılı ihracatı 188 milyar 152 milyon dolar,

ithalatı ise 271 milyar 249 milyon dolardır.

Genel ticaret sistemine göre ise 2022 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %13,9 artarak 231 milyar 295 milyon dolar,

ithalat %36,6 artarak 331 milyar 100 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Recep Tayyip Erdoğan'ın 2022 yılına ait, cumhuriyet tarihinin bir rekoru olarak belirttiği 254.2 milyar dolarlık ihracat ise hedeflenen 500 milyar doların 245.8 milyar dolar gerisinde kalarak belirlenen ihracat hedefine en uzak çalışmayı gerçekleştirmek konusunda da bir rekor kırmış olabileceği ihtimalini hala taşımakta.

4. Bu hayalde işsizlik %5'in altına düşecekti

TÜİK İşgücü İstatistikleri, Ekim 2022 verilerine göre **Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %10,2.**

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 57 bin kişi artarak 3 milyon 534 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puanlık artış ile %10,2 seviyesinde gerçekleşti.

İşsizlik oranı erkeklerde %8,6 iken kadınlarda %13,3 olarak tahmin edildi.

5. Erdoğan'ın hayalindeki donanımlı, özgüvenli ve erdemli gençler

Türkiye'de son yıllarda özellikle tartışılan konuların başında özellikle eğitilmiş ve donanımlı gençlerin Avrupa, Amerika, Kanada gibi ülkelere göç etmesiydi. Göç eden meslek gruplarında ise mühendisler, bilişim teknolojisi çalışanları ve doktorlar başı çekmekte. Türkiye'deki doktor sayılarına baktığımızda:

Türkiye'de 2011 yılında yaklaşık olarak 120 bin, 2012 yılında 129 bin, 2021 yılında ise 171 bin doktor olduğu tahmin edilmekte. 2023 yılında doktor sayısının 200 bine çıkarılması hedefleniyordu. AK Parti'nin bu hedefini de gerçekleştiremediği ortada. Fakat burada sorgulanması gereken çok önemli bir nokta bulunmakta. Geçen 10 yıllık periyotta sadece 42 bin doktor artışı olmuş. Türkiye'de her yıl yaklaşık olarak 10 bin doktor mezun verildiği ifade edilmekte. Bu durumda 10 yılda yaşamını yitiren, veya emekli olan doktorlar da göz önünde bulundurulduğunda beklenen artışın 42 binin çok daha üzerinde olduğu bütün açıklığıyla ortadadır. Peki bu doktorlar nedere? Bu doktorlar mezun olduktan sonra mesleklerini icra etmiyor ya da edemiyorlarsa ne

yapmaktalar. Bu doktorlar yurt dışına göç etme yolunu tercih ediyorlarsa AK Parti ve Erdoğan'ın hayalindeki donanımlı, özgüvenli ve erdemli gençler neden Türkiye'de kalmak istemiyorlar?

6. Bir Türkiye hayal ediyorum, kişi başı geliri 25 bin dolara yükselmiş

Kişi başına düşen milli gelir incelendiğinde;

Ak Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılında 3 bin 608 dolar olan milli gelir 2013 yılına kadar (2009 yılı hariç) yükseliş göstermiş ve 12 bin 582 dolar seviyesine ulaşmıştır.

Ancak son 7 yılda ciddi bir düşüş trendine girerek sadece 2021 yılında artış gösteren kişi başına düşen milli gelir 9 bin 592 dolar olmuştur.

7. Bir Türkiye hayal ediyorum istisnasız her vatandaşı sosyal devlet güvencesine kavuşmuş

Sosyal devlet, toplumun sosyal refahını en üst düzeye taşımak amacıyla müdahalelerde bulunmayı öngören bir devlet modelidir. Fakat AK Parti Hükümeti ve Erdoğan, sosyal devlet olmak ile sosyal yardım kuruluşu olma işlerini birbiriyle karıştırarak yıllardır toplumu devlete bağımlı hale getirerek Türkiye'yi bir sosya devlet olmaktan çıkarıpsosyal yardım kuruluşuna dönüştürerek bu hedeflerini de hayllerde yaşatmaya devam etmiştir.

2019 yılında yapılan Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırmasına* göre;

15-18 yaş arası çocuklarda;

Bodurluk oranı %4,6

Çok zayıf olanların oranı %15,6 Obezite oranı %8,3

Açlık sınırı Kasım ayına göre 343 TL artarak 8 bin 130 TL'ye, yoksulluk sınırı da bin 119 TL artarak 26 bin 483 TL'ye yükseldi. 2023 yılı için belirlenen asgari ücret (8.506,80 TL) ile açlık sınırı arasındaki fark sadece 376 TL. Bırakın yoksul ya da yoksun bırakılmayı vatandaşını neredeyse açlığa mahkum eden bir devlet modeli görülmekte.

Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 32'si yardımlarla ayakta durabiliyor:

2021 yılında 27 milyon 189 bin 433 kişi yardım aldı. 2020 yılında 5 milyon 903 bin 515 hane sosyal yardımlardan faydalanırken bu hanelerden 2 milyon 476 bin 457'si düzenli yardım, 5 milyon 276 bin 998'i süreli yardım aldı. 1 milyon 849 bin 940 hane ise hem düzenli hem de süreli yardımlardan faydalandı.

2021'de 2 milyon 830 bin 5370 hanede yaşayan 11 milyon 369 bin 761 kişi gıda yardımı aldı. Gıda yardımı alan kişi sayısı 2020'ye göre yüzde 157 artış gösterdi. Gıda yardımı ise Ramazan ve Kurban Bayramları olmak üzere yılda sadece iki kere yapılıyor. Geçen yıl ayrıca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından 3.7 milyon haneye patates ve soğan yardımı yapıldı.

8. Bir Türkiye hayal ediyorum, kendi uçağını, kendi uydusunu, kendi savaş gemisini, kendi tankını, kendi insansız hava uçaklarını üretmeye başlamış

2023'e kadar üretilmesi planlanan uydu hala hayal, yerli uçak ise hala üretilmedi.

9. Bir baştan bir başa en moden kara, demir ve hava yolları ile örülmüş bir Türkiye

Atıl durumdaki 4 havaalanını 2022'de hiçbir uçak kullanmadı.

Aydın Çıldır, Balıkesir Merkez, Çanakkale Gökçeada ve Uşak Havalimanları herhangi bir uçağa da yolcuya da hizmet vermedi.

19 havaalanını kullanan uçak sayısı da binin altında kaldı. Kocaeli Cengiz Topel Havaalanı'na yalnızca 10 uçak indi. Siirt Havaalanı'nı 404 uçak, Tokat Havaalanı'nı 509 uçak kullandı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "Uçaklar boş, doldurun" talimatı ile gündeme gelen Rize-Artvin Havalimanı'nı kullanan uçak sayısıysa 3 bin 28 oldu.

Zafer Havalimanı'nı yılın ilk 11 ayında 654 uçak ve 54 bin 766 yolcu kullandı. 2022 yılı için burayı işleten müteahhide garanti edilen yolcu sayısı 1 milyon 317 bin 733 olarak belirlenmişti.

DHMİ Sayıştay Denetim Raporu'na göre, geçen yıl yolcu garantisi verilen havalimanlarını işleten firmalara, taahhüt edilen yolcu sayısına ulaşamadığı için 300 milyon TL ödeme yapıldı. Geçen yıl DHMİ'nin tüm "olağandışı giderler ve zararları" 1.4 milyar TL'ye ulaştı.

Osmangazi Köprüsü'nde günlük 40 bin araç geçiş garantisi bulunmakta. Ayrıca köprüden geçen otomobiller geçiş için 184.5 TL ödüyor. Ancak köprü'nün garanti ödeme tutarı 41.25 dolar + yüzde 8 KDV olarak belirlendi. Yani mevcut dolar kuru (17.40 TL) ile köprüden geçen her araç kendi 184.5 TL'sini ödüyor. Köprü'nün garanti ücret bedeli ise 775 lira olduğu için 590.67 TL'lik fark ise devletin kasasından çıkıyor. Devlet, geçen 40 bin araç için mevcut kurla 23 milyon 626 bin TL günlük ödeme yapıyor.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nde garanti edilen günlük araç geçiş sayısı 135 bin. Köprüden yılda 49 milyon 500 bin araç geçiş garantisi verildi. Köprü'nün şu an geçiş ücreti otomobillerde 19 TL olarak uygulanıyor. Ancak garanti fiyat 50 TL (17.40 mevcut dolar kuru ile 52.20 TL) ve günlük 135 bin araç geçtiğinde işletmeci şirkete günlük 4 milyon 185 bin TL bütçeden ödeme yapılıyor.

Aynı durum Çanakkale Köprüsü'nde de geçerli. Günlük 45 bin araç geçiş garantisi verilen köprüden yıllık 16 milyon 500 bin araç için garanti verildi. Köprü'nün geçiş ücreti 200 TL ancak garanti edilen bedel 300 TL. Yani her araç için devletin kasasından 100 TL çıkıyor. Yani şirkete geçen 45 bin araç için de 4 milyon 500 bin TL günlük ödeme yapılıyor.

10. En ileri iletişim teknolojilerine sahip olma;

En ileri iletişim teknolojilerine sahip olmak elbetteki başta bilgiye ulaşmaktan geçer. Bilginin üretileceği ve ulaşılacağı ilk yer elbette üniversiterlerdir.

2018 yılında yayınlanan bir araştırmaya Türkiye'de bulunan 186 üniversitede 15.3 milyon cilt kitap bulunmaktadır. Bu sayı Harvard Üniversitesi'nde 16.3 milyon iken Cambridge Üniversitesi'nde 12 milyon cilttir. Yani Türkiye'de bulunan bütün üniversite kütüphanelerindeki kitaplar toplandığında bile Amerika ya da İngiltere'de bulunan bir üniversitenin kitap sayısına ulaşamamakta.

2020 yılında yayınlanan Türkiye ve BRICS ülkelerinin bilgi ve iletişim teknolojileri gelişmişlik endekslerinin karşılaştırıldığı ve 2012-2017 yılları arasındaki verilerin kullanıldığı bir araştırmaya göre Türkiye son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojileri gelişmişlik endeksinde puan kaybederek sıralamalarda gerilemiştir ve 67. sırada yer alarak en ileri iletişim teknolojilerine sahip olma hayalinin de yakınından geçememektedir.

11. Türkiye'nin lider ülke olması konusunda;

AİHM için hakkında en çok başvuru ve en çok ihlal kararı verilen ülkelerden biri.

Enflasyon ve işsizliğin toplamından oluşan Sefalet Endeksi'nde Türkiye 93,3 puan ile dünya lideri

Hukukun üstünlüğü endeksinde 139 ülke arasında 117. Olarak dünyada liderliğe giden bir rotada!

Sonuç

2023 hedefleri olarak belirlenen 17 madde incelenmiş ve 12'sine ilişkin ulaşılabilen en güncel verilere yukarıda yer verilmiştir. Bu verilerden yola çıkarak 12 yılda AK Parti ve Erdoğan'ın belirlediği hedefleri gerçekleştiremediği, birçoğunun yakınından bile geçemediği, bazı hedeflerinde ise yıllar içinde gerileme gösterdiği yorumu çıkarılmaktadır.

SARAYIN BEYİN ÖLÜMÜ GERÇEKLEŞTİ

2022, gerçekten çok kötü bir yıl oldu. Bu yıl; ucube tek kişilik yönetim sisteminin, en kötü yüzüyle karşılaştık. Devlette yönetim krizi derinleşti. Haksızlık, hukuksuzluk, Sarayın vesayeti altındaki yargıçlar eliyle zirve yaptı. Ekonomik kriz 85 milyonunu perişan etti. Orta direk yok oldu. Yoksulluk tabana yayıldı. Mutfaklardaki yangın evleri kavurdu. Cumhuriyet tarihimizin en kötü buhranlarından birini, bu yıl yaşadık. 2022 Buhranı, tarihin en derin buhranlarından biri olarak anılacak.

Bu Buhranı Yaşatanlar Maşeri Vicdanda Unutulmayacak

2022 buhranını bu millete yaşatanlar, maşeri vicdanda unutulmayacak. Oysa 2022 başladığında, yalan İmparatorluğu'nun Şahı, ucube hükümet sisteminin başı, AK Parti Genel Başkanı; "Kur da düşecek, faiz de düşecek..." diyordu. 2022'de ne kur düştü, ne de milletin sırtındaki faiz yükü düştü. Aksine her ikisi de katlandı. Yalan İmparatorluğu'nun Şahı, "2022, en parlak yılımız olacak" diyordu... 2022 en berbat yıl oldu. Atadığı Hazine ve Maliye Bakanı sonunda çıktı; "2022 en kötü yıl olarak, tarihe geçecek" dedi. Büyük beceriksizliği itiraf etti.

Ülkeyi Kurşun Atmadan Yok Etmenin Yolu Parasını Ezmektir

“Bir ülkeyi tek kurşun atmadan, yok etmenin en kolay yolu, parasını ezmektir.” Bu sözü söyleyen Lenin, uygulayıcısı ise Erdoğan oldu. Erdoğan “Faiz sebep, enflasyon netice” dedi. Koskoca ülkeyi, bir safsatayla idare etmeye kalktı. Milli paramızı ezdi geçti. Düşmana tek kurşun attırmadan, 85 milyonun satın alma gücünü, ülkemizin geleceğini, hayallerini, umutlarını yok etti.

Para Pul Oldu, Türkiye’den Giden İlaçlarla Gürcistan’da Fiyat Düştü

En güzel örnek: Kuzey komşularımız savaşta. Rusya, Ukrayna’yı işgal etti. Tüm dünya, Rusya’ya ambargo üstüne ambargo koydu. Yıl biterken, ambargolarla ezilen Rusya’da enflasyon yüzde 12. İşgal edilen Ukrayna’da enflasyon yüzde 26,5. Bizde enflasyon, o da TÜİK’in Saray makyajlı rakamlarıyla, yüzde 84,5. Erdoğan, ülkemize savaşın veremeyeceği zararı verdi. Türk Lirası 2022’de, Gürcistan’ın Larisi karşısında yüzde 44, Afganistan’ın Afganisi karşısında yüzde 42, Papua Yeni Gine’nin Kinası karşısında yüzde 32, Mozambik’in Metikalı karşısında yüzde 32, Bulgar Levası karşısında yüzde 30 değer kaybetti. Milli paramızın eriyen satın alma gücü nedeniyle, bugün tüm sınır illerimiz, neredeyse yağmalanıyor gibi. Gürcistan Başbakanı, “Türkiye’den gelen ucuz ilaçlar sayesinde, Gürcistan’da ilaç fiyatları yüzde 60, yüzde 80 düştü” dedi. Ama bizim insanlarımız eczanelerimizde ilaç bulamıyor. Trakya’da, hemşerilerim peynirin yanına yaklaşamaz oldu. Ama Bulgaristan’dan gelen komşularımız, peynir kalıplarını istifleyip, ülkelerine götürüyorlar.

Ağacın Kurdu İçinden Olur

Benim ülkem, parası pul edilerek soyulan namuslu insanları, aziz milletim, evde sofraya ne koyacağını, çoluğuna çocuğuna ne yedireceğini düşünürken, oteller, eğlence yerleri komşu ülkelerden gelenlerle dolacak. Saraylarında doğum günleri kutlayıp, birbirlerine 99 gül ikram ederek, pasta kesen sarayın kibirlisi ve bekçisi, milletimizi evde yeni yılı kutlayamaz hale getirdi. “Ağacın kurdu, içinden olur.” Koskoca Türkiye çınarını saran ağaç kurtları, aziz milletimizi, “Öz yurdunda garip, öz vatanında parya” yaptı. Ama unutulmasın: “Kurt kışı geçirse de yediği ayazı unutmaz.” Bu asil millet kendisini, öz yurdunda garip, öz vatanında parya yapanları elbette unutmaz. Sandık önüne geldiğinde bunun hesabını sormasını pek güzel bilir.

Kaçan Fırsatın Kazası Olmaz

Büyüklerimiz ne demiş? “Kaçan namazın kazası olur. Kaçan fırsatın kazası olmaz.” Hele hele ülke yönetiminde kaçan fırsatların, kazası hiç olmaz. Ne yazık ki “fırsat celladı” bu kadroların, kaçırıldığı, heba ettiği fırsatların haddi hesabı yok. Bundan 20 yıl önce iş başına geldiklerinde, iki tane güçlü çapayı kucaklarında bulmuşlardı. Bunlardan ilki; “Güçlü ekonomiye geçişi” sağlayan, güven uyandırmış bir ekonomik programdı. Bankacılık sistemi toparlanmış, kamu bankalarının bilançoları sağlaştırmış, devletin kurumsal yapısı güçlendirilmiş, enflasyon hızla düşerken, ülkede güçlü bir büyüme süreci de başlamıştı. İkinci çapa ise; Avrupa Birliği’ne katılmaya mukadderliği tescillenmiş, bir Türkiye idi... Bu iki güçlü çapa, küresel likiditenin bol ve ucuz olduğu, eşsiz bir küresel konjonktürle birleşince, tarihte az rastlanır bir fırsat penceresi, ülkemizin önünde açılmıştı. Bu eşsiz fırsat penceresi, o günlerde doğru kullanılsaydı, Türkiye bugün “orta gelir”, “orta teknoloji” ve “vasat demokrasi” ligine sıkışmaz; “Yüksek gelirli”, “yüksek teknoloji”, “Yüksek demokratik standartlara sahip” ülkeler ligine çıkmış olurdu. Ama Erdoğan tüm bu fırsatları, şahsi siyasi emelleri ve hırsı uğruna heba etti. Kibir gözlerini kör etti.

Hiç Bir Hükümete Nasip Olmayacak Kaynakları Kullandı

Cumhuriyet tarihinde, hiçbir hükümete nasip olmayacak kaynakları kullandı. İçeriden dışarıdan 125 milyar dolar borçlandı. Atadan dededen kalan milletin malını mülkünü 63 milyar dolara sattı. Kendinden önce işbaşına gelen, tüm Cumhuriyet Hükümetlerinin 79 yılda kullandığı paranın, yaklaşık 4 katını, toplam 2 trilyon 718 milyar dolarlık kaynağı, 20 yılda yedi bitirdi. Ama verdiği sözlerin hiçbirini tutmadı. Tüm bu kaynakları, siyasetine finansman sağlayacak, rantiyeci çeteleri yaratmak için kullanmayı bildi. Sınırlı kaynaklar, dolarla, avroyla garanti verilen bir avuç yandaş müteahhidin cebine aktarıldı. Bu paralar ranta ve betona gitti.

Beraber Maklube Avuçladılar, Memlekette Adalet Bırakmadılar

Erdoğan, Avrupa Birliği müzakere sürecini, kendine muhalif kesimleri ezme fırsatı olarak gördü. Ne istediye verdiği, birlikte maklube avuçladığı, sonra da terörist ilan ettiği ortağıyla beraber, ülkede hak, hukuk, adalet bırakmadı. Otoriter rejim cehennemine giden yollar, “Avrupa Birliği’ne gideceği” söylenen, iyi niyet taşlarıyla döşendi. Silivri zindanları böyle doldu, taştı... İşte; kazası olmayacak bunca fırsat, bu kadroların elinde böyle uçtu, gitti, kaçtı.

İhvancı Rüyalarla Ateşe Benzin Döktü

Çinlilerin meşhur sözüdür. “Her kriz aynı zamanda bir fırsattır.” 2010’dan sonra bölgemizdeki Arap Baharı, önemli bir fırsatı beraberinde getirdi. Türkiye; diplomasisiyle, tarihsel ve kültürel bağlarıyla, yani yumuşak gücünü kullanarak, bölgesindeki bu yangını söndürmeye çalışacağına, krizi yatıştırarak bölgenin en önemli denge unsuru, yumuşak gücü olacağına, Erdoğan’ın İhvinci rüyalarıyla, ateşe sürekli benzin döktü. “Evin camdan ise, komşunu taşlamayacaksın.” Sağı solu taşıyan Erdoğan elinde, sınırlarımızda kapı pencere kalmadı. Perfore sınır haline geldi sınırlarımız. Türkiye yolgeçen hanı oldu.

Genel Başkanımız 2012’de Uyardı

Şimdi Genel Başkanımız şu elimde gördüğünüz mektupla 2012 yılında Erdoğan’ı açık açık uyardı. Suriye’de yaşanan olayların, ekonomiden, sosyal dengeye kadar ülkemize olan olumsuz etkilerine dikkat çekti. İç savaşın genişleyerek, bir bölünmeye hatta uluslararası bir ihtilafa dönüşme riskini tek tek burada anlattı. Suriye için çözüm önerilerimizi ortaya koydu. Saray tüm bu önerilere kulaklarını tıkadı. Üstüne birde hakaret etti. “Emevi Camii’nde namaz kılacağız” diye yola çıktılar, 5 milyon Suriyeli bugün ülkemizde namaz kılıyor. Afganlı, Pakistanlı, Bangladeşli, Faslı, Cezayirli şehirlerimizde gettolaştı. Ve o günlerde meydanlarda, Rabia diyerek sallanan dört parmak, bugün doların yeşili için, cebe sokuldu.

Mısır’la Konuşmak İçin Katar’a, Suriye’yle Konuşmak İçin Rusya’ya Ricacı

Dün, bütün ülkelerle aracasız görüşebilirken, tüm ülkelerin dostluğunu aradığı bir ülkeyken, bugün Mısır’la konuşabilmek için Katar’a, Suriye’yle konuşabilmek için Rusya’ya ricacı hale geldik. Ülke olarak büyük bir itibar kaybına uğradık. “Tarihte her şey iki kere tekrarlanırmış, birinci tekrarda trajedi, ikinci tekrarda ise komedi olarak...” Erdoğan, fırsat kaçırmada o kadar çok tekrara düştü ki, Devri Hükümeti milletimiz için, tam bir trajikomedi oldu. “Ahmaklık aynı şeyleri yapıp, farklı sonuçlar beklemektir” diyor Einstein. Ama Einstein’ın bu sözünden hiç ders çıkarılmıyor.

İstanbul’a Çökmek İçin Kumpasa Giriştiler

İşte en son, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde yaşananlar. İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne çökebilmek için, ardı ardına, aklın havsalanın almayacağı kumpaslara girişiyorlar. YSK eliyle İstanbullunun iradesini gasp etmek istediler önce. İstanbullu bu milli irade gaspı girişimine karşı, cevabını en ağır şekilde sandıkta verdi. Ama akıllanmadılar. Milletimizin gözünün içine baka baka, şimdi Sarayın vesayeti altındaki savcılar, hâkimleri kullanarak, kumpas üstüne kumpas tezgâhlayarak İstanbul’u ele geçirmeye çalışıyorlar. Önce seygar hâkimleri eliyle, ipe sapa gelmez bir hakaret suçlamasıyla, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına ceza verdiler.

Çakma Fouche Hukuk Cellatlığına Soyundu

Sarayın Fouche’si, Atama İçişleri Bakanı entrika fotoromanlarının başrol oyuncusu, bu görünce ağzının suyu aktı. “Hemen görevden alırım” diye açıklama yaptı. Ama baktı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanını görevden almak, İstanbul’u CHP’nin elinden almak, İstanbullunun iradesine çökmek, milli iradeyi gasp etmek o kadar ucuz değil, Çakma Fouche yeni bir hukuk cellatlığına soyundu. AK Partili müfettişini İBB’nin üstüne saldı. Biz bu entrikacı atama bakanın saçma sapan iddialarını, hiçbir şekilde ciddiye almıyoruz. Ama bu kumpasın; İBB Başkanımız Ekrem İmamoğlu’nu görevden almak, İstanbul’u CHP’nin elinden almak isteyen, Sarayın kibirlisine ait olduğunu da görüyoruz.

Kumpas Sarayın Kibirlisine Ait

Sarayın kibirlisinin son bir çare olarak, seçimden önce, İstanbul’u hukuk kumpasıyla ele geçirmek, İstanbul’un maddi ve siyasi rantını seçimlerde kullanmak saikiyle hareket ettiği açık... Bunun içinde kullandığı maşa, atama bakan. Suyu bulandırıp, balık avlamaya çalışan bu çakma Fouche’ye, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız, hukuk çerçevesinde verilmesi gereken cevabı verdi. Yaptığı hukuksuzlukları, haksızlıkları, gözler önüne serdi. Bu son kumpasla Sarayın, yetkilerini partizan emelleri için nasıl kullandığı, güvenlik bürokrasisini de bu hukuk dışı çabalarına nasıl alet ettiği, İstanbul’a nasıl çökmek istediği ayan beyan ortaya çıktı. Biz bu kumpasa hukuki ve siyasi cevaplarımızı kararlılıkla vermeye devam edeceğiz.

Milletimizin İradesi Büyük Lokmadır

Bu kumpasçılara şunu hatırlatalım. İstanbul, İstanbullunun iradesi ve hepsinin üstünde milletimizin iradesi büyük lokmadır. Bunu yutmak isteyen midesine oturur, midenize oturur. Bugün oturduğunuz o koltuklara güvenip de, hukuku katletmeye yeltenmeyin. Ayarıyla oynamaya kalktığınız kantar, gün gelir sizi de tartar.

Korku Duvarları Çoktan Aşıldı

Saray rejiminde, hukuksuzluk bir değil, bin değil. En son bir başka hukuksuzluk, Gezi Davası'nda verilen cezaların istinafta onanması... Bu ülkenin insanların demokratik tepkisi mahkeme tarafından cezalandırıldı. Saray'ın karanlık dehlizlerinde yazılan senaryolarda halkın haklı direnişini teröre bağladılar. şimdi seçime giderken, vatandaşlarımızın gözünü bu kararlarla korkutmaya çalışıyorlar. Hiç zahmet etmesinler, o korku duvarları çoktan aşıldı. Milletın midesinin gurultusu da Sarayın kuru gürültüsünü çoktan bastırıldı.

Kirlettiği Testiden Kana Kana Su İçiyor

Siyasette kuraldır. "Adama kirlettiği testiden suyu içirirler." Sarayın kibirlisine, dış politikada kirlettiği testiden, kana kana suyu içirdiler. "Hakikati gören gözler için, burada alınacak nice ibretler vardır." Erdoğan'a evin dışında kirlettiği sudan içirilenler yetmedi. Evin içinde de kirletilen sudan içirilmeye başlandı. Erdoğan daha önce; Emeklilikte Yaşa Takılanlara, etmedik hakaret bırakmamıştı. EYT'lilere haklarını, "Seçimi kaybedeğimi de bilsem vermem" diye meydanlarda hörelenmişti. Birde yanına "İskandinav ülkeleri bundan battı" gibi aslı astarı olmayan laflarda eklemişti. Ama EYT'lilerin örgütlü mücadelesi yılmadan sürdürdü. Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu konuyu ısrarla takip etti. Bu hak arama mücadelelerine gerekli her türlü desteği verdi. Ülkenin gündeminde tuttu. Seçimi kaybedeğini anlayan, milletin haline çözüm üretmeyen Saray, sonunda havlu attı. Hem EYT'lilerin örgütlü gücü, hem de Sayın Genel Başkanımızın ısrarıyla, insanlara gasp edilen emeklilik hakkını verdi. EYT'lilere "türedi" diyen Sarayın Kibirlisi, tükürdüklerini, yalayıp, yuttu.

İTO Enflasyonu İle TÜİK Enflasyonu Arası Makas Rekor Kırdı

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, demokrasiyle taçlanmış, "Kralın değil, kuralın" hâkim olduğu, "Sözün millette" olduğu, büyük ve güçlü bir ülke olma yolunda, dev adımlarla ilerlemeye kararlıyız. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılı artık başladı. Ocak aylarının, takvimlerimizde özel bir yeri vardır. "Bir yüzüyle geleceğe, bir yüzüyle geçmişe bakar." Çok kötü bir yılı geride bıraktık. Artçı sarsıntıları ise hala devam ediyor. 2022'ye ait enflasyon rakamları dün açıklandı. Geçtiğimiz yıl enflasyon: ENAG'a göre yüzde 138. İTO'nun endeksine göre yüzde 93. TÜİK'e göre ise yüzde 64. TÜİK enflasyonu; ENAG enflasyonu arasında 74 puan, İTO'nun enflasyonu ile arada 29 puan fark var. Hadi diyelim ENAG'a ait rakamlar, çok gerilere gitmiyor. Ama TÜİK'in enflasyon rakamıyla İTO'nun ilan ettiği enflasyon rakamı arasındaki makasın, bu kadar açıldığı bir başka yılı, şimdiye kadar hiç görmedik. İki enflasyon arasında 29 puanlık farkı cumhuriyet tarihinde ilk defa yaşıyoruz.

Aralık Enflasyonunda Ağır Makyaj

Yine, sadece geçtiğimiz Aralık ayı için; piyasaların beklediği enflasyon yüzde 2,8'di. İTO'nun gerçekte enflasyonu yüzde 2,9 olmuştu ama TÜİK bir enflasyon rakamı ilan etti yüzde 1,2. Arada dağlar kadar fark var. Aralık enflasyonu, memurun, emeklinin, işçinin maaşının, aylığının, ücretinin belirlenmesinde, önemli bir göstergedir. Ve Aralık enflasyonu üzerinde daha önceki rakamlarda da var ama çok ağır bir makyaj olduğu açık seğik görülyor. Çalışanların, emeklilerin hakkı gasp edilmiştir.

Bu Da Dördüncü Yalan Çeşidi: TÜİK Yalanı

Herkes; yaşadığı enflasyonu, hayat pahalılığını biliyor. Cebinde, cüzdanında, sofrasında hissediyor. TÜİK'in, Sarayın vesayeti altında, enflasyon rakamlarına nasıl ağır bir makyaj yaptığını milletimiz görüyor, hatta yaşıyor. Meşhur sözdür; "Üç çeşit yalan vardır: Yalan, Kuyruklu Yalan ve İstatistik." Bu Ucube şahsım Rejiminde, artık dördüncü bir yalanı daha gördük. "Tayyip Erdoğan'ı Üzmeyen İstatistikler", Tayyip Erdoğan'ı Üzmeyen İstatistik Kurumu Yalanı, TÜİK yalanı. Yalancılara hatırlatalım: "Açıktaki işlenen kabahatin, tenhada özrü olmaz." Genel Başkanımız tüm bu olacakları önceden gördü, TÜİK'in önünde gitti açıklama yaptı. Sorumluları önceden uyardı. Ama artık günah bizden gitti. Herkes yaptıklarının hesabını yargı önünde mutlaka verecek. Emeklinin, emekçinin, dul ve yetimin gasbedilen haklarının hesabı, seçimden sonra mutlaka sorulacak. Bu hak mutlaka kendilerine iade edilecek. şunun şurası üç dört ay kaldı. Bundan kimsenin en ufak şüphesi olmasın.

Sarayın Menüsünde, Pataşur içerisinde Çerkez Tavuğu, Zencefilli Somonlu Suşi, Kornışona sarılı Dana Rozbif, Ejder meyveli smoothie, Liçi meyvesi eşliğinde Efuliler olduğunu, geceleri de, manda sütünden yapılmış yoğurda, kestane balını katık yapıp, afiyetle gövdeye indirdiklerini, daha önce öğrenmiştik. Ama anlaşılan milletin rüyasında bile göremediği bu menü, Saraydakilerin gözünü doyurmuyor. "Aç doyar, açgözlü doymaz." "Sarayın han-ı iştihasında en sevilen yemek, kul hakkı yemek..." Dün ve bugün gördük. Önce TÜİK'e makyajlı enflasyon rakamlarını ilan ettirdiler. Sonra sarayın kibirlisi çıktı; sanki kendi kesesinden ulufe dağıtmış gibi, hiç sıkılmadan, "Yüzde 25 zammı" müjde diye verdi. Yetmedi sarı sendikacılarına ve Saray şürekâsına birde kendini orada ayakta alkışlattı. Ondan sonra Genel Başkanımız "bu yetmez, bu kul hakkına girmektir" deyince bugün birden bire müjde, "yüzde 30'a" çıktı. Memurumuz, emeklimiz de "Ya Kemal Bey olmasaydı" dedi. İhale

yapmıyorsunuz, memurun maaşını, emeklinin aylığını belirliyorsunuz. Madem imkanınız vardı, neden baştan yüzde 30'u vermediniz. Siz böyle mi devlet yönetiyorsunuz? Allah'tan Kemal Bey var! Ya Kemal Bey olmasaydı?

Memura, Emekliye, Dul Ve Yetime Yüzde 30 Zam Da Yetmez

Sarayından çıkmayan Erdoğan, son bir yılda, kuru soğanın yüzde 315, limonun yüzde 203, toz şekerin yüzde 165, yeşil soğanın yüzde 164, ispanağın yüzde 163, lahananın yüzde 159, marulun yüzde 143, portakalın yüzde 142, mandalınanın yüzde 127 zamlandığını acaba biliyor mu? TÜİK marketlerinde bile; pirincin yüzde 124, taze sütün yüzde 113, peynirin yüzde 106, tereyağın yüzde 109 zamlandığından haberi var mı? Elektriğe yüzde 102, şebeke suyuna yüzde 110, doğalgaza yüzde 166 zam yaptığını hatırlıyor mu? Rakamlar ortada, vatandaşın yaşadığı hayat pahalılığı ortada... Memura, emekliye, dul ve yetime yüzde 30 zam yeter mi? Tabi ki yetmez! Memurumuza, emeklimize çok açık çağrımızdır. Bunları sallayabildiğiniz kadar sallayın. Salladıkça dökülecekler. Salladıkça düşecekler.

Millet Erdoğan'ı Sandıkta Emekli Edecek

Şimdi elimdeki şu tabloya bir bakın. 2002'de net asgari ücrete 100 dersek şu çizgi, esnafın en düşük emekli aylığı 81, işçinin en düşük emekli aylığı 139, memurun en düşük emekli aylığı 204. Bugün verdikleri yüzde 30 zamlarla, en düşük esnaf emekli aylığı 65', 81'den 65'e düşmüş. En düşük işçi emekli aylığı 69', o da 139'dan 69'a düşmüş. En düşük memur emekli aylığı 81. O da 204'ten 81'e düşmüş. İş başına geldiklerinde, memurun, işçinin en düşük emekli aylığı, asgari ücretin kat be kat üstündeymiş. Şimdi asgari ücretin çok tamamen altına düşmüş. İşte bu, 20 yıllık hükümetin, 13 milyon emeklimizin hakkını nasıl çadır çadır yediğinin resmi. Milletimiz kötülükleri asla unutmaz. Şunu açıkça buradan ifade edeyim. Erdoğan, daha önce etmedik hakaret bırakmadığı, "Seçimi kaybedeceğimi bilsem bile vermem" dediği, EYT'lilerin hakkını, milletin kendisini sandıkta emekli edeceğini görünce, paşa paşa verdi. Ama korkunun ecele faydası yok, 2 milyon 250 bin müstakbel emeklilerle beraber, yaklaşık 15 milyon emeklimiz, bu hükümet döneminde yediği şu ayazı unutmayacak. Ne yaparsa yapsın Erdoğan'ı, sandıkta emekli edecek. Evine gönderecek.

İhracatı Sahiplendi, İthalatı Cami Avlusuna Bıraktı

Önceki Cumhurbaşkanılarımızdan, Rahmetli Demirel'in dediği gibi, "Başarının anası, babası çoktur. Başarısızlık ise öksüz ve yetimdir." Bu sözün haklılığına, bu hafta 2022 dış ticaret rakamları açıklanırken, bir kere daha şahit olduk. Erdoğan Türkiye İhracatçılar Meclisi'ni topladı. Dış ticaretin üç kardeşinden birini seçti. Saatler boyunca 254 milyar dolarlık ihracat rakamları üzerinden caka sattı. "İhracat rekor kırdı" deyip ihracat rakamlarını sahiplendi. Oysa 2022'de sadece ihracat değil; hem ithalat, hem de dış ticaret açığı; Cumhuriyet tarihimizin rekorlarını kırdı. Ama ihracatı sahiplenen Erdoğan, ne 364 milyar doları aşan ithalatı, ne de 110 milyar doları aşan dış ticaret açığına sahip çıkmadı. İhracatın nesebi, ne kadar sahih ise, ithalatın, dış ticaret açığının da nesebi o kadar sahih. Ama Erdoğan, ihracatı sahipleniyor, ithalatı ve dış ticaret açığını, cami avlusuna bırakıp, sorumluluktan kaçıyor. Buradan sesleniyoruz. Devlet adamı sorumluluğu içinde davranın. İhracatıyla, ithalatıyla, dış ticaret açığıyla, sebep olduğunuz bu sıkıntıları sahiplensin. Her şeyden önce son 11 yıldır, 2023 hedefleri deyip deyip söz verdiği 500 milyar dolarlık ihracatın, neden bunun yarısına zar zor geldiğini bir açıklayiverin. Milletten bir özür dileyin. Sonra çıkın; "Faiz sebep, enflasyon netice" zırvasıyla, paramızı pul etmenize rağmen, neden; ithalatın, dış ticaret açığının rekorlar kırdığını şu milletimize bir açıklayın.

Erdoğan'ın "Aklının Rütbesi" Ortada

Hani "Türkiye Modeli" diyerek, millete yutturmaya kalktığınız safsataya göre: TL değer kaybedecek, rekabet gücümüz artacak, dış ticaret fazla verecek, rezervler dolup taşacak, TL değerlenecek, birde üstüne enflasyon düşecekti. Türk Lirası değer kaybetti. Milli paramızı pul ettiler. Ama onun dışında, bu dediklerinin hiç biri gerçekleşmedi. Bu rezalete rağmen, hala milletimize rekor cakası satmaya kalkıyorlar. Ama ne demişler, "İmamın dediğine değil, yaptığına bakacaksın." 1923-2002 arasındaki 79 yılda ülkenin verdiği dış ticaret açığı: 247 milyar dolar. Son 20 yılda Türkiye'nin dış ticaret açığı toplam: 1 trilyon 250 milyar dolar. Önceki 79 yılda verilen dış açığın 5 katı, 20 yılda bir önceki dönemde 79 yılda verilen dış ticaret açığının 5 katını vermişsiniz. Biz boşuna söylemiyoruz. "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz diye. Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde..." Erdoğan'ın eseri de, aklının rütbesi de ortada...

Parayı Kim Atıyorsa Onun Müziğini Çalıyor

İşte bugün, 110 milyar doları aşan dış ticaret açığı nedeniyle, sağa, sola avuç açar hale geldiler. Dün afra tafra yaparak söylediklerinin hepsini, tükürdüklerini bugün yalayıp yutmak zorunda kaldılar. Müzik kutusu gibi, parayı kim atarsa, onun müziğini çalıyor. Çünkü seçimlere giderken, artık tulumbada su bitti. Rusya'nın 20 milyar

dolarlık BOTAS'a ait gaz borcunu, 2024'e ötelediği yazılıp, çiziliyor. Şimdi ben buradan soruyorum, biz buradan soruyoruz, bu borç ötelemesi, neyin karşılığı yapıldı? Erdoğan seçim öncesi, Rusya'ya hangi sözleri verdi?

Bedava Peynir Sadece Fare Kapanında Bulunur

"Bedava peynir, sadece fare kapanında olur." Moskova'nın Erdoğan'ın yanında saf tutup, milletimizin seçimine müdahaleye kalkışması bu değil de nedir? Yine daha düne kadar, etmedik hakaret bırakmadıkları Körfez ülkelerine, birkaç dolar için el açıp, duruyorlar. Bunların karşılığında bu ülkelere ne veriliyor? Tüm bunları öğrenmek, milletimizin ve artık iktidara yürüyen bizlerin hakkıdır. Rus'u, Arap'ı Erdoğan'ı kullanıp milletimizin iradesine ipotek koyabileceklerini mi sanıyorlar? Neden Erdoğan'ı koltuğunda tutmak için, bu kadar para harcıyorlar? Bu ülkelere, 85 milyon vatan evladının sırtından, hangi tavizler veriliyor? Suriye ile sorunlarımız ortada. Genel Başkanımız daha 2012'de, Erdoğan'ı açık bir mektup yazarak uyarıyordu. "Suriye krizi çok büyümeden, bunun ekonomik ve sosyal maliyeti çok ağırlaşmadan, uluslararası bir mekanizmayla, bu sorunu gel çözelim" demişti. Ama Saray bütün bunlara, bu önerilere kulaklarını tıkadı. Yetmedi üstüne birde hakaret etti. Şimdi ekonomik olarak tıkanmış, gaz parası için Rusya'ya avuç açmış bir Erdoğan, Suriye ile müzakereleri yürütürken, bu bölgede, Rusya'yla çatışacak olası hayati çıkarlarımızı, ne kadar savunabilir?

Topal Ördek Olmuş Hükümetin Zaaflarını Kullanmak İstiyorlarsa...

Evet, Rusya bizim elbette önemli bir komşumuzdur. Uzun bir tarihi geçmişimiz vardır. Önemli ticari ve kültürel ilişkilerimiz vardır. Ve bizim nezdimizde iki ülke arasındaki dostluk, kesinlikle kişilerden bağımsızdır. Biz bu dostluğun bozulmasını hiçbir zaman istemeyiz. Ama muhataplarımız, Türkiye'de topal ördek olmuş bir hükümetin zaaflarını kullanarak, ülkemizin ali menfaatlerine halel getirmeye çalışırsa, dostluğumuz baki kalmak kaydıyla, buna da rıza da göstermeyiz. Çünkü bizim için öncelikli olan, partimizin değil, ülkemizin çıkarlarıdır. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, bir defa daha altını çizerek söylüyorum, dış politikamız şahsi olmayacak, milli olacaktır. Bunu herkes böyle bilmelidir.

RTÜK Sarayın Sopasına Dönüştü

2022'den 2023'e miras kalan, başka ağır sorunlarımız da var. Temel hak ve özgürlükler ülkemizde tehdit altında. Türkiye'de "ifade özgürlüğü" var deniyor. Ancak "ifade ettikten sonra özgürlüğün" hiçbir garantisi yok... Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün 2022 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Sri Lanka'nın 3 sıra altında, Sudan'ın 2 sıra üstünde, 149. sıradayız. Yine Gazetecileri Koruma Komitesi'nin verilerine göre, 2022'de en fazla gazeteciyi hapiste tutan, dördüncü ülke Türkiye. İlk üç ülke kim? İran, Çin ve Myanmar. "Özgürlük için, gökyüzünü satın almanıza gerek yok. Ruhunuzu satmayın yeter" diyor, Nelson Mandela. Ülkede Saray rejiminden daha tehlikeli bir şey varsa, o da ruhunu bu ucube rejime satanlar... Otoriter rejimler, itaatkâr memurları eliyle iş görür. Bunun en güzel örneği RTÜK... RTÜK sarayın özgür basın üzerinde salladığı ağır bir sopaya dönüştü. Seçimlere giderken, özgür basını RTÜK sapaıyla susturmak istiyorlar. Halk TV, Tele-1, KRT, Fox TV, Flash Haber TV gibi kanallara, 2022'de kesilen toplam ceza, 54 defada, toplam 17 milyon 335 bin lira. Onun üstüne birde yayın durdurma cezaları var o da cabası.

Bunun Adı Siyasi Cinayettir, Hukuk Katliamıdır

2022'den 2023'e sarkan, bir başka hukuksuzluğun muhatabı ise, Cumhuriyet Halk Partisi. Cumhuriyet Halk Partisinin yönetimindeki İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve tabii ki İstanbul halkı. Saray, vesayeti altındaki savcı ve hâkimleri kullanarak, İstanbul Büyükşehir Belediyemize, kumpas üstüne kumpas tezgâhlanmakta. Önce seyyar hâkimleri eliyle, ipe sapa gelmez bir hakaret suçlamasıyla, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımıza ceza verdiler. Şimdi öğreniyoruz ki, bu davada beraat kararı vereceği anlaşılan, davadan el çektirilerek, başka yere sürülen hâkime, "Sen bizim istediğimiz kararı ver, İstinaf ve Yargıtay kararı ne de olsa onayacak" diyerek, üzerinde baskı kurmuşlar. Bunun adı siyasi cinayettir. Bunun adı hukuk katliamıdır. Dün; Genel Başkanımızın talimatıyla, Grup Başkanvekilimiz, Genel Başkan Yardımcılarımız, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ı ziyaret ettiler. Bu ciddi iddialar hakkında soruşturma açılması, müfettiş görevlendirilmesi için talepte bulundular. Ama Adalet Bakanı, adaletin değil, Sarayın bakanı gibi davrandı. İpe un serdi. Bu hukuk cinayetinin faillerinden biri oldu. Saray sadece Adalet Bakanı ve hâkimleri eliyle hukuku katletmiyor. Bir yandan da entrikacı Atama İçişleri Bakanı eliyle, bulanık suda balık avlamaya kalkıyor. Güvenlik bürokrasisini hukuk dışı çabalarına alet ederek, İstanbul'a çökmeye kalkıyor. Seçimden önce, İstanbul'u hukuk kumpasıyla ele geçirmek, İstanbul'un maddi ve siyasi rantını seçimlerde kullanmak istedikleri artık aşikar. Bu kumpasçılara bir kez daha şunu hatırlatalım. İstanbul, İstanbullunun iradesi, milletimizin iradesi büyük lokmadır. Midenize oturur. Bugün oturduğunuz o koltuklara güvenip de, hukuku katletmeye yeltenmeyin. Ayarıyla oynamaya kalktığınız kantar, gün gelir sizi de tartar.

Aynı Nehirde İki Kere Yıkanılmaz

Ne yazık ki 2015 Haziran'ından bu yana, Türkiye'de normal şartlarda bir seçim yapamıyoruz. 2016'da hain darbe girişimi, 2017'de tek adam şahsım rejimine giden yolların, OHAL rejimi altında döşenmesi, mühürsüz oy pusulası skandalı, 2018'de ucube rejime geçiş, 2019'da YSK eliyle millet iradesine kurulan kumpas, dış müdahaleler ve şimdi, yeni siyasi cinayet ve komplolar... Başka ülkelerden alınan seçim rüşvetleriyle, siyasi kumpaslarla, siyasi cinayetlerle, ortalığı karıştırıp milletin iradesine çökebileceklerini sananlara, koltuğunu böyle koruyacağını umanlara şunu hatırlatırız: "Aynı nehirde iki kez yıkanılmaz." Bu millet, 2015 Haziranından sonra, benzer senaryoları yaşadı. Artık milletimizin bunlara karnı tok. Türkiye'nin önünde, daha fazla takoz olamayacaksınız. Biz hazırlığımızı yaptık. Kurumları ve kuralları güçlü Türkiye'yi; Zenginleşen, dünyada yarışma gücüne sahip Türkiye'yi, Zenginliği Adil Paylaşan Türkiye'yi, Temiz ve Yeşil Türkiye'yi, milletimizle beraber inşa edeceğiz. Brezilya bunu yaptı. Bir otoriter popülisti sandıkta hezimete uğrattı. Ve bir kez daha gördük ki, "Hiçbir şeye benzemez, vatanını satanın korkusu..." Kendi milletinin sırtına tüneyenler, gücünü oturdukları koltuktan alanlar, görev teslimi bile yapmadan, uçan saraylarına atlayıp, yurtdışına kaçmak zorunda kaldılar.

CHP Hükümete Gelmeden Göreve Başladı

Artık şu bir vakadır. Cumhuriyet Halk Partisi, daha hükümete gelmeden, devlete nefes olmaya, haksızlığı, hukuksuzluğu gidermeye başlamıştır. Tükenmişlik sendromundan mustarip, metal yorgunu, beyin ölümü gerçekleşmiş bu Hükümet; Sayın Genel Başkanımızdan sufle almadan; adım atamaz hale gelmiştir. Bugün bu ülkede; emekliye iki ikramiye veriliyorsa, elektrikte TRT payı kaldırıldıysa, temel gıda ürünlerinde KDV düşürüldüyse, 3600 ek gösterge sorunu tamamen olmasa da hallolduysa, elektrikte kademeli tarifeye geçildiyse, elektrikte yine indirimli tarifenin kilovatsaat sınırı yükseltildiyse, taşeronda kadro meselesi hal yoluna girdiyse, KYK borçlarının faizlerinin silinmesine karar verildiyse ve en sonunda EYT meselesi hallolduysa, bunlar Sayın Genel Başkanımız sayesinde oldu. Toplumun bir nebze rahatlatan bu icraatları, daha hükümet olmadan yaptık. Bir de hükümet olduğumuzda, yapacaklarımızı bir düşünün.

Artık Hiç Bir Fırsatı Heba Edemeyiz

Türkiye'nin artık heba edeceği hiçbir fırsat yoktur. Şimdi önümüzde yepyeni ufuklar, yepyeni fırsatlar var. Küresel salgın ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından, eskinin öldüğü ama yerine yeninin henüz doğmadığı, kritik bir ara dönemden geçiyoruz. Uluslararası ticaret ve tedarik zincirlerinin rotası, ilkeler ve değerler temelinde, "Dostluk" ve "müttefiklik" ekseninde, yeniden çiziliyor. Ve dünya, yeni bir sanayi devriminin içinde... Yaşadığımız dördüncü endüstri devriminin, yakıtı "işlenmiş veri", iletişim teknolojisi ise "sanal ve gerçek dünyanın bütünleşmesi". Otonom robotlar ve karanlık fabrikalar, nesnelerin interneti ve bulut teknolojileri, üç boyutlu yazıcılar ve artırılmış gerçeklik, tüm iş yapış biçimlerini dünyada da, Türkiye'de de değiştiriyor. Yaşamın her alanını dönüştürüyor. Bu yeni dönemi iyi okuyan devletler, iyi hazırlık yapan milletler, yeni dönemin kazananları olacak. Hızla zenginleşecek. Önümüzdeki bu büyük fırsatı kaçırma lüksümüz yok.

Fırsatı Fark Etmek Zeka Gerektirir

Fırsatı fark etmek zekâ gerektirir. Kaçırılan nice fırsatlara bakınca, ülkeyi yöneten mevcut kadrolarda bunun olmadığı açık. Dördüncü sanayi devrimini yakalamak için, temiz enerjiyle, temiz fonlarla, büyük yatırımları yapmaya ihtiyacımız var. Ancak hukukun olmadığı, devletin adalet direğinin çöktüğü bir ülkeye, bu yatırımlar için, bu büyük ölçekli yatırımlar için, ne temiz fonlar; ne de temiz yatırımcılar gelir. Gelmiyor da zaten. İşte bu yılın ilk 10 ayında, yabancıların ülkemize Net Doğrudan Yatırımı, 6 milyar 300 milyon dolar. Ama aynı dönemde ülkemize giren kaynağı belirsiz para 21 milyar dolar. Biz son derece kararlıyız. Sahip olduğumuz üstünlükleri, ülkemizin potansiyelini gayet iyi biliyoruz. İnsanımıza da güveniyoruz. 4,5 saatlik uçuş mesafesinde; 58 ülkeye, 1,5 milyarlık nüfusa, 22 trilyon dolarlık bir pazara erişim imkânı olan bir ülkede yaşıyoruz.

Talih Hazırlıklı Zihinlere Güler, Biz Hazırız

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak; kısa sürede makro-ekonomik istikrarı sağlayacağız. Ekonomide öngörülebilirliği ve güveni temin edeceğiz. Genç ve dinamik iş gücümüzle, küresel arenada rekabet eden iş insanlarımızla, eşsiz coğrafi konumumuzla, ülkemizi hak ettiği zenginliğe mutlaka kavuşturacağız. Küresel tedarik zincirlerinin yeniden dizildiği şu günlerde, oluşturacağımız güçlü demokratik kurum ve kurallarla, Afro-Avrasya'nın en önemli arz ve tedarik merkezi olacağız. Sayın Genel Başkanımız; son yurtdışı seyahatlerinde, bu büyük vizyonu gerçekleştirecek, siyaset üstü birlikteliğin temellerini attı. Hep söylüyoruz: Talih ancak hazırlıklı zihinlere güler. Biz hazırlığımızı yaptık. Kurumları ve kuralları güçlü Türkiye'yi; Zenginleşen, Rekabetçi Türkiye'yi, Zenginliği Adil Paylaşan Türkiye'yi, Temiz ve Yeşil Türkiye'yi, hep beraber inşa edeceğiz. "Nereye gideceğini bilmeyen kaptana, hiçbir rüzgâr yardım edemez." Biz ülkemizi nereye götüreceğimizi, insanlarımızı nasıl bir gelecek sunacağımızı, nasıl bir kaptana sahip olacağımızı çok iyi biliyoruz.

13. Cumhurbaşkanı Masanın Adayı Olacak

Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı; "Tarafsızlık yeminine ihanet eden değil, yeminine sadık" bir Cumhurbaşkanı olacak. "Kral değil, Kural" diyen bir Cumhurbaşkanı olacak. "Yasakçı değil, özgürlüklere sahip çıkan" bir Cumhurbaşkanı olacak. "Sadakate değil, liyakate değer veren" bir Cumhurbaşkanı olacak. "Kalpleri; korkuyla ve yalanlarla bölüp parçalayan değil, sevgiyle ve hakikatle birleştiren" bir Cumhurbaşkanı olacak. "Ben değil, biz diyen, istişareye inanan" bir Cumhurbaşkanı olacak. Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı; devleti bilen, hırslarını, egosunu aşmış, milletin kendisine verdiği büyük yetkiyi, Cumhuriyetimizi demokrasiyle taçlandırmak için kullanacak, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, Yepyeni ve Güçlü Parlamenter Sistemi getirecek, bilge insan olacak. Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı; Altılı Masa'nın belirleyeceği aday olacak.

Geçmiş Geride Kaldı, Gelecek Bizi Çağırıyor

Aziz Milletimiz; "Geçmiş geride kaldı. Gelecek bizi çağırıyor." 2023'te, bu çürümüş, yozlaşmış, tükenmiş yönetimi, geldiği yere hep birlikte sandıkta göndereceğiz. Gecenin en karanlık anı, şafağa en yakın anıdır. En uzun geceyi hep söylüyorum artık geride bıraktık. En kötü yılı da beraberce uğurluyoruz. Karanlığın aydınlığa kavuşacağı günleri, hep birlikte kucaklayacağız. Ben bu vesileyle şahsım ve Cumhuriyet Halk Partisi adına milletimizin yeni yılını bir kez daha kutluyorum. 2023'ün ülkemize, bölgemize ve dünyamıza huzur, barış, mutluluk, sağlık ve refah getirmesini temenni ediyorum.